

Fredag den 19. april 2013 (D)

1

83. møde

Fredag den 19. april 2013 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til social- og integrationsministeren og ministeren for sundhed og forebyggelse om behandling af personer med PTSD.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Anmeldelse 14.12.2012. Fremme 18.12.2012).

2) Forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse om allergi.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Anmeldelse 22.01.2013. Fremme 24.01.2013).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om nabotjek af erhvervsrettet lovgivning i andre lande.

Af Kim Andersen (V) og Brian Mikkelsen (KF) m.fl.

(Fremsættelse 19.12.2012).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af et 3-årigt regelstop for små og nystartede virksomheder.

Af Kim Andersen (V) og Brian Mikkelsen (KF) m.fl.

(Fremsættelse 19.12.2012).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning.

Af Kim Andersen (V) og Brian Mikkelsen (KF) m.fl.

(Fremsættelse 19.12.2012).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Fra medlem af Folketinget Eigil Andersen, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 23. april 2013 atter kan give møde i Tinget.

Sanne Rubinkes hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

I dag er der følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 211 (Forslag til lov om indfødsrets meddelelse).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 124 (Forslag til folketingsbeslutning om et nationalt dna-register).

Pernille Skipper (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 125 (Forslag til folketingsbeslutning om øget tilsyn i internationale adoptionssager) og

Beslutningsforslag nr. B 126 (Forslag til folketingsbeslutning om bedre rådgivning af adoptivforældre i internationale adoptionssager).

Titlerne på de anmeldte sager vil også fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til social- og integrationsministeren og ministeren for sundhed og forebyggelse:

Hvad kan regeringen oplyse om behandling af personer med diagnosen PTSD (ud over gruppen af traumatiserede soldater og flygtninge, der allerede er i behandling), herunder oplyse om, hvilke tiltag regeringen vil tage med henblik på at sikre, at behandlingen af danskere med PTSD kan forbedres i sundhedsvæsenet med bedre viden og behandling til følge, samt i socialvæsenet, så f.eks. sagsbehandlere sikres solid viden om denne lidelse, viden, der sætter sagsbehandlerne i stand til at spore personer med PTSD ind på enten et uddannelsesforløb eller en plads på arbejdsmarkedet?

Af Liselott Blixt (DF), Karina Adsbøl (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Mette Hjerminde Dencker (DF).

(Anmeldelse 14.12.2012. Fremme 18.12.2012).

Kl. 10:01

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til den 23. april 2013.

Jeg giver først ordet til ordføreren for forespørgslerne, fru Liselott Blixt, til begrundelse af forespørgslen.

Kl. 10:01

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Tak. Jeg har stillet en forespørgsel, der lyder:

»Hvad kan regeringen oplyse om behandling af personer med diagnosen PTSD (ud over gruppen af traumatiserede soldater og flygtninge, der allerede er i behandling), herunder oplyse om, hvilke tiltag regeringen vil tage med henblik på at sikre, at behandlingen af danskere med PTSD kan forbedres i sundhedsvæsenet med bedre viden og behandling til følge, samt i socialvæsenet, så f.eks. sagsbehandlere sikres solid viden om denne lidelse, viden, der sætter sagsbehandlerne i stand til at spore personer med PTSD ind på enten et uddannelsesforløb eller en plads på arbejdsmarkedet?«

Baggrunden for, at jeg har stillet forespørgslen, er mødet med en del personer, som har fået diagnosen PTSD. Jeg har nok som så mange andre af ordførerne hørt om vores soldater, der hjemvendt fra krig har udviklet PTSD efter de oplevelser, de har haft, når de har været udsendt. Eller det kan være flygtninge, der kommer til vores land. Jeg har derefter som ordfører for Dansk Folkeparti mødt voksne mennesker, der har lidt af denne lidelse i årevis, som hverken har mødt nogen forståelse i det sociale system eller i vores sundhedsvæsen, og som ikke er blevet taget alvorligt, når de har fortalt om deres diagnose. Derfor blev min nysgerrighed også vakt, da jeg blev inviteret af en gruppe mennesker, som ville fortælle om deres oplevelser med deres lidelser.

Jeg blev mødt af en ung kvinde, som i sin barndom blev seksuelt misbrugt af sin morfar og igennem de oplevelser havde været en del igennem og i dag har diagnosen PTSD. Jeg mødte en ung mand, som det meste af sin barndom havde været låst inde i et rum og oplevet psykisk vold fra sin far. Jeg mødte en kvinde, som oplevede at blive udsat for fysisk og psykisk vold af sin partner, som blev truet med skydevåben, og som har måttet leve i skjul i lange perioder. Disse tre mennesker fik fortalt om nogle umenneskelige tragedier, som jeg ikke tror nogle af os andre kan sætte os ind i.

Men når jeg så kæder deres oplevelser sammen med de andre noget ældre personer, jeg har mødt, og hører om alle deres problemer i systemet, kan jeg se, at vi mangler en del viden på området, og at vi skal prøve at forstå og hjælpe disse mennesker. Derfor har jeg stillet denne forespørgsel, som jeg håber kan betyde, at mennesker med PTSD bliver mødt med større forståelse, bedre hjælp samt et liv, som de i fremtiden kan holde ud at leve. Tak.

Kl. 10:04

Formanden:

Tak til ordføreren for forespørgerne. Er det ministeren for sundhed og forebyggelse først? Det bestemmer man selv. Værsgo.

Kl. 10:04

Besvarelse

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for det, formand, og tak for ordet. Jeg vil starte med at sige, at patienter med PTSD eller posttraumatisk stress-syndrom selvfølgelig skal tilbydes behandling uanset årsagen til traumet.

Jeg ved, at der i den offentlige debat hidtil overvejende har været fokus på veteraner med traumer efter udsendelse og på traumatiserede flygtninge, men PTSD kan selvfølgelig ramme bredere. Vi ved f.eks., at personer, der har oplevet seksuelle overgreb eller overfald eller har været udsat for en ulykke, kan være i risiko for at udvikle PTSD. Det er godt, at den nystiftede forening, Landsforeningen for

PTSD i Danmark, der er stiftet af unge, der har været udsat for overgreb i barndommen, kan være med til at sætte fokus på det faktum, at PTSD kan ramme bredere.

Der spørges til behandlingstilbuddene for PTSD-ramte, som ikke er veteraner eller flygtninge. Jeg har til brug for min redegørelse her i Folketinget i dag bedt Sundhedsstyrelsen om en udtalelse. Sundhedsstyrelsen oplyser, at der igennem en årrække er etableret tilbud vedrørende PTSD for en række forskellige målgrupper. Diagnostik og behandling af PTSD foregår primært i psykiatrien. Sundhedsstyrelsen peger i den sammenhæng på, at den generelt øgede specialisering i psykiatrien har betydet, at patienter med PTSD i dag har bedre mulighed for tidligere at få et specialiseret tilbud om diagnostik og behandling.

PTSD fremgår af Sundhedsstyrelsens specialevejledning, og alle regioner har specialfunktioner for komplicerede angst- og tvangslidelser, herunder PTSD, hvor patienter behandles uanset årsagen til deres lidelse. Det er regionale klinikker, som vi bl.a. har styrket i satspuljeregime. Ud over det er der etableret tre højt specialiserede funktioner for behandling af svær PTSD hos veteraner. Enhederne har også en videncenterfunktion i forhold til behandling af PTSD. Funktionerne blev udvidet som led i den tidligere regerings veteranpolitik, men Sundhedsstyrelsen vurderer, at den styrkede ekspertise på området også vil have en synergieffekt i forhold til andre patientgrupper med PTSD.

Derudover er der en række indsatser, der er målrettet grupper, som er relevante i forhold til en tidlig indsats. F.eks. giver psykologordningen mulighed for tilskud til hjælp hos privatpraktiserende psykolog til personer, der har oplevet traumatiserende hændelser som f.eks. vold, voldtægt og incest. Formålet med ordningen er at virke forebyggende i forhold til udviklingen af en psykisk sygdom eller sværhedsgraden af den sygdom, man måtte udvikle. Derudover er der også sket en styrkelse af indsatsen for voldtægts ofre, hvor den regionale indsats for voldtægts ofre er blevet styrket med satspuljeaftalen for 2013. I forhold til seksuelt misbrugte børn er de højt specialiserede funktioner aktuelt ved at blive udbygget. Sundhedsstyrelsen peger også på, at etableringen af børnehuse vil kunne medvirke til at forebygge eller minimere udviklingen af senfølger, bl.a. kronisk PTSD.

Endelig vurderer Sundhedsstyrelsen, at kendskabet til angstlidelser, herunder PTSD, er blevet udbredt i almenpraksis i de senere år, og det er jo helt afgørende, for vi ved, at tidlig opsporing af symptomer på PTSD er vigtig for at forebygge, at PTSD bliver kronisk og svær. Vi ved desværre også, at mange patienter ikke henvender sig i sundhedsvæsenet for den relevante hjælp. Derfor er den praktiserende læge jo en fuldstændig central aktør i indsatsen.

Samlet set er det Sundhedsstyrelsens vurdering, at der igennem en årrække er etableret tilbud vedrørende PTSD, og at det er tilbud, som gradvis og løbende udvikles med hensyn til kvalitet og variation. Sundhedsstyrelsen peger da også på, at der er behov for mere viden på området, både hvad angår diagnostik, behandling, og ikke mindst hvad angår rehabilitering. Videncenterfunktionen med indsamling og formidling af viden om PTSD er en væsentlig del af de højt specialiserede funktioners opgave.

Så der er altså gang i en god udvikling i sundhedsvæsenet i indsatsen for PTSD-ramte, og det er selvfølgelig afgørende, at den her udvikling fortsætter. Det gælder også i forhold til fortsat indsamling af viden og erfaring om PTSD i de højt specialiserede enheder.

Er vores indsats så samlet set god nok? Det må jeg sige at jeg ikke tror. Den konklusion gælder sådan set generelt i forhold til vores indsats for mennesker med psykiske lidelser. Vi skal blive langt bedre til at sikre en rehabiliterende og sammenhængende indsats med udgangspunkt i borgerens behov.

Kl. 10:09

Da jeg var i Aftenshowet i november for at tale med de to medstiftere af PTSD-foreningen, Tommas og Stephanie, stod det lysende klart for mig, at de er blevet svigtet af vores system. Systemet har svigtet i deres barndom, hvor de har været udsat for overgreb, og systemet har svigtet i forhold til at hjælpe dem med de problemer, de nu kæmper med. Tommas blev som barn spærret inde af sin far i flere år, Stephanie blev misbrugt af sin morfar i flere år. Der var ingen, der greb ind.

Social- og integrationsministeren vil i sin tale redegøre nærmere for, hvad vi kan gøre for at undgå, at børn i det hele taget udsættes for så traumatiserende hændelser. Både Stephanie og Tommas fortæller nu, at de kæmper med massive problemer i deres hverdag, men at de ikke oplever forståelse fra vores systemer i forhold til de begrænsninger, deres sygdom giver dem. De oplever heller ikke sammenhæng mellem, hvad der sker i sundhedsvæsenet, og hvad der sker i deres kommuner. Tommas fortæller bl.a., at kommunen har fået ham udredt tre gange hos speciallæge, og selv om han har tre speciallægeerklæringer på PTSD, oplever han ikke, at kommunen tager højde for de begrænsninger, sygdommen giver ham.

Både Tommas og Stephanie peger på, at der mangler viden hos sagsbehandlerne om PTSD, og det er sikkert rigtigt. Men samtidig mener jeg ikke, at den enkelte kommunale sagsbehandler skal være eller kan være ekspert i diagnoser eller kan udrede patienter. Det er en lægefaglig opgave, og den del tror jeg også at social- og integrationsministeren vil komme nærmere ind på.

Jeg mener, at vores sundhedsvæsen og socialvæsen i højere grad skal arbejde om patienten og med patienten, så man lige præcis sikrer den helhedsorienterede indsats, der er afstemt med patientens ressourcer, ønsker og behov.

Rehabilitering og sammenhæng i vores indsatser er et af de væsentlige temaer i Psykiatriudvalgets arbejde. På baggrund af Psykiatriudvalgets forslag vil regeringen til efteråret fremlægge en langsigtet plan for psykiatrien. Det klare mål er at sikre, at vi i fremtiden får en sammenhængende psykiatri og en psykiatri, der i højere grad tager udgangspunkt i den enkelte borgers behov.

Afslutningsvis vil jeg runde af med at sige som svar til forespørgslerne om behandlingen af patienter med PTSD, at patienter med PTSD for det første selvfølgelig skal tilbydes behandling uanset årsagen til deres traume.

For det andet kan jeg konstatere, at der er sket en positiv udvikling i forhold til sundhedsvæsenets behandlingstilbud, som er blevet gradvis udbygget gennem årene til gavn for de patienter, der har PTSD eller er i risiko for at udvikle PTSD.

For det tredje kan jeg konstatere, at der fortsat er behov for videnopsamling. Indsatsen i de højt specialiserede enheder i forhold til at samle viden op og formidle viden skal fortsætte, så vi kan blive ved med at kvalitetsudvikle vores tilbud.

For det fjerde oplever PTSD-ramte samme problemer som andre patienter med psykiske lidelser i forhold til en sammenhæng i indsatsen. Det har jeg en ambition om at forbedre, og her ser jeg meget frem til Psykiatriudvalgets forslag.

Tak for ordet.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til ministeren for sundhed og forebyggelse. Så er det socialministeren til fortsat besvarelse af forespørgslen.

Kl. 10:12

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for ordene fra ministeren for sundhed og forebyggelse, og dem kan jeg fuldt ud tilslutte mig. Jeg er enig med ministeren for sundhed og forebyggelse i, at det er helt afgørende at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats for personer med en psykisk li-

delse som f.eks. PTSD. Det har sundhedssektoren et ansvar for, og det har den sociale sektor også et ansvar for.

Ministeren for sundhed og forebyggelse har allerede omtalt Psykiatriudvalget, der er et afgørende omdrejningspunkt for tilrettelæggelsen af den psykiatriske indsats fremadrettet. Jeg vil gerne supplere med to yderligere væsentlige pointer. For det første: Den mest effektive måde at styrke indsatsen mod PTSD på er at forebygge, at f.eks. børn udsættes for traumatiserende hændelser som misbrug eller omsorgssvigt, der kan føre til PTSD senere i livet. For det andet: Vi skal selvfølgelig stå klar med en tilbudsvifte, der kan målrettes den funktionsnedsættelse, som en PTSD-diagnose kan føre med sig.

I forhold til forebyggelse er det bl.a. personer, der har været udsat for grove omsorgssvigt og/eller overgreb i barndommen, der kan være i risiko for at udvikle PTSD, og det er jo derfor, at vi har sat ind ved bl.a. at lave den overgrebspakke, vi har lavet i Folketinget.

Kommunerne er efter serviceloven forpligtet til at iværksætte hjælp og støtte til børn og unge, som har behov for det. En række sager om overgreb mod børn har desværre vist, at servicelovens regler ikke fuldt ud har sikret, at kommunerne håndterer sagerne om overgreb mod børn og unge til barnets eller den unges bedste. Derfor har regeringen og Folketingets satspuljepartier som en del af satspuljeaftalen for 2013 indgået aftaler om en række initiativer, som samlet har til formål at beskytte børn og unge mod overgreb. Det gælder ikke mindst en række lovinitiativer, der skal sikre, at børn og unge altid høres og beskyttes ved mistanke om overgreb.

Som en del af pakken stilles der bl.a. et lovkrav om, at kommunerne skal oprette og benytte særlige børnehuse. Børnehuse er et sted, hvor man skal samle alle de faglige ekspertiser, der kan være i spil, altså hvor kommunen og politiet og myndighederne samarbejder om det barn, som man har en mistanke om har været udsat for overgreb. Her får man hurtigt afklaret, om der har fundet misbrug eller overgreb sted, og her får man også lavet en plan for, hvordan man sætter ind; hvordan man hjælper både barnet og familien, så der ikke er nogen, der skal blive kastebold i den meget, meget svære situation, som en familie kan være i, hvis de har et barn, der er blevet udsat for overgreb.

Herudover kan nævnes en række initiativer som f.eks. forsøg med gruppebehandling til børn og unge, der har været udsat for seksuelle overgreb, hvor der i behandlingen bl.a. evalueres i forhold til PTSD. Og vi har igangsat forsøg med behandlingsmodeller til børn udsat for vold, hvor der bl.a. tages højde for, at barnet kan have udviklet PTSD.

Samtidig med at vi arbejder på en bedre forebyggelse, skal vi også sikre en god social indsats i de situationer, hvor en person har udviklet PTSD. Her skal vi stå klar med målrettede sociale tilbud, i det omfang diagnosen har medført en funktionsnedsættelse for borgeren. Her er det vigtigt for mig at understrege, at udgangspunktet for ydelser efter serviceloven er personens nedsatte fysiske, psykiske eller sociale funktionsevne. Det er altså folks behov, der er afgørende for, hvilken hjælp og indsats de skal have. Det er ikke en diagnose.

Kommunerne har mulighed for at tilbyde en række ydelser efter serviceloven, hvis en borger har en nedsat funktionsevne eller et socialt problem som følge af en psykisk lidelse som f.eks. PTSD. Det kan være bostøtte, støtte- og kontaktpersoner, væresteder, botilbud, forsorgshjem, stofmisbrugsbehandling, kvindekrisecentre, mandekrisecentre osv.

Formålet med støtte- og kontaktpersonordningen og bostøtten er netop at sikre borgeren en helhedsorienteret og sammenhængende indsats. Vi har derfor i satspuljekredsen igangsat en række initiativer målrettet sindslidende, hvor formålet i høj grad er at sætte fokus på en helhedsorienteret og tværfaglig indsats.

I satspuljeaftalen for 2012 har vi afsat 8 mio. kr. til videreudvikling af isbryderprojektet, der bl.a. har til formål at bryde isolationen hos borgere med psykiske vanskeligheder. Målet med initiativet er at

udvikle en systematiseret model for, dels hvordan vi finder frem til borgeren, dels hvordan vi kommer ind og giver den rigtige hjælp til de borgere, der har så svært ved at modtage hjælpen. Vi skal ind og have fat i dem i tide, så problemerne ikke når at vokse sig større. Netop her sætter vi fokus på det tværfaglige, det opsøgende og det kontaktskabende arbejde over for målgruppen, hvor der samtidig sker en inddragelse af boligforeninger, viceværter, frivillige organisationer og naboer i det opsøgende arbejde, for det er her i nærmiljøet, at løsninger skal findes for de mennesker, som har det rigtig, rigtig svært.

Kl. 10:17

Vi ved, at der blandt visse grupper med sociale problemstillinger er en overrepræsentation af personer med PTSD. Eksempelvis har voksne med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen og mennesker med et stofmisbrug en overhyppighed i forekomsten af PTSD. Når det gælder voksne med senfølger efter seksuelle overgreb, har vi etableret en særskilt ordning, der giver denne målgruppe et ekstraordinært tilbud ud over tilbuddene i serviceloven. Der er i regi af det regionale behandlings- og rådgivningscenter i København blevet etableret en gratis psykologordning for voksne med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen med mulighed for at visitere til psykologhjælp.

De foreløbige resultater af evalueringen af psykologordningen viser, at andelen med symptomer på PTSD er faldet betydeligt fra behandlingens start til behandlingens afslutning. Med satspuljeaftalen for 2012 blev der desuden afsat midler til etablering af tre regionale centre, som skal yde professionel behandling og frivillig rådgivning og støtte til mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb. Det ene center ligger som nævnt i København, og de to øvrige ligger i henholdsvis Odense og Aarhus.

Også blandt stof- og alkoholmisbrugere er der en overhyppighed i forekomsten af PTSD. Stofmisbrugerne tilbydes misbrugsbehandling af kommunerne efter serviceloven. Denne behandling kan også inkludere terapeutiske behandlingsforløb. Det er i den forbindelse væsentligt for mig at understrege, at PTSD er en psykiatrisk diagnose, der skal stilles af et autoriseret sundhedspersonale. PTSD kan, så vidt jeg har forstået, være endda meget vanskeligt både at opspore og udrede, selv for læger og psykologer. Det er derfor nok også vanskeligt at forestille sig, at socialsagsbehandlere effektivt og systematisk skal kunne screene borgere for PTSD.

Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke skal gøre det, hvis vi har muligheden for det. Aktuelt gennemfører Socialstyrelsen bl.a. et projekt, der har til formål at opkvalificere misbrugsbehandlere til at foretage en indledende screening for sindslidelser i forbindelse med stofmisbrugsbehandlingen, og hvor målet netop er at styrke sammenhængen mellem psykiatrien og stofmisbrugsbehandlingen.

Så vil jeg i forbindelse med det, som fru Liselott Blixt også nævnte i forhold til flygtningeområdet, bare nævne, at vi i den finanslovsaftale, som vi har lavet med Enhedslisten for indeværende år, jo lige præcis har sat penge af til at få lavet en sundhedsscreening af nyankomne, sådan at vi hurtigst muligt kan få grebet fat i det, hvis der er nogle problemer, sådan at problemerne ikke når at vokse sig store, og sådan at hele familiens integration ikke bliver sat i stå, fordi en familie mistrives. Så det har vi altså lavet en aftale med Enhedslisten om i forbindelse med finanslovsaftalen for indeværende år.

Afslutningsvis vil jeg samle op og sige, at vi allerede har et betydeligt fokus på både det at forebygge PTSD i barndommen og på det, at der er en række sociale tilbud til personer, der har en funktionsnedsættelse eller et socialt problem som følge af PTSD, og vi vil i det fremadrettede arbejde fortsat have fokus på at sikre viden om det blandt sagsbehandlere og have fokus på sammenhæng og koordinering på området.

Kl. 10:20

Formanden:

Tak, også til social- og integrationsministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, fru Liselott Blixt.

Kl. 10:20

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Jeg takker begge ministre for besvarelsenerne. Jeg synes, der er meget godt i det. Man kan også have lyst til at sige: Jamen hvis bare det fungerede derude. En ting er, at vi kan være enige herinde, hvilket jeg i høj grad synes vi er på de her områder, men nogle gange mangler det ligesom at blive udmøntet, og det er måske det, vi skal arbejde på.

De sidste par år er vi blev chokeret, hver gang vi hører om nogle af de her sager med familier, hvor børnene er blevet misbrugt seksuelt eller udsat for fysisk og psykisk vold. Vi forarges, og vi forlanger alle sammen, at de skyldige skal straffes og børnene skal tvangs fjernes. Men tænker vi nogle gange på, hvad der sker med disse børn bagefter? Hvordan vokser de op, og hvad sker der i deres liv? Har vi tænkt over, hvordan de bliver påvirket, hvordan de formår pludselig at skulle leve et normalt liv, selv om de har været udsat for oplevelser, der har været traumatiske for dem?

Eller hvad med kvinden, som er blevet udsat for voldtægt og måske holdt indespærret og truet på livet? Har vi tænkt på, hvad der sker, efter at voldsmanden forhåbentlig er blevet straffet og årene er gået? Nej, desværre bliver det glemt. Voldsofrene får en latterlig erstatning, og så forventer vi, at de kan leve videre og gøre som alle andre, få en uddannelse, et arbejde, stifte familie osv.

Men nej, sådan går det desværre ikke. Nogle af de her ofre bliver ramt af lidelsen posttraumatisk stress disorder. For nogle af disse mennesker er det en lidelse, der kan invalidere dem for resten af deres liv, og omverdenen forstår ikke, hvad der sker. Jeg har mødt personer, som, 30 eller 40 år efter de har været udsat for traumatiske oplevelser, stadig væk får flashback, hvor de genoplever episoder, de har været udsat for, og hvor den eller de traumatiske hændelser står lysende klart for dem.

Noget af det, der kan give flashback, er, når de kommer op til sagsbehandleren, og sagsbehandleren spørger, måske fordi det er en ny sagsbehandler, hvad grunden er til, at personen ønsker det, som vedkommende nu har spurgt om, eller hvad grunden er til, at vedkommende ikke kan komme i arbejde, eller hvad der nu bliver talt om. Det kan give et flashback og sætte behandlingen af personen flere år tilbage. Det er der, jeg synes vi bør gøre en indsats. Jeg mener ikke, at vi skal have sagsbehandlere, der skal screene. Gud forbarme sig, at de skal begynde at stille diagnoser for borgere, der kommer. Det skal vi aldrig have dem til.

Men vi må have et system, som gør, at man ikke hver gang spørger ind til en, der har posttraumatisk stress-syndrom, fordi det sætter gang i nogle ting, der gør, at de får det værre. Det er netop det, jeg oplever, når jeg taler med nogle af dem, der har haft det i rigtig mange år. De er i alle de år blevet mødt med misforståelser i både social- og sundhedsvæsenet, fordi man ikke helt ved, om man skal tro på eksistensen af den her sygdom, og hvad man kan gøre. Jeg har hørt optagelser med en kvinde, som bliver udspurgt af en sagsbehandler, som bryder sammen, og som går rystende derfra og ikke ved, hvad hun skal gøre. De kan gå hjem og lægge sig i deres seng og være slået langt tilbage fra det, de ellers har kæmpet for at opnå. Det er nogle af de ting, jeg synes det er vigtigt at gå ind og gøre på socialområdet.

Vi ved også, at der findes behandlingsmetoder og måder, man kan hjælpe menneskene på. Men det vigtigste er netop at få den her

viden ud. Jeg synes, det er rigtig rart, at vi har nogle videncentre. Desværre er de forbeholdt enten soldater eller flygtninge. Vi har ikke fået dem ud til almindelige borgere, der bliver ramt af den her lidelse. Faktisk kan det også være reddere, der har været ude at samle børn, der er blevet kørt ned i et trafikuheld, op. Det ser ikke særlig godt ud, og det kan ske gentagne gange. Det kan gøre, at de får nogle traumatiske oplevelser, som de skal leve videre med. Dem skal vi være bedre til at hjælpe, og vi skal være bedre til at vide, hvordan man gør. Spørger man bare ind, eller hvordan behandler vi de mennesker?

Syddansk Universitet har netop, i 2012, udgivet en rapport, der viser, at der er evidens for sammenhængen mellem seksuelt misbrug i barndommen og posttraumatisk stress i voksenlivet. Derfor er jeg også rigtig glad for de tiltag, der er blevet lavet på området: Vi har fået indrettet steder, hvor voldsofre kan komme, og hvor man kan få psykologhjælp. Jeg håber bare, det fungerer, for dem, vi hører om, er dem, der klager til os, fordi det ikke fungerer. Vi ved også, at selvmordsraten hos folk med posttraumatisk stresssyndrom er utrolig høj.

I øjeblikket kan vi sige, at det ikke er godt nok. Men jeg lytter til det, ministrene siger, om, at der er tiltag i gang, og at man har lyttet til de mennesker, det drejer sig om. Derfor vil jeg også sige, at jeg er rigtig glad for, at et samlet Folketing, altså Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, SF, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, Liberal Alliance og Konservative, kan bakke op om forslaget til vedtagelse. Den vil jeg læse op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager ministrenes redegørelser til efterretning og understreger vigtigheden af at indsamle viden og erfaring om danskere med PTSD, så man sikrer kvalitet i behandlingen i sundhedsvæsenet samt en støtte i et uddannelsesmæssigt og/eller arbejdsmæssigt forløb, der sætter personer i stand til at komme videre i livet på trods af deres lidelse.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 58).

Kort og enkelt. Tak.

Kl. 10:26

Formanden:

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti og for forespørgerne.

Det af fru Liselott Blixt oplæste forslag til vedtagelse indgår naturligvis i de videre forhandlinger.

Så er det fru Jane Heitmann som Venstres ordfører.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Først og fremmest vil jeg godt kvittere over for Dansk Folkeparti for at rejse debatten om behandlingen af personer med PTSD eller posttraumatisk stress disorder, som det jo hedder med et godt dansk udtryk. Det er en væsentlig debat, som bestemt rummer mange elementer, og jeg har da også kunnet konstatere, at der igennem årene er flere ministerier, som har haft øje for de snitflader og de problematikker, som knytter sig til PTSD.

Jeg vil i min ordførertale holde fokus på den gruppe af PTSD-patienter, som ikke er diagnosticeret på baggrund af krigshandlinger, bl.a. fordi den gruppe jo netop har været diskuteret og debatteret her i Folketingssalen.

Overordnet set er stress en kæmpe udfordring for danskernes sundhed og den danske samfundsøkonomi. 35.000 danskere er sygemeldt hver dag på grund af stress, og i 2020 vil stress og depression være de væsentligste kilder til sygdom. Det koster samfundet 14 mia. kr. hvert år i form af sygefraværsdage, for tidlig død og udgifter

til behandling. Så der er altså noget at komme efter på alle fronter – såvel menneskeligt som økonomisk.

Ifølge Statens Serum Institut var der i 2010 knap 2.000 kontakter til sundhedsvæsenet med diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion som aktionsdiagnose eller hoveddiagnose. Her skal man være opmærksom på, at der ikke er tale om antal personer, men om antal kontakter. Desuden omhandler dette tal udelukkende sygehusvæsenet, hvilket betyder, at i det omfang diagnosen er stillet uden for sundhedsvæsenet eller sygehusvæsenet, f.eks. i speciallægepraksis, indgår det ikke i tallet. Man kan nemt argumentere for, at det er uheldigt, at der ikke er ført nogen statistik over, hvor mange mennesker der lider af PTSD, men kun over veteranerne.

Blandt kvinder, som udvikler PTSD, er den hyppigste årsag voldtægt eller hustruvold, men også børn kan udvikle PTSD, hvis de f.eks. er blevet udsat for incest eller vold i hjemmet. Desuden er der jo alle politimændene, brandmændene, falckredderne, fængselsbetjentene og togførerne, som kan udvikle PTSD på grund af arbejdsbetingede traumer. Endelig er der gruppen, der er blevet udsat for overfald, hjemmerøveri, bankrøveri eller psykisk terror som f.eks. flerårig mobning på arbejdspladsen. Der er altså en lang række mennesker, som på den ene eller den anden måde har en særlig eller øget risiko for at udvikle PTSD.

Der har gennem årene været iværksat en række initiativer på området, primært via satspuljerne på sundheds- og socialområdet. Det er initiativer, som primært retter sig mod børn og familier, men også andre initiativer inden for f.eks. stofmisbrugsområdet er igangsat under den tidligere VK-regering.

En af udfordringerne med PTSD er, at der reelt ikke findes ret meget forskning på området. Vi ved dog, at ca. 43 pct. af de mennesker, som lider af PTSD, med stor sandsynlighed ender i et misbrug. Det betyder, at mange misbrugere med PTSD reelt medicinerer sig selv med alkohol eller stoffer i forsøget på at dulme de typiske PTSD-symptomer, som er angst og depression. At vi mangler viden om, hvordan man kan forebygge PTSD, er en stor udfordring – særlig fordi man anslår, at ca. 10 pct. af de kvinder og 5 pct. af de mænd, som i løbet af livet kommer ud for en traumatisk hændelse, rent faktisk udvikler PTSD.

Herfra skal lyde en klar opfordring til regeringen om, at den lægger sig i selen for at indsamle viden og erfaring om personer med PTSD, således at vi sikrer, at den gruppe mennesker også kan få et værdigt liv. Tak.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Det er jo en vigtig debat, vi har i dag, og jeg har også set, at vi har rigtig mange publikummer, som lytter interesseret med. De er her måske af en lidt anden årsag, men de har i hvert fald i deres dagligdag også mange unge mennesker og børn, som er i den målgruppe, vi taler om i dag.

Derfor er det en god debat at få, og det er også godt, at hele Folketinget står sammen om det forslag til vedtagelse, som fru Liselott Blixt har læst op. Det bliver svært at sige noget epokegørende nyt i ordførertalerne herfra og videre frem, for ministrene har været på, og enighed gør jo Folketinget stærkt i den her sag. Men jeg vil alligevel prøve.

Vi har i årevis vidst, at dramatiske oplevelser kan påvirke og begrænse børns, unges og voksnes livskvalitet for resten af livet, men vi har ikke rigtig kunnet finde ud af, hvornår vi skal sætte ind. Er det, når senfølgerne kommer, er det, når oplevelsen er ny, eller kan

vi endda gå ind og prikke nogle ud, før de får de oplevelser, der bag- efter skader dem for livet?

Jeg har i mit tidligere arbejde mødt børn, der kunne fortælle om deres barndom. Så sad de og virrede med hovedet og fortalte, at deres far slog dem, og så kunne man se på kropssproget, hvor ofte lus- singerne faktisk faldt, eller med hvilken hyppighed de faldt. Den- gang vidste vi ikke, at det var noget, der hed PTSD. Vi vidste bare, at det skadede barnet for livstid.

Jeg har mødt andre mennesker i mit tidligere arbejde, som også har fået diagnosen i dag. Der er en person i mit bagland i Vejle, der er stået frem her for nylig og har fortalt sin livshistorie. Hun er 60 år i dag, hun har været indlagt 35 gange på psykiatrisk afdeling, hun har modtaget medicin i 22 år, og først da hun møder den rette psyko- log, får hun en hukommelse. For alle hendes barndoms trængsler har været fortrængt, og først da hun genopdager, hvad det egentlig var, der skete i barndommen, kan hun så få en behandling. Men det er faktisk 54 år efter, at det misbrug mod hende stoppede, at hun får et flashback, der tydeligt nok viser, hvorfor hun har været neurotiker, hvorfor hun har været diagnosticeret som skizofren og alt muligt an- det. Men det er efter 35 indlæggelser og 22 år på medicin. Det kunne vi måske have været bedre eller i hvert fald hurtigere til at opdage.

Så jeg synes, at det er meget vigtigt, at vi får systematiseret den viden, som vi i øvrigt er i underskud af, mere; at vi ikke kommer til at lave lappeløsninger; og at vi lytter til nogle af de her mennesker, der har diagnosen i dag, så vi får bedre viden om, hvordan vi kunne have opdaget det noget før, og måske også hvordan vi kunne have set det på den pågældendes livssituation. Var det et forløb, hvor det skete langsomt? Var det en trafikulykke, der skete helt pludseligt, og som medførte, at man fik posttraumatisk stress-syndrom bagefter? Så kan vi jo ikke på samme måde forebygge eller gribe ind i tide, men det kan vi måske gøre kort tid efter.

Vi ved jo, at også alvorlig sygdom i familien, tab af forældre og tab af søskende kan udløse det, og her kan man jo ikke bare sige, at det kun skal være behandlingssamfundet eller sygehusvæsenet eller socialvæsenet, der skal træde til. Der synes jeg faktisk også, at vi som almindelige borgere har et medansvar for vores nærmeste eller dem, som vi støder på i vores hverdag, og at vi også bør stille os lidt mere til rådighed som medmennesker og tænke på, at der altså er nogle mennesker, som har oplevet noget her.

Lader vi dem være alene, fordi vi selv har en bekymring eller angst for det? Tør vi gå ind og sige goddag? Tør vi gå ind og møde dem med de oplevelser, de har? Kan vi sidde stille længe nok til at lytte, så de får læsset af? For vi lever jo i et samfund i dag, hvor fa- milierne bliver mindre, og vi har måske ikke det netværk, som man plejede at have. Så det kan også være noget af det, jeg synes at vi skal have fokus på.

Så er det jo også rigtig fint, at der de senere år er kommet nogle foreninger. Jeg var med til den stiftende generalforsamling for den første PTSD-forening, der blev dannet i 2009, og nu har de unge selv dannet en forening. Det er jo rigtig godt, for det sætter fokus på det. Vi har også nogle foreninger, der på andre måder hjælper de menne- sker, som er i den her målgruppe. Det kan være sådan nogle som Lisbeth Zornig Andersen, der gør et godt arbejde og sætter fokus på de vilkår, nogle mennesker vokser op under, og på de livslange ska- der, som forløbet giver. Der er også en anden forening, der hedder BoPaM med Bodil Neujahr, der sætter fokus på det. Der er mange andre foreninger, der gør det. Næsten alle pårørende foreninger sæt- ter fokus på det og har en vis indsigt i det.

Så vi har rigtig mange gode samarbejdspartnere, der godt vil hjælpe med deres viden. Men jeg tror også bare på, at vi er nødt til at centralisere noget af den her viden, så vi får lidt evidens på området, så det ikke bare baserer sig på vores egen lomme filosofi og vores egen private oplevelse af, hvad der er godt. Ud over den overgrebs- pakke, der er, med de mange penge – 315 mio. kr. synes jeg faktisk

et pænt beløb over 3 år til at gøre noget for – så tror jeg også, at vi kommer til at appellere til, at der er nogle forskere, der skal sætte lidt mere fokus på det her, og at der er nogle andre, der skal hjælpe os med at sætte fokus på det.

Så det skal være mit bidrag til debatten med en opfordring om, at ikke alene civilsamfundet, men også rigtig mange faggrupper sætter fokus på det og hjælper med at udvikle, hvordan vi kan spotte årsa- gerne noget før, og hvordan vi kan hjælpe folk lidt tidligere og lidt bedre, end vi gør i dag.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Camilla Hersom som radikal ordfører.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Jeg vil starte med at takke Dansk Folkeparti for at rejse den her forespørgselsdebat i dag, for jeg hører faktisk til dem, der synes, det er meget vigtigt, at vi får et øget fokus på, at PTSD kan udløses af mange forskellige hændelser og mange forskellige forløb.

De fleste får jo nok associationer til krigsveteraner eller flygtninge, når talen falder på PTSD, fordi det er det, der er velkendt fra me- diernes dækning af det og fra den offentlige diskussion, der også er. Det er velkendt, at PTSD kan være en følge af krigsdeltagelse. Det er også velkendt, at de oplevelser, som kan forårsage, at mennesker flygter fra deres land, deres baggrund, deres familie og deres kultur, og som måske ovenikøbet kan berettige til, at de får tildelt asyl i vo- res land, er så voldsomme og umenneskelige, at en del af de flygt- ninge, vi modtager, har PTSD eller udvikler det.

Forespørgslen i dag kaster lys over, at PTSD også kan opstå midt iblandt os, for selv om vi lever i et af de tryggeste samfund, finder misbrug, overgreb, vold og psykisk terror også sted blandt os. Vi har en samfundsmæssig forpligtelse til at gribe ind, til at råbe op og til at handle, hvis vi oplever, at mennesker bliver udsat for overgreb eller svigt tæt på os eller i hvert fald i en afstand fra os, hvor vi kan se det. Det har vi en medmenneskelig forpligtelse til. Vi har selvfølgelig også som samfund en forpligtelse til at sikre den fornødne behand- ling og støtte, hvis skaden er sket.

Det er som udgangspunkt en udfordring at have en psykisk diag- nose, og det er vanskeligt at skabe tilbud, der opfanger og hjælper alle i tilstrækkelig grad. Men det er vores ambition, at ingen skal la- des i stikken uanset diagnosen, og som begge ministre har redegjort for, er der jo sat en lang række initiativer i gang hen over årene, hvil- ket netop har til hensigt at skabe et mere fintmasket net, som kan samle nogle af de mennesker op, der måtte have oplevet noget, som kræver, at de får hjælp, støtte og behandling.

I Radikale Venstre har vi store forventninger til det arbejde, som Psykiatriudvalget netop nu sidder og laver, og vi håber, at der ud af det arbejde kan komme forslag til en helt ny organisering af området inden for psykiatrien, sådan at vi i højere grad kan hjælpe dem, der har hjælp behov, og så vi også får skabt bedre sammenhænge med f.eks. de sociale tilbud. Det ved vi er en udfordring for mennesker med PTSD, og det har ordføreren for forespørgerne også meget fint redegjort for. Men det er også en udfordring for mange andre psy- kisk sårbare, at de overgange er svære, og at det er svært at få tilbud- dene til at spille sammen.

Vi kan gøre det bedre, og vi skal gøre det bedre, og jeg synes, at det, at samtlige Folketingets partier står bag den tekst, der ligger til vedtagelse, er et udtryk for, at vi sammen vil forpligte os på det.

Kl. 10:39

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Özlem Sara Cekic som SF's ordfører.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil også gerne starte med at sige tak til ordføreren for Dansk Folkeparti for at sætte det her meget vigtige emne på dagsordenen. Jeg håber også, at vi i fællesskab i dag ligesom kan nå hinanden, og at det er et område, som vi sammen følger, for jeg tror, der er en ret bred interesse i forhold til at kunne skabe nogle resultater også for den her gruppe borgere.

Jeg har jo arbejdet en del med de her mennesker, og i forhold til PTSD, som jeg i øvrigt tror meget få ved hvad er, vil jeg gerne komme med et konkret eksempel. Jeg havde en patient, som var flygtet fra krig, og om natten vågnede han fire-fem gange; han råbte og skreg, vækkede sine tre børn, som var 10, 8 og 6 år, og gav dem tøj på og var på vej ud ad døren, for nu faldt bomberne. De børn var jo selvfølgelig helt smadrede efter sådan en nat, hvor de blev vækket fire-fem gange og fik alt deres tøj på og alt deres tøj af igen, inden de skulle i skole.

Jeg tror, der er meget få, der kan gøre sig forestilling om, hvad det vil sige at være barn i et hjem, hvor mor eller far er ramt af PTSD, og hvilke traumer de bliver udsat for dag efter dag. For det, der er helt gennemgående for den her gruppe borgere, er, at når de er ramt af PTSD, er de ramt enormt omfattende.

Den patient, jeg havde, var flygtet fra krig, og så vil nogle sige, at den her forespørgsel jo ikke handler om dem, der er flygtet fra krig, men jeg vil sige, at reaktionen er stort set den samme. Det er for det meste den samme måde, man reagerer på. Og når man er ramt af PTSD, er der jo også det, at man grundlæggende har meget svært ved at lære nogle nye ting, fordi hjernen har taget så meget skade af de traumer, man har været udsat for. Derfor er jeg da også ekstra glad for, at regeringen gjorde det lettere med sprogsprøven for flygtninge, der er ramt af PTSD. Og der havde jeg jo selvfølgelig også håbet på og ønsket, at Dansk Folkeparti havde vist den samme interesse og omsorg for den gruppe borgere, der er flygtet fra krig, og som er ramt af PTSD.

Men ud over det er der jo – som vi alle sammen kan høre – en række initiativer på vej som f.eks. børnehuse og screening af nyankomne og bedre hjælp til dem, der har været udsat for vold og overgreb og voldtægt. Men det, vi ved med sikkerhed, er, at der mangler viden på området; der mangler videndeling på området. Der sidder mange kommuner og føler, at de skal opfinde den dybe tallerken selv. Og der er ikke nok fokus på området.

Derfor er det selvfølgelig supergodt med sådan en debat, men det er jo lige så vigtigt, at vi i fællesskab følger med i de initiativer, der er, og at den viden, der er på området, og som RCT har, faktisk også bliver fordelt til andre, for det er et af de få steder i Danmark, hvor man kan blive behandlet for sin PTSD. Der er rigtig meget evidens for den måde, de arbejder på, og de er også ved at lave børnegrupper. Det vil være helt oplagt, når man laver nogle nye kataloger om, hvad det er, de skal være opmærksomme på ude i kommunerne, at man også henviser til den viden, der er på området. Og det er vigtigt, at Servicestyrelsen også er opmærksom på, at den viden, der er, også skal deles, for den er ikke så meget værd, hvis den kun bliver brugt af meget få.

Så håber jeg også, at vi i fællesskab både kan kigge på evalueringerne og også hele tiden løbende diskutere, hvad det er for andre ting, der skal til, eller om de ting, der er, skal justeres, så vi kan gøre en god indsats for de mennesker, som er ramt af det her.

Mange har en forestilling om, at PTSD er en modediagnose, at den får alle. Og når man hører debatten herinde, kan man jo godt være tilbøjelig til at give dem lidt ret, for vi snakker lidt i øst og vest. Der er nogle, der går op og snakker om, at det handler om stress, og at det handler om depression, og andre snakker om angst. PTSD er jo en diagnose for sig selv – det skal man huske – altså at det er en anerkendt diagnose med sine egne symptomer og sin egen behandling. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi ikke blander æbler og pærer sammen; der er en helt særlig viden på området, som er nødvendig for at kunne hjælpe den her gruppe borgere.

Endnu en gang vil jeg sige tak for debatten. Jeg glæder mig til, at vi i fællesskab fortsat skal arbejde for det her.

Kl. 10:45

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Det er jo et emne med rigtig mange traumatiske historier, som vi diskuterer i dag, og der er mange, der har draget eksempler frem på det.

Først vil jeg gerne sige tak til Dansk Folkeparti for at tage initiativ til forespørgselsdebatten, og så vil jeg også godt sige tak til ministrene for en god redegørelse. Jeg synes, der var rigtig mange gode pointer, og jeg synes, det var dejligt befriende, at begge ministre peger på, at der er mange ting, vi kan gøre bedre. Det er jeg helt enig i, også selv om vi har taget nogle initiativer allerede.

Jeg kan sige på vegne af Enhedslisten, at vi deler synspunktet, at der mangler en bedre sammenhæng i psykiatrien. Ligesom flere andre har vi også rigtig store forventninger til det arbejde, som er sat i gang med regeringens psykiatriudvalg, og vi glæder os til at se de forslag, der kommer, til, hvordan man kan skabe bedre sammenhæng i psykiatrien, og hvordan vi kan få et bedre fokus på, at man kan komme sig efter en psykisk lidelse.

Jeg synes sådan set, at det er positivt, at vi er nået et stykke vej, når det gælder posttraumatisk stress hos krigsveteraner og flygtninge. Flere har været inde på det før mig. Dels fik vi i finansloven sidste år indført en sundhedsscreening af nytilkomne flygtninge, og jeg tror, det bliver et rigtig stort skridt fremad i forhold til at kunne samle op på de mennesker, der kommer hertil med rigtig store traumer i bagagen. Dels lykkedes det senest at samle Folketinget om at forbedre muligheden for soldater i forhold til at få anerkendt posttraumatisk stress som en arbejdsskade.

Det er nogle gode fremskridt, men det ændrer jo ikke ved, at der stadig er et stykke arbejde at gøre, især for de grupper, som dagens debat handler om, nemlig de grupper, som får posttraumatisk stress som følge af vold, overgreb, som følge af at have deltaget i katastrofer eller måske som følge af stofmisbrug eller alkoholmisbrug, som socialministeren var inde på.

Vi deler synspunktet, som vi også har forfattet fælles i forslaget til vedtagelse, at det, der især er behov for, er mere viden og forskning på området. Vi ser også meget gerne, at man forsker i de mange alternative behandlingsformer, som der findes på området. Jeg mener, det er en meget vigtig pointe, at selv om posttraumatisk stress ganske rigtigt er en afgrænset diagnose, er det også individuelle forløb, og mennesker har brug for forskellige typer af behandling. Det kan være kombinationer af medicin, det kan være kombinationer med psykoterapi, meditationsteknikker, fysisk træning. Der er rigtig mange forskellige typer behandling i spil, og vi bør kigge på dem bredt, når vi samler viden op på området.

Så vil jeg sige lidt om noget af det forebyggende arbejde, hvilket flere også har været inde på. Først vil jeg sige, at vi er rigtig glade for, at der er en etablering af børnehuse i gang. Det var noget, som vores tidligere socialordfører, Line Barfod, arbejdede utrætteligt for i

mange år, og jeg tror, det kan være rigtig vigtigt for at forhindre, at de forfærdelige ting, som nogle børn desværre bliver udsat for, ikke også bliver til forfærdelige, traumatiserende oplevelser og diagnoser som f.eks. posttraumatisk stress senere. Så børnehuse er et rigtig vigtigt initiativ i forhold til at forebygge posttraumatisk stress.

Jeg vil også gerne nævne gruppen af stofmisbrugere, som vi ikke har talt så meget om i dag. Der er en gruppe af især stofmisbrugere og også alkoholmisbrugere, som får posttraumatisk stress som følge af det meget, meget hårde liv, der kan være på gaden. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at myndighederne ikke er med til at bidrage til den stress, som stofmisbrugerne oplever, og det er min klare opfattelse, at det initiativ, som vi har taget i forhold til stofindtagelsesrum, kan være med til at mindske den stress, som nogle stofmisbrugere oplever. Jeg tror, vi skal gå videre i den retning, der handler om at minimere omkostningerne af stofmisbrug og på den måde forhindre, at nogle også udvikler f.eks. posttraumatisk stress.

Så vil jeg til sidst sige, at jeg er enig med Dansk Folkepartis ordfører, når hun fremhæver, at der er for lidt fokus på ofre for kriminalitet. Derfor er jeg også glad for, at vi har fået lavet en offerfond, som netop kan tage fat på at støtte ofre for f.eks. kriminalitet i form af vold, eller det kan være butiksassistenten, som er ude for et groft røveri. For jeg tror, at det, at man går ind tidligt med en indsats for at hjælpe ofre for kriminalitet videre, også kan være vigtigt for, at vi får forebygget nogle af de her tilfælde.

Så alt i alt, ud over mange af de initiativer, andre ordførere har nævnt, synes jeg, vi er godt på vej. Og så er jeg rigtig glad for, at vi har lykkedes med at lave et fælles forslag til vedtagelse, der kan bringe os videre i det her arbejde.

Kl. 10:50

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Jachim B. Olsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil også gerne starte med at takke Dansk Folkeparti for at rejse den her forespørgselsdebat. Både sundhedsministeren og socialministeren har redegjort for nogle af de initiativer, som er blevet sat i værk på det her område, og vi har også sammen gennem satspuljen sat nogle initiativer i værk. Og udviklingen af de initiativer skal vi selvfølgelig følge, og vi skal lytte til de forslag, som Psykiatriudvalget kommer med.

Jeg synes, at fru Karen J. Klint holdt en rigtig god tale, hvor hun fokuserede meget på, at vi mennesker også har et individuelt ansvar for at hjælpe mennesker, som har været udsat for frygtelige ting i deres liv, og jeg kan konstatere, at det også sker rigtig mange steder. Jeg er selv meget aktiv i foreningslivet, idrætslivet, og der ved jeg der bliver gjort et stort arbejde for at hjælpe især børn, som har haft og har problemer i deres familier, og det kan måske også være med til at forhindre, at de problemer udvikler sig. Det er måske ikke så systematiseret, men det er stadig væk meget givtigt. Tak.

Kl. 10:52

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Benedikte Kiær som konservativ ordfører.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Først og fremmest tak til Dansk Folkeparti for at rejse den her forespørgselsdebat, for det er et vigtigt, og det er et meget væsentligt emne. Det, at vi alle sammen er enige om den tekst, vi nu står med, synes jeg er meget positivt, og det er også noget, der virkelig peger

fremad i forhold til at kunne udøve en bedre indsats for de mennesker, den her forespørgselsdebat drejer sig om.

Vi er enige – det var vi også forleden dag med hensyn til at styrke indsatsen for veteranerne – om, at vi helt generelt skal styrke indsatsen for dem, som lider af posttraumatisk stress-syndrom. Sundhedsministeren siger, at vi skal blive bedre, jeg er meget enig, og socialministeren taler om, at der skal være et bedre samarbejde, en bedre sammenhæng mellem tilbuddene.

Der er nok at tage fat på, og jeg venter med spænding på at se, hvad der kommer fra det her psykiatriudvalg, som skal komme med en lang række anbefalinger. Jeg håber rigtig meget, at de anbefalinger, som kommer fra udvalget, vil være med til at binde alle tilbud langt bedre sammen, ikke kun inden for sundhedsvæsenet, men også de tilbud, der er i kommunerne, for det vil helt klart betyde alverden for mange af de mennesker, som lider af PTSD.

Vi har en tekst, som vi alle sammen er enige om. Der er kommet mange gode ting frem i forespørgselsdebatten, og jeg glæder mig ved, at vi er enige på det her område.

Kl. 10:53

Formanden:

Tak til ordføreren. Har ordføreren for forespørgerne nogle afsluttende bemærkninger? Fru Liselott Blixt.

Kl. 10:54

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Altså, vi kan jo sige, at debat har der ikke været så meget af. Hvis der er nogen, der lytter til det, kan de også høre, at det jo ikke er, fordi vi er uenige om, at der skal ske noget på området.

Jeg synes, det er rigtig rart, at vi har to ministre, som brænder for det her område, og som måske også vil være med til at sikre, at vi kommer ud i yderste led, så vi ikke hører historier som dem, fru Karen J. Klint fortalte, hvor man går med det i flere år. Det var jo en rigtig rørende historie, som viser, hvor lang tid man kan gå med det, og det svarer til nogle af dem, jeg har talt med. Det koster utrolig megen livskvalitet, men det koster også en masse samfundsressourcer, også økonomiske ressourcer, hvis ikke vi behandler folk ordentligt.

Det skal vi selvfølgelig på alle områder, men jeg synes netop, at det her område har været vigtigt, fordi det har været lidt glemt. Det har været noget, man ikke talte om, medmindre man enten var veteran eller flygtning. Og der synes jeg, at vi skylder mange af de mennesker, der udfører et stort stykke arbejde i Danmark, eller som vokser op med vold og ikke får den hjælp i det danske samfund, som de burde, at gøre noget.

Men jeg takker meget for, at alle er sluttet op om det, og jeg synes, det bliver spændende at arbejde videre med. Tak.

Kl. 10:55

Formanden:

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så jeg foreslår, at forhandlingen slutter.

Afstemningen om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på tirsdag, den 23. april 2013.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Forespørgsel nr. F 23:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse:

Hvad kan ministeren oplyse om regeringens planer for at sikre allergi en højere prioritet i sundhedsvæsenet med henblik på at nedbringe antallet af fraværsdage?

Af Liselott Blixt (DF), Karina Adsbøl (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Mette Hjermand Dencker (DF).

(Anmeldelse 22.01.2013. Fremme 24.01.2013).

Kl. 10:55

Formanden:

Det er fru Liselott Blixt, der er ordfører for forespørgerne, og som giver en begrundelse, værsgo.

Kl. 10:55

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Tak. Endelig er solen kommet frem, og vi glæder os over den varme, der er derude, specielt efter sådan en hård og lang vinter, som vi har oplevet i år. Desværre betyder det også for en masse mennesker, at de nu skal til at lide af deres allergier. Allergi påvirker hvert år langt over en million voksne danskers livskvalitet. Høfeber og astma er de to former for allergi, der langt overvejende fylder allergibilledet.

Når man begynder at få nogle symptomer, så gælder det om at blive udredt. Praktiserende læger kan tage sig af en stor del af de almindelige allergisymptomer, men vi kan se flere steder i det ganske land, at der er store problemer med at få en ordentlig udredning, der sikrer den rigtige behandling, der betyder, at man kan få en bedre livskvalitet, og som sikrer, at man ikke har de mange dage med nedsat energi til arbejdet samt de mange sygedage, som man bliver nødt til at afholde på grund af allergien.

I dag er man heldig, hvis man bor i Region Syddanmark, for der er den maksimale ventetid 20 uger, men hvis man bor i Region Nordjylland, skal man vente 100 uger længere; de har nemlig 120 ugers ventetid.

I Dansk Folkeparti er vi bekymrede, når vi ser, at flere og flere får allergi, færre og færre læger får et speciale, der gør, at de har en viden til at udrede patienterne ordentligt, og det koster for såvel livskvaliteten som for samfundsøkonomien. Derfor har vi stillet denne forespørgsel.

Vi mener, det er vigtigt, at vi tager det alvorligt, og at vi sikrer borgerne en hurtig udredning og en bedre behandling, sikrer, at alle regioner ser det som en forpligtelse at uddanne læger og dele viden, så alle, uanset hvor de bor, kan få en hurtig udredning samt en professionel behandling. Tak.

Kl. 10:57

Formanden:

Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse til besvarelse af forespørgslen.

Kl. 10:58

Besvarelse

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for forespørgslen om indsatsen på allergiområdet. Der var lige en, der spurgte mig, om det er allergi, der gør, at jeg snøfter sådan; det er det ikke, det er en klassisk forårsforkølelse. Men det kunne jo godt have været allergi, for det er jo helt rigtigt, at vi nu nærmer os

den årstid, hvor landets allergikere går snøftende omkring, og hvor nogle jo er rigtig, rigtig besværet i deres hverdag.

Jeg er meget enig i, at sundhedsvæsenet skal have fokus på både forebyggelse og behandling af allergi. Allergi er som bekendt en kompleks lidelse, som gør, at rigtig mange allergikere oplever, at deres livskvalitet simpelt hen bliver forringet hver eneste dag. Derfor skal vores sundhedsvæsen selvfølgelig sikre den bedst mulige indsats på området.

Jeg vil nu også sige, at det er min opfattelse, at behandlingen af allergikere er prioriteret i dag, og derfor vil jeg her i min tale kort opridse, hvor og hvordan vi behandler patienter med allergi i sundhedsvæsenet, og pege på de områder, hvor der er indsatser i gang for at forebygge allergi og hæve kvaliteten af behandlingen.

Behandlingen af allergi i det danske sundhedsvæsen varierer, alt efter hvor kompleks en allergi den enkelte patient har. Derfor bliver udredning og behandling af allergi varetaget på flere forskellige niveauer i sundhedsvæsenet. De fleste, der får allergiske symptomer, bliver udredt og behandlet i praksissektoren, altså hos deres egen privatpraktiserende læge eller speciallæge. Man kan sige, at de mindst komplicerede er i egen praksis, og de lidt mere komplicerede allergiske sygdomme er så hos speciallægerne. De praktiserende speciallæger, som behandler allergi, er særlig hudlæger, børnelæger og øre-næse-læger.

Til støtte for de praktiserende lægers behandling findes der en meget anvendelig håndbog om udredning og behandling af allergi. Jeg har faktisk taget den med herop på talerstolen. Den guider lægerne til at udrede og undersøge forskellige former for allergi og astma hos patienterne. Den hjælper lægerne med at vurdere, hvornår det er for kompliceret for den enkelte læge, og hvornår man skal henvise til en speciallæge. Som jeg har forstået det på fagfolk på området, er den her håndbog fuldt ud lige så opdateret og brugbar og anvendelig for den praktiserende læge nu, som da den blev udgivet i 2006. Så de praktiserende læger har rigtig gode, meget let anvendelige og tilgængelige muligheder for at hente viden og rådgivning.

Størstedelen af de allergiske sygdomme, der behandles i sygehusvæsenet, sker på det, der hedder hovedfunktionsniveau. Det vil sige, at ydelserne har en begrænset kompleksitet. De mere komplekse allergiske behandlinger varetages på regionfunktionsniveau eller, hvis de er særlig komplicerede, på højt specialiseringsniveau. Ifølge Sundhedsstyrelsens specialeplanlægning er allergi en hovedfunktion i en række forskellige specialer. Allergi fylder særlig meget inden for tre specialer: hud- og kønssygdomme, lungemedicin og pædiatri.

Andre mere komplekse former for allergi behandles på regionsniveau. Det gælder f.eks. specialet arbejdsmedicin, hvis specialister bl.a. behandler sjældne tilfælde af håndeksem.

Endelig er der en del specialfunktioner inden for allergi, som skal behandles på højt specialiseret niveau. Her har Sundhedsstyrelsen stillet en række faglige krav til behandlingen og truffet beslutning om, på hvilke sygehuse behandlingen skal foregå, fordi behandlingen kræver ekspertise på et særlig højt niveau. Højt specialiseret behandling for allergi varetages på seks hospitaler her i landet. Her er der på forskellig måde oprettet allergicentre, hvor flere af de specialer, jeg har nævnt, arbejder sammen.

Her vil jeg så også fremhæve, at allergikere, der venter på at komme til den første konsultation på et sygehus, selvfølgelig også bliver omfattet af den nye ret til hurtig udredning, som træder i kraft den 1. september i år.

I debatten om allergibehandling bliver jeg indimellem spurgt om, hvorfor der ikke længere er et selvstændigt speciale i medicinsk allergologi, som det hedder. Det er der nogle gode faglige grunde til, som jeg gerne kort vil nævne her:

Medicinsk allergologi blev nedlagt som selvstændigt grenspeciale og konverteret til fagområde i juli 2004 på baggrund af Speciallægekommissionens betænkning fra 2000. Det betyder, at lægerne nu

kan få kompetence til at behandle allergi sammen med flere forskellige speciallæger. Speciallægekommissionen baserede sin vurdering på, at behandling af allergi ikke kun blev varetaget af medicinske allergologer, hedder det, og at allergologi på en række områder allerede havde karakter af et fagområde. Allergologiske lidelser findes nemlig, som jeg også ridsede op før, inden for flere forskellige specialer og bliver f.eks. varetaget både af speciallæger med uddannelse i almen medicin, pædiatri og intern medicin.

Kl. 11:03

Ud over det var medicinsk allergologi et meget lille speciale med meget få speciallæger. Speciallægekommissionen vurderede altså i 2000, at man ved at konvertere et speciale som medicinsk allergologi til et fagområde ville styrke området og det videnskabelige miljø, der omgiver området, fordi det i højere grad ville blive tværfagligt.

For at sige det kort skal konverteringen af medicinsk allergologi fra grenspeciale til fagområde altså ikke ses som en nedprioritering af indsatsen mod allergi, men som en tilpasning af den uddannelsesstruktur, som omgiver allergi som fagligt område. Så selv om vi ikke længere uddanner allergologer, så uddanner vi dygtige speciallæger, som ved at vælge allergologi som fagområde får stærke tværfaglige kompetencer til at behandle forskellige allergiformer.

Men sideløbende med den behandling, forskellige specialister varetager i sundhedsvæsenet, har der også været fremhævet en række andre initiativer, som alle sammen bidrager til at forebygge allergi og hjælpe allergikere til en hverdag, der er så normal som muligt.

Sundhedsstyrelsen udsendte i efteråret sidste år en forebyggelses-pakke til alle kommuner om indeklima i skolerne. Formålet er at støtte kommunernes indsats for at forbedre kvaliteten af indeklimaet i skolerne med fokus på god luftkvalitet og passende temperaturer i undervisningslokalerne og at sikre, at de lovpligtige undervisningsmiljøvurderinger bliver gennemført, for vi ved, at dårligt indeklima gør livet rigtig surt for allergikere.

Et andet relevant tiltag, jeg kan nævne, er den oplysningsindsats om fødevarerallergi, som er blevet gennemført i samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen, Fødevarestyrelsen, DTU Fødevareinstituttet og Astma-Allergi Forbundet, som bl.a. har resulteret i hjemmesiden foedevareallergi.dk. Her kan man blive klogere på, hvordan man lever med fødevarerallergi, og hvornår man skal gå til lægen.

Ud over det vil jeg gerne fremhæve Astma-Allergi i skolen, som har en hjemmeside, der hedder astma-allergiiskolen.dk, som er blevet til i et samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen og Astma-Allergi Danmark. Den hjælper lærere, elever og forældre til at forstå, hvor og hvordan elever med allergi kan få symptomer, og hvad både elever og lærere kan gøre for at forhindre og afhjælpe symptomerne i børnenes skolehverdag.

Jeg kan også fortælle, at Sundhedsstyrelsen for nylig var vært for et temamøde om allergi, hvor forskellige former for allergi blev belyst gennem faglige oplæg fra forskere på området, som delte den nyeste viden med hinanden.

Men ud over at hjælpe allergikere er det lige så vigtigt for mig, at vi også bruger energi på at forebygge, at allergien overhovedet opstår. Vi står med den udfordring, at vidensgrundlaget til forebyggelse af allergi er begrænset, og at det derfor er svært at målrette forebyggelsen. Heldigvis kan en del tilfælde af allergi forebygges med simple midler. Det handler f.eks. om noget så simpelt som at lufte ud, støvsuge og gøre rent. Det lyder meget banalt, men det er noget af det, vi ved virker.

Hos børn og unge er det derudover veldokumenteret, at rygning er den vigtigste miljøfaktor. Børn, hvis mødre ryger, har dårligere vækst efter fødslen, hyppig forekomst af kolik og har flere sygdomstilfælde i spædbørns- og småbarnsalderen, især bronkitis, lungebetændelse og allergi, end børn af de mødre, som er ikkerygere. Derfor er beskyttelse mod passiv rygning i dag et af de allervigtigste forebyggelsestiltag, når det kommer til børn og allergi. Med aftalen om

en ny rygelov, som regeringen indgik i april sidste år med Enhedslisten, er der sat yderligere fokus på at sikre, at børn og unge ikke bliver udsat for rygningens skadelige konsekvenser.

Vi har som bekendt også en ny tatovørlov på vej, som bl.a. skal beskytte forbrugere mod farvestoffer, der kan give allergiske reaktioner. Derudover kan jeg fortælle, at Sundhedsstyrelsen har en ny vejledning om ernæring af småbørn på vej, som er målrettet læger og sundhedsplejersker. Den vil bl.a. indeholde nogle konkrete råd til, hvordan vi kan forebygge, at helt små børn får allergi.

Jeg tror også, det er vigtigt at sige, at forebyggelse af allergi ikke er noget, som sundhedsvæsenet kan klare alene. Det er en indsats, der hænger meget tæt sammen med vores miljø, med vores vaner og med vores indeklima, hvor vi bor, hvor vores børn bliver passet og går i skole, og hvor vi arbejder.

Derfor skal vi jo tænke forebyggelse af allergi ind i fremtidens byggeri af skoler, når vi bygger nye idrætshaller, når vi laver nye plejehjem, og vi kan sikre det ved at være bevidste om, hvilke biologiske og kemiske stoffer der omgiver os, og hvilke af dem vi bruger tæt på kroppen. For hvis vi skal lykkes med en seriøs indsats mod allergi, så kræver det, at vi tænker på tværs af sundhedsvæsenet, af miljømyndighederne og i øvrigt også af den industrielle produktion. Problemet kan ikke løses og skal ikke løses alene inden for sundhedsvæsenets mure, nej, i virkeligheden kan man sige, at når man er kommet indenfor der, så er problemet jo opstået.

Kl. 11:08

Den sidste del af forespørgselsteksten omtaler, at allergi kan medføre sygefravær. Det er jo helt rigtigt, at medarbejdere på arbejdspladser i Danmark ikke har pligt til at oplyse, præcis hvad de fejler, når de melder sig syge nogle dage på arbejdet og der ikke sker nogen overordnet registrering af de diagnoser, der ligger bag sygefraværet. Derfor findes der mig bekendt heller ikke nogen præcis statistik for, hvor mange fraværdsdage allergi medfører.

Jeg har været inde på nogle af de enkelte midler, man kan bruge, i øvrigt også på arbejdspladser, til at forebygge allergi, men nedbringelse af sygefravær er, ligesom med forebyggelse af allergi, ikke noget, der sker fra den ene dag til den anden. Det er et langt og sejt træk, og det kræver indsats rigtig mange steder fra, også og måske især uden for sundhedsvæsenet.

Til sidst vil jeg sige, at jeg mener, at allergi på nuværende tidspunkt har den nødvendige prioritering i sundhedsvæsenet. Vi har behandling af allergi på mange forskellige niveauer, og indsatsen mod allergi er tilrettelagt på grundlag af en faglig vurdering. Derudover er der oplysningsindsatser og forebyggelsesindsatser både inden for og uden for sundhedsvæsenet, som alle har til formål at gøre allergikernes hverdag nemmere og mindre belastet af allergien.

Men jeg vil da også sige, at jeg tror, den brede forebyggelse kan løftes endnu mere end i dag. Bl.a. derfor er jeg glad for, at regeringen har kunnet skaffe 13 mio. kr. til at åbne et center for forebyggelse i praksis, der skal hjælpe kommunerne med at løfte indsatsen bl.a. med hensyn til bedre indeklima i skoler og andre steder. Centeret ligger ude i KL-huset og er på den måde et meget klart vidnesbyrd om, at vi faktisk mener, kommunerne både kan og skal løfte den brede forebyggelsesindsats i højere grad end i dag, og det gælder også på området her.

Så blot til sidst: Der er ingen snuptagsløsninger. Var der det, så var der nok også nogen, der havde grebet til dem. Vi kan ikke med et enkelt fingerknips løse alle de problemer, som allergikere oplever hver eneste dag. Derfor er det nødvendigt, at vi bliver ved med at have fokus på det, både i sundhedsvæsenet, når problemet er opstået, og i rigtig høj grad også i forebyggelsen. Og her skal det gå på tværs. Derfor vil jeg også fortsætte arbejdet med kommunerne om at få løftet den generelle forebyggelsesindsats.

Tak for forespørgselsdebatten og tak for ordet.

Kl. 11:10

Formanden:

Tak til ministeren. Ordføreren for forespørgerne, fru Liselott Blixt fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:10

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Jeg vil gerne takke for ministerens besvarelse. Jeg synes, at der var rigtig mange gode punkter. Men jeg synes også, man til nogle af de ting, som ministeren svarede på, kunne spørge: Jamen hvad er det, den nyeste forskning siger?

Ministeren sagde, at meget af det drejede sig om at holde rent omkring sig og lufte ud osv. Men vi ved også fra Dansk BørneAsthma Center, der har forsket i netop det her i 15 år, hvad det er, der sker med allergier. Det er faktisk, at vi skal have nogle bakterier for at undgå allergi. Man har faktisk fundet ud af, at kvinder, der føder ved hjælp af kejsersnit, har større risiko for at få børn med allergier end kvinder, der føder normalt.

Som man tidligere har hørt, er der det her med, at man skal have syv pund skidt om året, og der er faktisk noget rigtigt i det. Man har faktisk fundet ud af, at kvinder, der arbejder i en kostald, ikke føder børn, der har allergier. Det er altså meget pudsigt. Derfor synes jeg jo også, og det synes vi i hvert fald i Dansk Folkeparti, at man ikke må slippe forskningen. For hvis den kan gøre os klogere på, hvad der skal til for ikke at føde børn, der har astma og allergier, er det vigtigt at starte der. Så forskning skal bestemt også være en ting.

Ministeren var også inde på, at lægerne har en håndbog, en guide, fra 2006. Og mon ikke også vi skulle begynde at revidere den og se, hvad det er for en viden, vi har?

I dag har jeg skrevet på min facebookside, at vi skulle debattere emnet. Så var der en af mine facebookvenner, der skrev: Jamen i Danmark fik jeg at vide, at jeg havde en fødevareallergi og ikke kunne tåle at spise hvide, og der var mange ting, der så skulle droppes, som jeg skulle undlade at spise. Da vedkommende så flyttede til Holland, tog det de hollandske læger 1 time at finde ud af, at vedkommende havde en svamp i maven, og når den først blev bekæmpet med noget medicin, kunne vedkommende faktisk spise alt igen og havde ikke mere allergi.

Vi symptombehandler måske mere herhjemme, end vi går ind og finder ud af, hvad årsagen er, og om der er noget, vi kan gøre. Så viden er utrolig vigtig på det her område, hvor vi måske famler os frem. Det er derfor, det er vigtigt, netop fordi vi ikke har de her allergologer, som vi politisk har bestemt vi ikke behøvede mere. Det fik vi jo at vide af Speciallægekommissionen, som ministeren også har fortalt lidt bredere om, så det vil jeg ikke komme ind på.

Det gør altså, at man står i dag med ventetider, som vi ikke synes er acceptable, slet ikke, når jeg hører fra dem, der bor i Region Sjælland, at de ikke kan komme hen til en allergolog, uden at de skal rejse flere hundrede kilometer, var jeg lige ved at sige – jeg tror, den længste afstand er 160 km. Det er bare ikke godt nok.

På nogle sygehuse kan vi se, at man kan oprette nogle afdelinger, der gør noget ud af at uddanne deres læger. Det er sådan nogle ting, vi skal have ind for at sikre, at der sker noget på området. Det håber jeg selvfølgelig også kan gøres, ved at vi får den udredningsplan.

Vi ved som sagt, at der er over 1 mio. danskere, der lider af allergi. Overvejende er de overladt til de almenpraktiserende lægers begrænsede kendskab til området eller i bedste fald til de få tilbageværende speciallæger med indsigt i allergi. Det indebærer de her lange ventetider for patienter med moderat til svær allergi, som har behov for en relevant faglig ekspertise på området.

Det har også betydet, at vi har betragtelige og utilfredsstillende regionale forskelle. I enkelte regioner, som netop i Region Sjælland, bliver man sendt til Gentofte. Der er rigtig lang vej fra Naksbovej til Gentofte, og problemet er jo, når specialisterne, vi har i dag, går på pension, for hvad så? Så får vi altså et noget større problem, end vi står med i dag.

Allergisk snue er formentlig den hyppigste kroniske sygdom blandt unge og yngre voksne i Danmark. Blandt patienter med moderat til svær allergi har en dansk videnskabelig undersøgelse påvist et signifikant tab af livskvalitet – et tab, som viste sig ikke at være afhængigt af, hvorvidt man som patient også havde astma. Allergibetydningen i denne patientgruppe er således langt fra trivial.

Den samfundsmæssige omkostning var ministeren inde på man ikke kunne regne ud. Men man har en undersøgelse publiceret i 2005. Det er et dansk studie af patienter med allergisk snue, som var henvist til specialistbehandling. De beregnede, at sygdommen var forbundet med direkte og indirekte udgifter på 16.000 kr. pr. patient pr. år. Den årlige udgift er estimeret til at være 6.700 kr., såfremt man kun medregner direkte udgifter til læge og medicin samt sygedage, hvor folk er væk fra arbejdet.

Idet denne danske undersøgelse er foretaget blandt moderate til svære allergikere, hvoraf ca. 600.000-700.000 er moderate til svære pollenallergikere, kan den samlede udgift til allergien i denne patientgruppe estimeres til 4,5 mia. kr.

Så det er noget, der betyder noget for vores samfundsøkonomi. Derfor er det også vigtigt, at vi laver nogle tiltag. Derfor er jeg rigtig glad for, at jeg endnu en gang kan sige, at vi er et samlet Folketing, som støtter op om et forslag til vedtagelse. Det er støttet af Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Liberal Alliance og Konservative. Ordlyden er i det fremsatte:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at mange danskere rammes af allergi, og at det medfører forringet livskvalitet og øget sygefravær.

Folketinget tager ministerens redegørelse til efterretning og understreger vigtigheden af, at landets allergikere har ret til hurtig og lige adgang for korrekt diagnose og behandling.

Folketinget noterer sig, at retten til hurtig udredning i sygehusvæsenet, som træder i kraft den 1. september 2013, også vil omfatte patienter, der skal udredes for allergi.

På den baggrund opfordrer Folketinget regeringen til at sikre, at den nødvendige viden om allergi er til stede i sundhedsvæsenet i alle fem regioner, så man sikrer et højt fagligt niveau rundt i landet.

Forebyggelse af og gener ved allergi skal tænkes ind i udarbejdelsen af nye indsatser og initiativer, ikke blot på sundhedsområdet, da en tværfaglig indsats er nødvendig med henblik på at øge livskvaliteten for dem, der er berørt af allergi.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 59).

Kl. 11:17

Formanden:

Tak. Jeg tror, at ordføreren glemte at nævne, at Enhedslisten også er med. Det er et forslag til vedtagelse fra alle Folketingets partier, og det vil selvfølgelig indgå i de videre forhandlinger.

Fru Stine Brix har en kort bemærkning.

Kl. 11:17

Stine Brix (EL):

Så kan jeg jo bekræfte, at vi gerne bakker op om teksten.

Jeg skrev mig egentlig på til en kort bemærkning, fordi ordføreren tidligere efterlyste lidt debat, og det vil jeg gerne være med til. Jeg bemærkede, at ordføreren talte om den viden, vi har, om, hvordan vi kan forebygge allergi. En af de ting, jeg har bidt mærke i, og

som vi faktisk ved at man kan gøre for at forebygge især astma, er med hensyn til passiv rygning. Vi ved, at de børn, der bliver udsat for passiv rygning, har dobbelt så stor risiko for at få astma som de børn, der ikke gør.

Derfor undrer det mig en lille smule, at Dansk Folkeparti ikke vil være med til at lave en ny rygelov, som netop går ud på især at beskytte børn mod passiv rygning. Hvordan kan det være?

Kl. 11:18

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:18

Liselott Blixt (DF):

Jamen vi går også ind for, at vi skal værne om dem, så vi ikke udsætter børn – og andre mennesker i det hele taget – for passiv rygning. Vi mener bare ikke, at det er den rigtige løsning, man har fundet med en rygelov. Vi tror nemlig ikke, at det er forbud, der skal til. Tværtimod får man andre mennesker til at gå ind i deres huse, i små rum osv., hvor de bliver endnu mere udsat for passiv rygning. Derfor undrer det os mere, at man ikke går ind og er med til at give bedre alternativer, som vi ved at e-cigaretter, snus osv. er. Noget af det er vi jo i hvert fald enige om. Men selvfølgelig går vi også ind for, at vi skal forhindre passiv rygning.

Kl. 11:19

Formanden:
Fru Stine Brix.

Kl. 11:19

Stine Brix (EL):

Jeg bemærkede en undersøgelse fra England, som jeg synes er interessant at drage frem, for den viser faktisk, at det, at man går ind og siger, at nu skal vi have nogle røgfri miljøer, har enorm betydning for især børnene. Man kan se det så konkret, at antallet af børn, som blev indlagt med svær astma på hospitalerne, faldt markant, nemlig med 12 pct., året efter at man indførte en rygelov i England. Jeg vil tro, at man kan finde de samme tal i Danmark.

Så hvordan kan det være, at Dansk Folkeparti vælger ikke at stille sig på børnenes side, men vælger at stille sig på de voksnes side – de voksne, der gerne vil ryge en cigaret – når det kan have så stor betydning for børnene, at man får skabt nogle røgfri miljøer omkring dem?

Kl. 11:20

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:20

Liselott Blixt (DF):

Jeg er rigtig glad for, at ordføreren stiller mig spørgsmålet, for så får jeg lejlighed til at fortælle, hvad vores politik er, når vi taler om rygeloven. Vi har været med til at lave den første rygelov for netop at lave røgfri miljøer. Vi er også rigtig glade for, at man kan komme ind på en restauration og et værtshus, hvor der er røgfrit miljø. Men vi synes også, at der skal være en valgmulighed. Vi mener, at der skal være de her 40-kvadratmetersværtshuse, hvor man kan gå ind. Men vi skal sikre, at der er et valg, og vi skal ikke tvinge folk. Vi har ikke set, at det hjælper børn og unge til at holde op med at ryge, at de tvinges ud på gaden og andre steder – tværtimod, så burde vi have set mange flere, der gjorde det.

Jeg syntes, at det var rigtig godt med den første rygelov. Her så vi jo meget mere, at folk gik udenfor og røg; folk ryger i deres eget hjem osv. Så vi går ind for de samme ting, men bare ikke på den måde, som det skete med den sidste rygelov.

Kl. 11:20

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Jane Heitmann, Venstres ordfører.

Kl. 11:21

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Jeg vil godt takke Dansk Folkeparti for at rejse den her debat. Den er væsentlig.

Omkring en million danskere lider af en eller anden form for allergi, hvilket gør allergi til den hyppigst forekommende lidelse hos både børn og voksne. Forekomsten af allergiske sygdomme har været kraftigt stigende siden 1960'erne, men det glædelige budskab er, at resultater af undersøgelser rent faktisk viser, at stigningen blandt børn formentlig har toppet.

Allergibehandlingen handler om livskvalitet, og derfor er det vigtigt, at vi er i dialog om fremtidens allergiberedskab, om forebyggelse og om behandling. Skal vi løse fremtidens problemstillinger, nedbringe antallet af patienter og sikre en bedre behandling, er forebyggelse afgørende, og det er afgørende, at vi ser på området samlet. Kodeordet er samarbejde såvel internt på hospitalerne som i primærsektoren, hvor almenpraksis, hudlæger, pædiatere og ørelæger skal varetage den primære udredning og behandling.

Allergi rammer socialt skævt, i den forstand at allergi rammer højtuddannede langt hyppigere end mennesker med en kort eller ingen uddannelse. Hvorfor det er sådan, ved man reelt ikke. Anderledes ser det imidlertid ud på astmaområdet. Astma er den sygdom, børn hyppigst indlægges med, og den rammer oven i købet socialt skævt – dog med omvendt fortegn i forhold til allergiområdet.

70 pct. af alle astmatikere lider også af høfeber, og 40 pct. af alle høfeberramte lider også af astma. Derfor hænger astma og allergi uløseligt sammen. Både astma og allergi har ofte store menneskelige konsekvenser i form af forringet livskvalitet. Astma og allergi har også en række store samfundsøkonomiske omkostninger. Alene på astmaområdet er de direkte og indirekte samfundsøkonomiske omkostninger ca. 1,9 mia. kr. hvert år. I 2020 vil det beløb være fordoblet til 3,8 mia. kr. Udgifterne til sygefraværsdage, medicin og behandling er altså betragtelige.

Skal vi for alvor have fat i de mange allergikere og potentielle allergikere, er en stærk og tværfaglig prioriteret indsats på forebyggelsesområdet helt nødvendig. De praktiserende læger som sundhedsvæsenets fremskudte beredskab har en helt central funktion. Hovedparten af alle allergisygdomme udredes og behandles allerede i dag i almen praksis, men kompleksiteten af allergisygdomme varierer fra patient til patient, og derfor bør undersøgelse og behandling varetages på flere niveauer. Desværre ser vi, at ventetiderne på udredning ofte er lange og forbundet med store variationer – fra 3 uger i Region Hovedstaden til 120 uger i Region Nordjylland.

I 2004 nedlagde man specialuddannelsen inden for allergibehandling. Speciallægeuddannelsen for allergologer blev nedlagt, fordi man i sin tid ønskede at sprede viden om allergi ud på en række andre specialer: børnelæger, lungespecialister, hudlæger og praktiserende læger. Jeg besøgte for nylig allergicenteret på OUH og havde her lejlighed til at møde både patienter og behandlere. På OUH har man i særlig grad evnet at dele viden på tværs af mange specialer. Det har resulteret i et meget dynamisk fagligt miljø og en række ekspertiser, som er samlet under ét tag, hvor det seneste tiltag er et eliteforskningscenter af international klasse inden for allergiområdet. Jeg kunne godt ønske mig, at netop den succes og de forskningsmæssige resultater, som man har opnået på OUH, i høj grad kom resten af landets allergipatienter til gode.

I og med at udviklingen på børneallergiområdet ser ud til at have toppet, kan man håbe på, at indsatserne over for børnefamilier, dag-

institutioner og dagplejere har været virksomme. Men der er et stykke vej endnu, og derfor bakker vi op om det forslag til vedtagelse, som DF's ordfører læste op for kort tid siden, og vi lægger særlig vægt på tilgængeligheden af viden og tværfaglige indsatser.

Kl. 11:25

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Sophie Hæstorp Andersen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Allergi berører rigtig mange mennesker, som vi allerede har hørt flere sige. 1 million danskere, det er jo omkring hver femte, er berørt af allergi. Gudskelov er mange heldigvis kun berørt i let grad, men når man kun er berørt i let grad, betyder det også, at mange af symptomerne og konsekvenserne ikke bliver så synlige. Det bliver lidt sværere at måle, om f.eks. snuen, der gjorde, at man blev hjemme fra arbejde den dag, egentlig var noget, der samfundsøkonomisk så at sige spiller en kæmpe rolle for det danske sygefravær på vores arbejdsmarked. Derfor er der rigtig mange ubekendte, når vi taler om allergi og om, hvor meget det egentlig fylder i folks hverdag.

Det gør det også svært nogle gange at diskutere rent politisk, hvad der skal til, men så kan vi jo i hvert fald sætte fokus på dem, som har en middelsvær eller meget svær allergi. Vi ved, at der i de kommende år bliver flere, der kommer til at leve med allergi, men desværre er det kun omkring halvdelen af dem, som bliver diagnosticeret, og resten modtager derfor ikke altid den rigtige behandling. Der er nogle, der selv finder en udvej og behandler sig selv med hjælp fra apoteket f.eks., men der er også nogle, der går i alt, alt for mange år med en ubehandlet allergi, som ender med at koste dem alt for meget livskvalitet, og som gør, at de ikke kan passe deres arbejde eller være der for deres familie, som de har lyst til.

Derfor er der jo brug for, at vi også får en mere systematisk tilgang både til forebyggelse, til udredning, til behandling og til rehabilitering af mennesker, der lever med allergi. I forbindelse med forebyggelse handler det om et bedre indeklima, som vi også har hørt flere nævne i dag. Det handler om f.eks. rygeloven, nemlig at vi beskytter børn og unge. Det handler om, at vi udredningsmæssigt hurtigere kan komme i gang, hvis det er en svær allergi, og vi er jo på vej med en udredningsgaranti, der træder i kraft den 1. september; den forventer jeg kan være med til at højne indsatsen på det her område. Vi skal forbedre behandlingen, sådan at dem, der oplever at have allergi, kan komme hurtigere til i f.eks. ambulatoriet, hvis det er der, de er kendt. Det ved jeg at de arbejder med ude på Bispebjerg Hospital og gerne vil lave mere af, sådan at man bliver mødt i det øjeblik, man har problemerne, og ikke først 3 måneder senere, når man er blevet indkaldt til et møde.

Vi skal have bedre rehabilitering, og med det mener jeg egentlig også, at der skal være en bedre rådgivning, sådan at hvis man har allergi, eller hvis man har haft eksem på hænder, da man var ung, eller da man var lille, skal man også vide, at frisørfaget måske ikke er det bedste sted at tage sin uddannelse. Man skal vide, at det kan have konsekvenser for ens valg, at man tager et job som bager f.eks., hvis det er sådan, at man har risiko for f.eks. at udvikle astma. Så rådgivning er rigtig, rigtig vigtigt.

Det, vi vinder ved at gøre en mere systematisk indsats, er, at vi kan få færre akutte indlæggelser, færre mennesker, der kommer og henvender sig i lægevagten eller på skadestuen, fordi de ikke kan få vejret, eller fordi allergien er brudt ud og de svulmer op eller bliver bange. Vi ved, at det kan give flere arbejdsdage, og det er jo noget, som vi som samfund virkelig påskønner, og vi ved, at det kan give øget livskvalitet og mulighed for, at man ikke til sin gode venindes bryllup, som tilfældigvis foregår udendørs, skal sidde og kæmpe

med en pollenallergi eller en græsallergi den dag. Det er jo meget generende for mennesker.

Vi har ikke alverdens penge til rådighed i det danske samfund, som tingene ser ud lige nu. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi fokuserer på, at de tiltag, der gøres, skal virke. De skal give bedre sundhed, de skal give bedre patientoplevelse kvalitet, men de skal også mange steder have den samme eller lavere omkostning, og det er altså den udfordring, vi står over for.

Jeg synes, at det er et rigtig godt forslag til vedtagelse, vi er nået til enighed om, og jeg lægger selvfølgelig som repræsentant for Socialdemokratiet vægt på, at udredningsgarantien for dem, som netop har en svær eller moderat allergi, træder i kraft her den 1. september. Men jeg lægger også vægt på, at vi alle sammen er enige om, at der skal være et ensartet højt niveau i alle fem regioner og ikke kun et højt niveau nogle steder, og at vi skal have fokus på det brede: at forebyggelse og rehabilitering er noget, der ikke kun foregår inde i sundhedsvæsenet, men også foregår på vores uddannelsesinstitutioner og ude på vores arbejdspladser, og er noget, som handler om at sætte fokus på arbejdsmiljøet. Tak for ordet.

Kl. 11:30

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Camilla Hersom som radikal ordfører.

Kl. 11:30

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Hver femte dansker har en eller anden form for allergi. Det spænder fra lettere symptomer til, at mennesker kan være så voldsomt generet af deres allergi, at det kræver lange sygemeldinger, eller at de i værste fald bliver fuldstændig uarbejdsdygtige. Sundhedsministeren har allerede så udmærket redegjort for, hvordan allergi behandles i Danmark, og hvad baggrunden er for, at specialet i medicinsk allergologi – det er et svært ord – blev nedlagt. Det er jo en ting, der kan lyde foruroligende, lige når man hører det. Det er også en ting, som har fyldt noget i den offentlige diskussion.

Men jeg hører til dem, som er overbevist om, at netop fordi allergi er så mange forskellige ting, er en bred og tværfaglig indsats fuldstændig nødvendig. Der er utrolig stor forskel på den behandling, man skal have, afhængigt af om det er pollenallergi, eksem, fødevarerallergi eller parfumeallergi, man lider af. Jeg tror egentlig godt, at der kan være et spørgsmål om, at den vejledning, som alle praktiserende læger har, bliver brugt tilstrækkeligt. Her har Sundhedsstyrelsen selvfølgelig en mulighed for at gøre mere opmærksom på behovet og en rolle at spille i opgaven med fortsat at sætte fokus på området.

Men når vi taler om allergi, må jeg sige, at der er helt utrolig meget at hente ved også at tænke i forebyggelse. Vi kan selv huske på, at det er en god idé at gøre rent, lufte ud og holde op med at ryge. Vi kan minimere vores brug af kemikalier, vaske nyt tøj og lade nye møbler og boligtekstiler dampe af, inden det kommer inden døre. Vi kan undlade produkter med parfume, ikke mindst til vores børn, for parfumeallergi er faktisk en af de allermost udbredte voksenallergier, vi har herhjemme, og den kan være fuldstændig handicappende for folk, hvis de har det i svær grad.

Samfundet har naturligvis også en rolle at spille. Det gælder f.eks. de valg af planter, man bruger i det offentlige rum. Birk, græs og platan er blandt de foretrukne plantevalg, selv om det er netop de arter, der giver flest gener. Det må man jo kunne gøre lidt bedre. Der er sådan set planter nok at vælge imellem.

Så er der selvfølgelig sikringen af et bedre indeklima, både med krav til arbejdspladser og institutioner. Her er beskyttelse mod passiv rygning selvfølgelig et af de allervæsentligste tiltag, vi overhovedet kan lave. Det er nemlig sådan, at også på dette område er tobak

en af de allerstørste syndere, vi har. Den er en af de allerallervæsentligste årsager til udvikling af astma, og den er også mistænkt for i høj grad at påvirke allergikere. Så i denne sag er forebyggelse mindst lige så væsentlig som den nødvendige behandling, der selvfølgelig skal kunne tilbydes. Det er bare om at komme i gang.

Kl. 11:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 11:33

Liselott Blixt (DF):

Jeg har en kort bemærkning til netop det sidste med rygerne. Hvad er det, der sker med den nye lov, som vi også debatterede med Enhedslistens ordfører? Når vi nu tvinger alle folk til ikke at måtte ryge nogen som helst steder, hvor går de så hen? Hvad er det, der sker i folks eget hjem, eller når de sætter sig ud i en bil, hvor de førhen havde muligheden for at forhindre røgen i at nå deres egne eller andres børn? Hvor går man hen, hvis ikke man må ryge udenfor? Det kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren om: Hvor går man så hen og ryger? Hvad gør man i dag?

Kl. 11:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:34

Camilla Hersom (RV):

Man må jo gerne ryge udenfor. Der, hvor man ikke må ryge udenfor, er der, hvor der er børn og unge. Det synes vi selvsagt er en fremragende og rigtig, rigtig god idé. Det, der jo er forskellen på voksenrygere, der er begyndt at ryge, og børn, i hvert fald indtil en vis alder, er, at for den ene gruppe er udfordringen at holde op, og for den anden gruppe af udfordringen at lade være med at begynde.

Jeg hører til dem, som synes, at vi har en samfundsmæssig forpligtelse til at forsøge at forhindre, at børn begynder at ryge. Det er der en lang, lang række årsager til. En af dem er bl.a., at det kan om ikke forhindre så i hvert fald dæmpe astma og allergi.

Kl. 11:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Liselott Blixt for den anden korte bemærkning.

Kl. 11:35

Liselott Blixt (DF):

Vi er jo enige om alle de her ting. Men hvad er det, der sker, når man på efterskoler og andre steder, hvor der er børn og unge, der ryger, forbyder dem at ryge udenfor? De finder små steder, tillukkede steder, hvor de bliver udsat for endnu mere passiv rygning, hvor de venner, der går med dem, bliver udsat for endnu mere passiv rygning, end da de stod udenfor. Det er lige præcis det, der sker. Mener ordføreren, at det er hensigtsmæssigt?

Kl. 11:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:35

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes, at fru Liselott Blixt fuldstændig underkender den betydning, som normer kan have i et samfund. Den effekt, der er af den rygelov, vi har haft hidtil, er jo, at et meget stort antal voksne mennesker er holdt op med at ryge, og at selv voksne rygere i vidt omfang faktisk lader være med at ryge indendørs i deres eget hjem, hvis de har små børn. Der er nogle, der stadig væk gør det, men der er mange, der er holdt op. Vi skulle gerne have den holdning til at spre-

de sig, også til vores børn og unge, og jeg kan i hvert fald fortælle fru Liselott Blixt, at det, der har været tilfældet indtil nu, hvor vi har lavet en ny ændring i rygeloven, har været, at efterskoler var rene rekrutteringsanstalter for rygere. Det kan vi da ikke være bekendt. Det skal vi da gøre noget ved, og det kan vi selvfølgelig gøre noget ved.

Kl. 11:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Så er der ikke flere indtegnede til korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi fortsætter i ordførerrækken med fru Özlem Sara Cekic. Værsgo.

Kl. 11:36

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak, og tak til forespørgerne fra Dansk Folkeparti for at rejse den her debat. Jeg er en af dem, der er meget, meget optaget af den her problemstilling. Det hænger nok sammen med, at vi er fem i min familie, og vi har alle sammen allergi. Det ene familiemedlem har kun én form for allergi, men ellers er det meget naturligt for os, at vi har to til tre kombinationer af allergier.

Med hensyn til mit møde med sundhedsvæsenet må jeg ærligt indrømme, at det har været meget varierende. Med hensyn til nogle af forløbene har jeg tænkt, at sådan burde det være hver eneste gang, men jeg har også været igennem meget, meget lange forløb – forløb med meget lange ventetider eller med manglende koordinering, hvor man ikke bliver udredt ordentligt, og hvor den ene læge henviser til den anden. Men så kan den anden læge ikke tage sig af det – for det er jo ikke lægens speciale – og så ringer man til en tredje læge, der ikke har læst journalen. Jeg har også været ude for manglende viden på området, hvilket gør, at man bliver fejldiagnosticeret, at man går i gang med et forløb eller med en behandling, som faktisk slet ikke er det, man skal have. Eller også mangler der videndeling og et sted, hvor man kan ringe og få rådgivning.

Når man ligesom jeg har haft disse meget mangfoldige oplevelser i sundhedsvæsenet, så ved man jo godt, at det her i den grad er nogle erfaringer, som også rigtig mange andre gør sig. Derfor synes jeg jo også, det er vigtigt at blive ved med at have fokus på det her, og jeg glæder mig faktisk rigtig, rigtig meget til den 1. september 2013, for der vil de her patienter også blive omfattet af det med den hurtige udredning i sygehusvæsenet. For jeg tror, det kommer til at gøre en forskel, alene det der med, at man ikke skal stå og vente. Det er det ene.

Det andet er jo, at vi selvfølgelig herinde fra Christiansborg kan gøre en masse ting, og jeg synes også, at vi skal tage ansvaret på os og følge udviklingen. Men man skal også huske på, at regioner og kommuner også har et ansvar. Daginstitutionerne har også et ansvar i forhold til de børn, der er der, altså i forhold til, at man også indtænker allergi i den måde, man indretter sig på. Jeg er f.eks. en af dem, der nærmest får hovedpine og går i chok, når jeg kommer ind et sted, hvor man har brugt et rengøringsmiddel med masser af parfume i. Det kan da godt være, at der er nogen, der synes, det er helt vildt dejligt, at det dufter rigtig godt, når de kommer ind et sted, men man skal også være opmærksom på, hvad det er, man udsætter børnene for igennem hele deres liv.

Derfor håber jeg jo også, at vi i fællesskab bliver ved med at skubbe på, for at alle tager deres del af ansvaret, for det her er så omfattende, og det vedrører så mange mennesker, at den ene part ikke bare kan læne sig tilbage og sige, at det er den anden part, der skal gøre noget ved det. Og det glæder jeg mig til. Jeg er især glad for, at det faktisk er lykkedes os at lave en fælles udtalelse ligesom i forbindelse med den tidligere forespørgsel. For det styrker lidt den måde, vi skal arbejde på, at vi ikke bruger det her som en anledning til at stå og råbe og skrike ad hinanden, men at vi reelt er interesserede i at prøve at finde nogle løsninger, hvor der ikke går politik i det.

Så derfor vil jeg endnu en gang sige tak. Jeg glæder mig til, at vi skal arbejde videre med det.

Kl. 11:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Denne gang ser jeg ikke nogen indtegnen til korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførerrækken. Fru Stine Brix, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 11:39

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Vi går jo fra at have en debat om en sygdom, som heldigvis kun rammer få, nemlig posttraumatisk stresssyndrom, som vi diskuterede før, og over til at have en debat om en sygdom, som rammer rigtig, rigtig mange. Ligesom mange andre kender jeg også en masse, der har allergi, og jeg har det også selv, men det er jo ikke det, det handler om i dag. Men jeg synes alligevel, det er vigtigt. Allergi bliver måske nogle gange overset, fordi det ikke er en sygdom, der – i hvert fald som regel – har så store konsekvenser, som kræft eller hjertesygdomme har. Så det er ikke en sygdom, der trækker de store overskrifter. Alligevel har der jo været en del omtale af den, netop fordi behandlingen ikke er i orden, og fordi det kan være svært at få den rette diagnose. Og derfor synes jeg bestemt, det er relevant at diskutere det.

Jeg vil gerne starte med at tage fat i forebyggelsen. Flere har sagt, at det er rigtig svært at forebygge, fordi vi har at gøre med nogle meget komplekse lidelser, og det er også ganske rigtigt. Men alligevel er der jo en del viden på området. Vi har tidligere i dag diskuteret rygning. Vi ved, at der er en tæt sammenhæng mellem passiv rygning og risikoen for at udvikle astma.

De Radikales ordfører var også inde på, at vi ser en kraftig vækst i forhold til parfumeallergi – det er faktisk især de små børn, der i stigende omfang udvikler parfumeallergi – og det skyldes jo, at mange af de produkter, som vi omgiver os med i dagligdagen, altså fødevarer, cremer og også legetøj, bliver tilsat parfume, også selv om de måske bliver markedsført som »naturlige«.

I forbindelse med finansloven for 2012 lavede vi en aftale med regeringen om at afsætte 12 mio. kr. til netop at undersøge de kemiske stoffer i de her forskellige produkter, som vi omgiver os med i vores hverdag. Jeg mener sådan set sagtens, at man kunne tage yderligere initiativer. Altså, man kunne f.eks. stille krav om, at der skulle være en meget tydelig mærkning af de produkter, som der er parfume i. Man kunne jo også overveje, om man skulle forbyde nogle af de her duftstoffer, især i de produkter, som er målrettet børn. Så der er jo ting, vi kan gøre på de her områder.

Et andet emne, som vi også ved har en betydning for udviklingen af allergi, er jo det med partikler i luften. Vi har tidligere haft aftalt en kørselsafgift på lastbiler, som netop skulle begrænse udledningen af partikler, ikke kun af hensyn til miljøet, men jo sådan set også af hensyn til luftforureningen, som vi alle sammen indånder. Så der er jo ting, man kan gøre, hvis man ønsker det. Nu er den afgift så ved at blive aflyst, og det er jo ærgerligt.

Så er der lidt om behandlingen. Flere har været inde på, at speciallæge allergologi – det har været sådan en udfordring at udtale ordet heroppefra – blev nedlagt for en årrække tilbage; speciallægen er blevet integreret ind i en række andre specialer, bl.a. hos de praktiserende læger. Der er det selvfølgelig, når man gør det, en udfordring, så at fastholde det, at der stadig er specialviden til stede. Men jeg synes egentlig, at Sundhedsstyrelsen holder godt øje med det. Men den viden, der er, skal selvfølgelig udbredes, ikke kun til almen praksis, men også til resten af sundhedssektoren.

Så vil jeg sige til sidst, ligesom andre har været inde på, at vi også har store forventninger til den udredningsgaranti, som vi vedtog for nogle måneder siden. Det vil jo kræve af regionerne, at de bliver

langt bedre til at planlægge forløbene, sådan at de patienter, der har allergi, får stillet en diagnose hurtigere, end de gør i dag, og de får den rette behandling. Så mon ikke det kan være en motivator for, at vi får et bedre behandlingssystem på allergiområdet?

Kl. 11:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:44

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tak til Dansk Folkeparti for at rejse den her debat, og tak til sundhedsministeren for hendes redegørelse.

Flere ordførere har peget på de initiativer, som allerede er sat i gang, og der er ikke nogen tvivl om, at allergi er et problem for rigtig mange danskere – op imod 1 mio. danskere har allergi. Men heldigvis sker der også medicinske fremskridt på det her område. F.eks. har det danske medicinfirma, ALK, udviklet en pille, som for øjeblikket bliver testet i seks europæiske lande. Den her pille betyder, at allergikere ikke behøver at tage fri fra arbejde længere. Mange allergikere tager i dag fri hver sjette uge for at tage til en læge eller en speciallæge for at få en indsprøjtning.

Pointen er altså, at der sker medicinske fremskridt, og at det her problem nok ikke vil blive løst herinde, men vil blive løst ude i civilsamfundet.

Det er jo glædeligt, at rigtig mange mennesker – millioner af mennesker verden over – i de her år langsomt, men sikkert, bliver løftet ud af fattigdom. Det betyder, at markedet for allergimedicin bliver større, at der vil blive investeret mere, og jeg tror sådan set, at løsningen vil komme derfra og måske i mindre grad fra, hvad vi vedtager og beslutter herinde. Men til trods for det er det selvfølgelig vigtigt, at vi har fokus på det her område – tak.

Kl. 11:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er fru Benedikte Kiær, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Tak. Det er ved at blive en vane, at hver gang vi går på talerstolen i dag, skal vi lige sige tak til Dansk Folkeparti, og jeg vil også som den næste her i rækken sige tak til Dansk Folkeparti for at rejse den her debat om allergi.

Allergi er jo sådan set en folkesygdom; hver femte dansker lider af en eller anden form for allergi. Og vi kan også godt se, at det er i kraftig stigning verden over, ikke kun i Danmark, men verden over. Nogle mener endda, at vi oplever det, man kan kalde for en allergisk epidemi. Noget af det hænger jo nok i høj grad sammen med den måde, vi lever på; vores livsstil; de ting, vi smører os med; de ting, vi sprøjter på kroppen; i det hele taget de ting, vi omgiver os med.

Men vi må bare erkende, at vi begynder nu at kunne se resultaterne af den måde, vi lever på, for allergi er jo meget hæmmende for den enkelte person; ja, fødevarerallergi kan jo faktisk være direkte livstruende for den enkelte. Men også hudallergi kan jo være meget irriterende og også faktisk være en faktor, som gør, at man føler sig lidt marginaliseret, fordi man ikke har lyst til at komme ud og vise nogle bare arme eller noget andet i den stil. Også parfumeallergi kan i den grad genere, når man er sammen med andre mennesker.

I det hele taget er rækken af allergiformer og det, man nu bliver påvirket af, meget, meget lang, men det er også vigtigt at holde sig for øje, at allergi og allergiske sygdomme jo ikke kun er noget, som

er et problem for dem, det rammer; det er også i høj grad et samfundsproblem, vi har at gøre med, bl.a. fordi de allergiske sygdomme er livslange, og også fordi vi simpelt hen kan se, at det er med til at give rigtig meget fravær. Når ca. 1 mio. danskere lider af allergi – Astma-Allergi Danmark har jo været ude at sige, at allergi kan give 1-2 ekstra sygedage pr. person om året – så har vi faktisk at gøre med 1-2 mio. ekstra årlige sygedage. Det siger jo sig selv, at det er rigtig mange penge, vi har at gøre med her.

Der er brug for en styrket indsats, og der er brug for, at den nyeste viden kommer i spil. Der er også brug for et bedre samarbejde mellem de forskellige aktører inden for sundhedsområdet, ligesom der er brug for – uanset hvor man bor i landet – at der også er adgang til den bedst mulige viden inden for området. Det er nogle af de ting, som står i den her tekst til forslag til vedtagelse, som er blevet læst op af ordføreren for Dansk Folkeparti. Det er en god tekst, og vi kan med glæde støtte den.

Kl. 11:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren.

Er der en afsluttende bemærkning fra ordføreren for forespørgerne? Ønsker ordføreren at komme på før ministeren eller efter ministeren? O.k., ministeren ønsker ikke ordet, så har vi det afklaret heroppe fra formandsstolen.

Værsgo til fru Liselott Blixt.

Kl. 11:49

(Ordfører for forespørgerne)

Liselott Blixt (DF):

Det var lige det, jeg regnede med, og når nu alle andre siger tak, vil jeg da også skynde mig at sige tak, for der er kommet rigtig mange gode taler frem i dag – først og fremmest om, hvad det er, vi gør, og at vi har fokus på det.

Vi hørte også Venstres ordfører fortælle om, hvad man gør på OUH, og det kunne jeg godt tænke mig var noget, vi så i alle regioner – eller at man kan finde ud af, hvor tæt de centre skal ligge, altså hvor mange vi har brug for af den slags. Har vi brug for et i hver region, eller hvordan kunne man gøre det? Det kunne da være vigtigt at se på som sundhedsminister.

Jeg synes også, det var rigtig spændende at høre det, som fru Sophie Hæstorp Andersen sagde om den hurtige adgang til ambulatorier, altså at man kunne komme og blive testet med det samme. Det var ønskværdigt, at man kunne det, i stedet for at man hver gang skal tage fri en dag fra arbejde og bruge noget tid på det, køre langt, eller hvad man nu gør.

Vi hørte også SF's ordfører fortælle om netop det her med at have prøvet det selv, altså den manglende koordination, og der vil jeg sige, at noget af det, vi hørte, slog hovedet på sømmet i forhold til de problemstillinger, vi ser, og det er jo de ting, vi skal have rettet op på.

Så jeg synes, der er kommet rigtig mange gode ting frem om, at vi skal have mere forskning og viden; vi skal sikre, at vi ved, hvad det er, vi foretager os, og hvilken livsstil, man skal have, for det er i bund og grund meget af det, det handler om.

Jeg takker mange gange for debatten og for, at alle slutter op om forslaget.

Kl. 11:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på tirsdag, den 23. april 2013.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om nabotjek af erhvervsrettet lovgivning i andre lande.

Af Kim Andersen (V) og Brian Mikkelsen (KF) m.fl.
(Fremsættelse 19.12.2012).

Kl. 11:51

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Erhvervs- og vækstministeren, værsgo.

Kl. 11:51

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak for ordet. Vi skal debattere tre beslutningsforslag her i dag, som alle omhandler administrative byrder, og det er et emne, der ligger mig meget på sinde.

Med det første beslutningsforslag, B 45, foreslår Venstre og De Konservative at indføre et nabotjek af nye erhvervsrettede love og regler. Formålet er ifølge forslagsstillerne at værne om konkurrenceevnen og begrænse overimplementering af international lovgivning i Danmark.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er fornuftigt at se på, hvordan lovgivningen er indrettet i andre lande. Derfor er det også allerede i dag sådan, at alle ministerier forud for udarbejdelse af ny lovgivning bør undersøge, hvorvidt der er relevante erfaringer fra andre lande. Det princip kan man læse i Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet. Det har været praksis længe; det er der ikke noget nyt i. Det er altså allerede sådan i dag, at ministerierne tager højde for internationale forhold.

I tillæg til det arbejde, som ministerierne udfører, mener jeg, at vi bedst kan varetage hensynet til konkurrenceevnen gennem dialog med erhvervslivet frem for dialog mellem myndigheder på tværs af lande. Bl.a. har erhvervslivet i forbindelse med den almindelige høringsprocedure mulighed for at pege på, hvilke elementer i et forslag til en ny lovgivning der kunne give anledning til særlige udfordringer for konkurrenceevnen.

Beslutningsforslaget forstår jeg sådan, at forslagsstillerne ønsker, at nabotjekket skal gå videre end det før omtalte generelle princip. Det er min vurdering, at der er en række væsentlige udfordringer forbundet med forslaget. For det første vil et nabotjek være meget ressourcekrævende. Og da der heller ikke eksisterer en metode, der kan anvendes til at opgøre og måle konkurrenceevnebelastningen af love og regler, risikerer vi at ende ud med noget, som ikke har en stor værdi. For det andet kan der være specifikke forhold i de enkelte lande, som gør det vanskeligt at lave sammenligninger. Det kan f.eks. være indretningen og organiseringen af den offentlige sektor og udbredelsen af digitale løsninger.

For at opsummere: Regeringen arbejder allerede på at forebygge unødig konkurrenceevnebelastende lovgivning, men vi har valgt en anden tilgang. Det er sådan i dag, at ministerierne skal inddrage relevante erfaringer fra udlandet, og gennem dialog med erhvervslivet og andre interessenter i den almindelige høringsproces får de enkelte myndigheder kortlagt erhvervslivets interesser i forhold til forslag om ny lovgivning.

På den baggrund mener jeg ikke, at et nabotjek som foreslået er den rigtige løsning. Regeringen kan af de nævnte grunde ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:57

Kl. 11:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak. Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Mads Rørvig Venstre, værsgo.

Kl. 11:55

Mads Rørvig (V):

Det ærgrer mig jo, at man ikke kan støtte forslaget, for så havde vi jo kunnet dæmme op for nogle af de problemer, som regeringen har skabt. Lad mig nævne et eksempel: NO_x-afgiften, som regeringen foreslog for et år siden, har kostet arbejdspladser i Danmark, og det har den, fordi de berørte virksomheder, bl.a. gartnerierne, kan drive deres gartnerier billigere ved enten at flytte til Sverige eller at flytte til Tyskland. Her ser vi altså et konkret eksempel på, hvad det betyder, at vi indfører meget restriktive krav i Danmark ikke i forhold til Kina eller Indonesien eller andet, men i forhold til vores naboer Sverige og Tyskland.

Er ministeren ikke enig i, at hvis vi fortsætter den kurs, som regeringen på nogle punkter har lagt, kommer det til at koste arbejdspladser her i landet?

Kl. 11:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ministeren.

Kl. 11:55

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg kan bare replicere, at der allerede foregår en sammenligning landene imellem på ministerniveau ved ny lovgivning. Det er også muligt ved ny lovgivning, at erhvervene og brancherne bliver inddraget i høring, og det mener regeringen sådan set er et grundlæggende princip, som vi også gerne vil fortsætte med at støtte op om. Der er ikke behov for at indføre nabotjek. Det, der også er u hensigtsmæssigt ved det her nabotjek, er bl.a., at det vurderes, at det vil øge belastningen på konkurrenceevnen, og det har vi ikke nogen interesse i, og det har dansk erhvervsliv ikke nogen interesse i.

Så jeg finder det også på vegne af regeringen meget fornuftigt, at vi henter inspiration i andre lande, når der skal udarbejdes en lovgivning, som det sker allerede i dag. Vi lytter til erhvervslivet – det gør vi i høringsprocessen – og vi har fingeren på pulsen. På den måde har vi også kendskab til, hvad det er, der rører sig.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren med anden korte bemærkning.

Kl. 11:57

Mads Rørvig (V):

Undskyld mig, men det lyder altså meget som embedsmandsargumenter og sådan lidt af en teknokratforklaring. Altså, det her handler om politik. Det handler om at sikre danske arbejdspladser.

Ministeren siger, at man allerede i forvejen gør sig overvejelser om at kigge på naboer, og hvad de gør, og så vil jeg gerne høre ministeren, for vi har jo debatteret gartnerierne og NO_x-afgiften tidligere, hvad det var for nogle overvejelser, ministeren gjorde sig, da man indførte NO_x-afgiften og så ifølge ministeren og den sædvanlige procedure kiggede til Sverige og Tyskland. Hvad var det for nogle overvejelser, man gjorde sig om danske arbejdspladser og Danmarks konkurrenceevne, da man valgte at sætte NO_x-afgiften op?

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 11:57

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Det er der gjort rede for i forbindelse med lovgivningen om NO_x-afgiften. Det, der ligger regeringen meget på sinde, er, at vi har meget høje miljøkrav. Det er også noget af det, som vi ønsker skal være en styrke i Danmark, altså at vi stiller høje miljømæssige krav.

Det, som jeg også synes er interessant ved de spørgsmål, som hr. Mads Rørvig stiller her og nu, er – og det er i hvert fald i regeringens interesse – at vi har færrest mulige barrierer og udgifter osv., administrative byrder for erhvervslivet. Det, vi kan konstatere, hvis vi laver et obligatorisk nabotjek, er, at der bliver krav om, at myndighederne skal opgøre konkurrenceevnebelastningen af dansk lovgivning sammenlignet med de øvrige landes lovgivning. Så er vores pointe i forbindelse med det, at vi faktisk risikerer at flytte fokus væk fra det, som er det helt centrale i den enkelte implementeringsproces, og så bliver det et forsøg på sammenligning af lovgivning, men vi ved jo godt, at lovgivningen i forskellige lande er meget forskellig, og så risikerer vi simpelt hen, at nabotjekket bliver en bureaukratisk myndighedsøvelse. Der vil resultatet jo overhovedet ikke modsvare den indsats.

Jeg er helt enig med hr. Mads Rørvig i, at det her handler om politik, og regeringen har en politik om, at vi ønsker færrest mulige byrder på erhvervslivet, vi ønsker mest mulig vækst, skabelse af job og en grøn linje i den danske erhvervsudvikling.

Kl. 11:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste ordfører er hr. Jan Johansen – Venstres ordfører venter nok til sidst, så det er den socialdemokratiske ordfører, der er på nu. Vi er her også for at hjælpe hinanden. Værsgo.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Tak for det, formand. Jeg sad og ventede på, at Venstre skulle på først, men sådan er det.

Jeg skal sige, at ordføreren, hr. Benny Engelbrecht, ikke kan være til stede, så jeg har lovet at læse hans ordførertale op.

I dag behandles tre beslutningsforslag vedrørende administrative lettelser for erhvervslivet. Det er de sidste tre af i alt fem beslutningsforslag fremsat af Venstre og De Konservative i Folketingets andet halvår.

I det første beslutningsforslag, B 45, foreslås det, at regeringen bliver pålagt et såkaldt nabotjek af love og regler i Danmarks nabolande, før der bliver vedtaget ny erhvervsrettet lovgivning. Formålet hermed er ifølge forslagsstillerne at sikre, at der ikke indføres flere regler for erhvervslivet end højst nødvendigt.

Socialdemokraterne mener, at det er almindelig sund fornuft, at de danske myndigheder ser til udlandet, når der skal udarbejdes ny national lovgivning. Derfor er det allerede et generelt princip for myndighedernes udarbejdelse af lovgivning, at der tages højde for relevante internationale forhold, jævnfør Justitsministeriets Vejledning om Lovkvalitet. Det er der intet nyt i.

Med hensyn til regulering af erhvervslivet, der kan virke konkurrencehæmmende, mener Socialdemokraterne, at det bliver bedst varetaget gennem dialog med erhvervslivet frem for dialog mellem myndigheder på tværs af landene. Populært sagt kan man sige, at vi hellere vil spørge patienten, hvor det gør ondt, frem for at spørge læ-

gen. Det er bl.a. på den baggrund, at Socialdemokraterne sammen med resten af regeringen har oprettet et virksomhedsforum, hvor erhvervslivet kan komme med forslag til forbedringer af de eksisterende lovgivninger til gavn for både deres og Danmarks konkurrenceevne.

Samlet set vurderer vi, at det ville være særdeles ressourcekrævende, hvis myndighederne i tillæg til føromtalt myndighedsprincip skulle foretage yderligere nabotjek af konkurrencebelastningen af erhvervsrettet lovgivning. På den baggrund kan Socialdemokraterne ikke støtte det fremlagte beslutningsforslag.

Jeg skulle sige fra ordføreren, at hvis der er spørgsmål, kan man rette dem til udvalget.

Kl. 12:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der ser ikke ud til at være nogen med korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Næste ordfører er Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:02

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jamen jeg vil da gerne takke forslagsstillerne for, at vi nu heldigvis igen har mulighed her i Folketinget for at debattere, om vilkårene for de danske erhvervsdrivende kan gøres bedre, eller om det bare er noget, man må finde sig i.

Der er det jo sådan i Dansk Folkeparti, at vi mener, at selvfølgelig kan man fortsat tilpasse lovgivningen, sådan at det vil opleves mindre administrativt tungt for de erhvervsdrivende at drive deres forretninger i Danmark. Det beslutningsforslag, som er fremsat her i dag, handler konkret om et nærmest systematisk nabotjek forstået på den måde, at når vi skal implementere ny lovgivning i Danmark, skal vi kigge på nogle af vores nabolande for at se, hvordan tilsvarende ting er blevet gennemført i de lande. Det kunne f.eks. være i Sverige og Tyskland, sådan som der står i bemærkningerne til forslaget.

I Dansk Folkeparti har vi ikke så meget imod beslutningsforslaget her. Det kan sådan set være meget positivt, at man får fokus på at få undersøgt, om Danmark er overreguleret med hensyn til eksempelvis EU-lovgivning. Og derfor har vi ikke noget imod, at man ser på den del af den problemstilling.

Men vi synes samtidig, at det, hvad skal man sige, er ret omkostningsfrit at støtte den form for beslutningsforslag, som fremsættes her, og jeg synes, at man eksempelvis kan se på nogle af de tidligere beslutningsforslag, som er vedtaget her i Folketinget. Der kan jeg eksempelvis nævne beslutningsforslag nr. B 24 fra den 1. marts 2011. Det var dengang, hvor Venstre og Konservative, som er forslagsstillere på det her beslutningsforslag, havde magten i Danmark. Dengang blev der faktisk vedtaget et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, som netop handler om nøjagtig de samme udfordringer som dem, der nævnes i det beslutningsforslag, som behandles i dag.

Vi fik faktisk et flertal i Folketinget, med undtagelse af Enhedslisten, til at støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag, som jo lagde op til, at det skulle pålægges regeringen at sikre, at der hvert år bliver lavet en gennemgang af, hvordan erhvervslivet i Danmark oplever de administrative byrder, konsekvenserne af ny lovgivning og konsekvenserne af reguleringer på det erhvervspolitiske lovgivningsområde i Danmark. Det var noget, der skulle gøres en gang om året, og det var noget, som hele Folketinget støttede. Virksomhederne skulle bl.a. vurdere, hvordan de oplever administrationen af administrative byrder, og man skulle også undersøge konsekvenserne af lovgivning og regulering rent overordnet. Det var sådan, at der blev lagt op til, at man skulle reducere de administrative byrder med 10 pct. inden 2015, og der ligger altså i det her beslutningsforslag, som vi behandler i dag, nogenlunde de samme initiativer, netop fokus på,

at vi ikke har unødigt regulering af det danske erhvervsliv og dermed unødige administrative byrder.

Så jeg vil sådan set bare sige: Hvis ellers den nuværende regering løftede arven fra B 24 fra den 1. marts 2011, hvor både SF, Socialdemokraterne og De Radikale faktisk stemte for Dansk Folkepartis beslutningsforslag, ja, så ville vi kunne se frem til, at der blev en bedre regulering og en bedre vurdering af, hvor vi kan gøre det bedre for de danske erhvervsdrivende. Så i princippet er det her beslutningsforslag gammel vin på nye flasker. Der er ikke noget nyt i det, men det er da ganske positivt, at vi får lov til at diskutere det, og Dansk Folkeparti er positive over for beslutningsforslaget. Men vi vil sådan set bare gerne have beslutningsforslaget fra marts 2011 gennemført. Så kunne vi undgå alle de unødige beslutningsforslag.

Kl. 12:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi fortsætter i talerrækken. Den næste taler er hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 12:06

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Tak. Det er vigtigt at øge dansk erhvervslivs konkurrenceevne, fordi vi taber eksport og job og dermed velstand, og det har jo forløbet over de sidste 10 år. Derfor vil jeg egentlig også gerne starte med at glæde mig over de to forlig, der blev indgået i går aftes, om kontanthjælp og SU. Vi mener, at begge aftaler vil få flere i aktiv selvforsørgelse og dermed øge velstanden. Og pengene skal jo netop gå til at lette skatterne for erhvervslivet, så vi kan få skabt flere private job og netop øge konkurrenceevnen.

Venstre og Konservative foreslår i dag sådan et obligatorisk nabotjek, og som jeg forstår det, vil det betyde, at der i de lovforslag, der bliver fremsat, skal være en gennemgang af, hvad andre lande har valgt at gøre på et område. Det vil selvfølgelig være ret dyrt og bureaukratisk, hvis der skal sidde en masse embedsmænd i forskellige ministerier og ringe til andre lande for at finde ud af, hvordan deres love er, og hvordan de virker, og liste det op i et lovforslag. Det kommer til at koste en masse penge, som jo i sidste ende bliver opkrævet hos enten danskerne eller virksomhederne, og det kan man jo ikke ligefrem sige øger konkurrenceevnen. Derfor synes vi ikke specielt godt om det forslag.

Når vi laver lovgivning, kigger ministerierne selvfølgelig på andre lande, og det er, som erhvervs- og vækstministeren nævnte, også skrevet ind i den vejledning, der eksisterer, om, hvordan god lovkvalitet er. Der er også høringsfaser, hvor erhvervslivets organisationer og borgere og enkeltvirksomheder kan komme med gule og røde kort til lovforslagene, og jeg har i hvert fald lagt mærke til, at når vi har lovforslag, kommer der ret mange meldinger fra erhvervslivet om, at det og det synes de er for hårdt, og at det er anderledes end i andre lande. Så jeg synes, den her form for kritik og indspark kommer frem i rigelig mængde, sådan som det er nu.

Derfor er vores konklusion, at der ikke er nogen grund til at hyre endnu flere embedsmænd til at udfærdige sådan en masse ekstra sider, hver gang vi lovgiver, om nabotjek, og derfor kan vi ikke støtte dette beslutningsforslag.

Kl. 12:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Stine Brix, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 12:09

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Hr. Frank Aaen er jo sædvanligvis vores erhvervsordfører, men han er i Aalborg i dag, så man må nøjes med mig i stedet for.

Jeg kan sige, at vi hverken kan støtte B 45, B 46 eller B 47. Og som flere har været inde på før mig, er det naturligvis sådan, at vi altid tjekker lovgivningen i landene omkring os og lader os inspirere og ser, om der er gode ideer at hente. Men jeg vil gerne kommentere sådan mere grundlæggende den tankegang, jeg synes der ligger i de tre forslag.

Helt grundlæggende deler vi fra Enhedslistens side ikke opfattelsen af, at lovgivningen eller reguleringen for den sags skyld skulle være skadelig og belastende for erhvervslivet. Tværtimod kan det jo være fuldstændig nødvendigt, at vi stiller krav til f.eks. arbejdsmiljø, fødevarer sikkerhed og miljøbeskyttelse, ligesom det faktisk kan vise sig at være en fordel for danske virksomheder, at vi har stillet de her krav. Vi ser f.eks., at fordi Danmark er kendt for en høj fødevarer sikkerhed, har vi også gode muligheder for at afsætte fødevarer til omverdenen.

Så vil jeg i øvrigt bemærke, at en meget stor del af lovgivningen, som jo kommer på det her område, kommer som følge af EU-lovgivning, og jeg har svært ved at se, hvordan vi skulle kunne stoppe det i 3 år eller udsætte det til bestemte tidspunkter. Men det kan være, forslagsstillerne kan kommentere det.

Jeg synes også, det er værd at bemærke, at det billede, der bliver tegnet, af, at Danmark skulle være fuldstændig underdrejet, når det gælder international konkurrence, netop er fortegnet. Det er jo ikke sådan, at danske virksomheder står specielt dårligt i den internationale konkurrence. Vi sælger faktisk mange produkter til udlandet, og vi har også et pænt overskud på betalingsbalancen. Samtidig kan man jo i dagspressen læse den ene rangliste efter den anden, hvor Danmark bliver kåret til at være et af de bedste lande i verden at drive virksomhed i, fordi vi har et velreguleret samfund, en god infrastruktur, et godt velfærdssamfund og en masse andre konkurrencefordele, som vores virksomheder nyder godt af.

Nu lægger jeg mærke til, at der er kommet nogle, tror jeg, lærere ind – de siger ja, det er lærere – for at høre debatten, med T-shirt på, hvor der står: »Samarbejde fremmer forståelsen«, hvis jeg kan læse rigtigt. Ja, de nikker. Og det er jo også et af de parametre, som tit bliver fremhævet som en stor fordel for det danske arbejdsmarked, nemlig at vi forhandler om tingene, og at vi laver gode aftaler, som gør, at der er stabile vilkår for både virksomheder og medarbejdere. Men det kræver selvfølgelig, at vi værner om de frie forhandlinger.

Altså, udfordringen for virksomhederne er, som jeg ser det, ikke først og fremmest konkurrenceevne. Udfordringen lige nu er jo en voldsom opbremsning i den hjemlige efterspørgsel, både fordi vi strammer så hårdt op på den offentlige sektor, og selvfølgelig også fordi den internationale krise også er til stede i Danmark. Jeg tror sådanne set ikke, at det vil hjælpe på de især små og mellemstore virksomheder, som oplever, at det er svært at få fyldt ordrebogen op, at man fjerner regler, som i dag beskytter arbejdsmiljø, miljø, natur osv. Jeg tror sådanne set heller ikke, det kommer til at hjælpe, at man sænker selskabsskatten. Formentlig kommer vi bare til at se nogle virksomheder, som sparer endnu mere op, end de allerede gør, eller udbetaler større udbytter til deres aktionærer.

Så det, der er vores bud på, hvordan vi kommer ud af krisen, og hvordan vi understøtter det erhvervsliv, vi har i Danmark i dag, er jo, at vi får sat gang i en fornuftig efterspørgsel, f.eks. at vi lader kommunerne bruge de penge, de allerede har, og som de rigtig gerne vil bruge på at bygge nyt eller renovere f.eks. skoler eller plejehjem. Det kan også være, at vi i langt højere grad skal understøtte efterspørgslen via de offentlige investeringer, f.eks. i fremtidige teknologier, som kan skabe vedvarende energi, eller som kan understøtte

velfærdsteknologi. Nogle af de ting tror jeg er det, der skal til, for at vi får skabt job, og ikke de forslag, vi har på bordet i dag.

Kl. 12:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt for en kort bemærkning. Værsgo til hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 12:13

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg kom til at tænke lidt på økonomi- og indenrigsministerens kommentar tidligere på året om, at sådan er det jo. Det var så vedrørende en helt anden sag; det var en anden sag, hvor folk blev ramt på pengepungen herhjemme. Men jeg synes også, at ordføreren i sin tale var lidt inde på, at sådan er det jo; der kommer nye regler og forordninger, og det med EU kan man jo nok ikke gøre så meget ved. Der var sådan lidt en trækken på skuldrene over det, man sagde, at det var der ikke så meget at gøre ved. Men anerkender Enhedslisten ikke, at der faktisk er noget at gøre ved det her?

For mange steder har man jo kunnet se, at Danmark overimplementerer, og at vi er dem i EU, som er allerlængst fremme i skoene med hensyn til at implementere ny EU-lovgivning. Alene i 2012 blev der vedtaget nye love og bekendtgørelser på det her område i 1.278 tilfælde her i Danmark. Det er jo så noget, som gør, at erhvervslivets ledere, virksomhedsejere osv. skal ind at se på, hvad de her nye bekendtgørelser, de her nye lovkrav osv. betyder for deres virksomhed og for deres branche.

I England har man valgt at sige: One in, one out. Det betyder jo, at hver gang der kommer en ny administrativ byrde på erhvervslivet, så skal der også fjernes en, og det har faktisk betydet, at man i Storbritannien har lavet administrative lettelser for det, der svarer til 26 mia. kr. om året. Det er ifølge deres egne nøgletal, man er kommet frem til det. Hvis man konverterede det til danske standarder, ville det betyde, at vi kunne spare omkring 3 mia. kr. i administrative byrder, hvis vi havde den samme interesse i ikke at overimplementere, ikke at overregulere og ikke hele tiden at komme med nye bekendtgørelser og ikke altid at gå forrest, når det gælder om at være duks i EU. Anerkender ordføreren ikke, at der kunne være en idé i at se på det her til gavn for konkurrenceevnen og til gavn for de danske arbejdspladser?

Kl. 12:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 12:15

Stine Brix (EL):

Ordføreren refererer til udtrykket sådan er det jo, og det blev ganske rigtigt brugt i en helt anden sammenhæng. Det handlede om de mange tusinde danskere, som mister deres dagpenge. Det kan de jo takke Dansk Folkeparti for. Det er et helt andet spørgsmål, som ordføreren stiller, og som handler om, at Danmark overimplementerer EU-lovgivning. Enhedslisten er jo ikke et af de partier, som gladelig springer til, hver gang EU siger, at vi skal slå hælene sammen og implementere præcis den lovgivning, som EU dikterer. Vi kigger altid på, om en lovgivning er fornuftig, om den fremmer beskyttelsen af naturen, om den fremmer beskyttelsen af forbrugeren, eller om den fremmer arbejdstagernes rettigheder, før vi stemmer for. Så det var mere en kommentar til Venstre, som jo står bag de her beslutningsforslag, eller man kan sige, at det var et spørgsmål: Når man ønsker et regelstop i 3 år, hvordan forholder man sig så til, at EU kommer med rigtig meget lovgivning på det her område?

Så vil jeg også sige, at et regelstop på 3 år eller en udskydelse af implementering af regler jo sådan set også forhindrer, at man kan indføre forbedringer for erhvervslivet, hvis man skal tage det bogsta-

veligt. For ikke så længe siden var Enhedslisten med til at afskaffe fedtafgiften, som den tidligere regering indførte. Skulle man så også vente med det, til man kom til den dato, hvor man måtte lade ny lovgivning gælde fra, eller skulle man lade være med det, fordi der var 3 år til, at man måtte indføre nye regler? Altså, jeg synes, at det er en meget, meget firkantet tilgang til regulering, og jeg tror faktisk, at det er til alles fordel, at vi kan agere fleksibelt.

Kl. 12:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 12:17

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu har ordføreren flere gange nævnt noget med 3 år. Altså, det handler om et andet beslutningsforslag, vil jeg bare lige sige til ordføreren. Det er B 46, som handler om noget med 3 års implementering. Det her er B 45, kan jeg sige, hvis ordføreren skulle være i tvivl. Vi er ikke kommet til det andet punkt endnu.

Så vil jeg gerne sige noget til det, ordføreren siger om dagpenge, nemlig at det er Dansk Folkepartis skyld, at folk har mistet deres dagpenge. Der håber jeg bare at ordføreren trods alt har lidt hukommelse tilbage, med hensyn til hvad der egentlig var fremme i finanslovsdebatten i 2013, hvor vi jo netop foreslog en forlængelse af dagpengeperioden for de her personer. Men det kunne Enhedslisten ikke få med i den finanslovsaftale, man lavede med regeringen. Det er jo den skinbarlige sandhed. Det er jo sandheden. Vi rakte faktisk hånden frem og sagde, at vi gerne ville være med til en forlængelse af dagpengeperioden, fordi vi kunne se, at tallene ikke var gået i den retning, man forventede, med hensyn til antallet af ledige i Danmark. Det synes jeg måske lige at ordføreren skulle have med i sin erindrings.

Kl. 12:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:18

Stine Brix (EL):

Altså, sandheden er jo den, at det var Dansk Folkeparti, som fandt på at forringe dagpengesystemet, og at det var Dansk Folkeparti, som lagde de afgørende stemmer til, at vi i dag har et markant forringet dagpengesystem og dermed faktisk svækker noget af det, som har været en af Danmarks konkurrencefordele, nemlig at vi har haft et fleksibelt arbejdsmarked, hvor der også var en vis sikkerhed. Nu har man jo svækket sikkerheden. Det bliver så endnu mere absurd, når man tænker på, hvad det var, Dansk Folkeparti fik for at forringe dagpengeperioden og i øvrigt også efterlønnen. Det var en grænsebom. Jeg synes godt nok, at det at tale om, at jeg skulle lide af hukommelsestab, er lidt langt ude i den her sammenhæng.

Jeg må så sige, at ordføreren jo har ret i, at jeg også henviser til nogle af de beslutningsforslag, som er på senere. Som jeg startede med at sige, ville jeg kommentere den samlet. Jeg synes, at der ligger den samme tankegang i dem, nemlig at regulering som sådan skulle være noget dårligt, og det er jeg ikke enig i. Tværtimod kan regulering være til fordel ikke alene for samfundet, men sådan set også for erhvervslivet, når det er noget, der skaber nogle vilkår for erhvervslivet, som fremmer deres konkurrenceevne.

Kl. 12:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 12:19

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg tror, at de fleste vil anerkende, at Danmark er udfordret, når det kommer til økonomisk vækst. Vi har udsigt til en meget, meget lav økonomisk vækst frem mod 2030 – en lavere økonomisk vækst end i de lande, der omgiver os.

Det giver jo nogle konkrete udfordringer for mennesker i det her land. For det første vil danskere ikke i lige så høj grad få del i den velstandsforøgelse, som borgere får i andre lande. For det andet svækkes det offentliges mulighed for at levere service af høj kvalitet og give behandling af høj kvalitet, hvis vi ikke får del i den velstandsudvikling, som andre lande får del i.

Anerkender ordføreren og Enhedslisten ikke det simple faktum, som er velbelyst, at reformer af arbejdsmarkedet, som øger arbejdsstyrken, altså reformer, som øger arbejdsudbuddet – f.eks. ved at mindske dagpengeperioden, med reformer af efterlønnen og sygedagpengene – er med til at skabe økonomisk vækst, fordi det faktisk øger beskæftigelsen?

Kl. 12:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:21

Stine Brix (EL):

Mit syn på, hvordan vi skaber økonomisk vækst, er et andet. Jeg mener, at det, der er fuldstændig afgørende for de mange mennesker, som lige nu dratter ud af dagpengesystemet – altså de mennesker, der er arbejdsløse – er, at vi her i Folketinget, men også i kommuner og regioner, hvor man har mulighed for at agere, er med til at skabe arbejdspladser, så de får en chance for at vise, hvad de duer til, så de får en chance for at bidrage til samfundet.

Den tankegang, der ligger i regeringens reformer og i de reformer, som Liberal Alliance også taler for, kunne vi senest se i går med kontanthjælpsreformen, hvor der nærmest ordret står, at når vi tager penge fra kontanthjælpsmodtagerne, mindsker vi automatisk ungdomsarbejdsløsheden. Hvordan i alverden kan det være, at når man tager penge fra kontanthjælpsmodtagerne, kommer der automatisk nye job?

Jeg deler ikke den opfattelse, og jeg tror sådan set på, at vi kunne hjælpe nogle af de mennesker, der rigtig gerne vil have et job, langt mere ved f.eks. at give kommunerne mulighed for at bruge de penge, som de har på kistebunden, til at sætte gang i nye byggerier. Det ville da med det samme skabe nye job f.eks. for de håndværkerfirmaer, som vi har rundtomkring i landet.

Kl. 12:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker spørgeren endnu en bemærkning? Ja, det gør han.

Kl. 12:22

Joachim B. Olsen (LA):

Men det vil sige, at Enhedslistens idé om økonomisk vækst er, at det er staten, der skal bruge penge. Det er bare vigtigt at forstå, at de penge, som staten bruger, jo altså bliver opkrævet hos nogle virksomheder og nogle borgere, som så ikke kan bruge de penge. Og hvis man har en tro på, at vi politikere herinde skulle være bedre til at bruge pengene på en måde, så de skaber økonomisk vækst, end de mennesker ude i samfundet, der gennem de mange valg, de tager hver eneste dag, er med til at skabe arbejdspladser og er med til at sikre, at de ressourcer, der er i samfundet, bliver brugt mest effektivt, kan man måske godt følge Enhedslistens tankegang.

Jeg har bare meget svært ved at se nogen som helst historisk dokumentation for, at økonomisk vækst skabes ved at have en meget

stor offentlig sektor og et meget højt skattetryk. Der er en helt, helt klar sammenhæng mellem den offentlige sektors størrelse både i Danmark og i andre lande og den økonomiske vækst: Jo større den offentlige sektor er blevet, jo mere staten fylder i den samlede økonomi, jo mindre bliver den økonomiske vækst i samfundet. Det er uden for enhver tvivl, og det er vist empirisk.

Så hvis man ønsker at skabe økonomisk vækst, så kommer man ikke uden om at se på den offentlige sektors størrelse og på, hvor mange mennesker der er på overførselsindkomst. Der har vi en rekord, og det er derfor, at vi har udsigt til så lav økonomisk vækst i det danske samfund.

Kl. 12:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:24

Stine Brix (EL):

Det var utrolig mange ting på en gang. Jeg tror ikke, at jeg kan nå at kommentere det hele.

Jeg er simpelt hen ikke enig med ordføreren i, at den offentlige sektor, stat, kommuner og regioner, ikke har en positiv rolle at spille. Hvis vi kigger på et samfund som det danske eller på vores nordiske naboer, er det, man kan se, jo fuldstændig det modsatte af, hvad ordføreren siger. Det er lande, der har en stor stat, altså en stor velfærdsstat, men som alligevel har en af verdens højeste beskæftigelsesfrekvenser, og det er nogle af verdens rigeste lande. Så jeg kan ikke følge det, ordføreren siger.

Så vil jeg sige, at man selvfølgelig skaber vækst på mange forskellige måder. Det er også det, vi går ud og køber, der er med til at skabe en efterspørgsel. Men den offentlige sektor – altså indkøb i kommuner, regioner og stat – er jo samlet set blandt de absolut største efterspørgere i Danmark, og når man fra regeringens og højrefløjens side går ind og lægger en så kraftig dæmper på væksten i det offentlige forbrug, kommer det selvfølgelig også til at påvirke alle de private virksomheder, som afsætter varer til den offentlige sektor.

Der er et kompliceret samspil mellem den offentlige sektor og den private sektor i Danmark og en gensidig afhængighed. Jeg kan simpelt hen ikke følge, at vi, hvis man skærer kraftigt ned på den offentlige sektor, kommer til at se en kraftig opblomstring i den private sektor. Tværtimod kan en kraftig nedskæring i den offentlige sektor også hæmme væksten i den private sektor.

Kl. 12:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har indtegnet sig til korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:25

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak.

Jeg kan nok ikke lade være med lige at komme med en kommentar til Enhedslisten. Danmark har været et rigt land i mange årtier. Vi var også et rigt land, før vi havde en meget stor offentlig sektor og en meget stor stat. Faktisk er vi blevet relativt fattigere, i takt med at vi har opbygget en meget stor offentlig sektor. I 1960 var Danmark verdens femte rigeste land, nu er vi ude af topti. Det er jo godt, at vi stadig væk er et rigt land, det er bare forkert at komme til den konklusion, at det er den store offentlige sektor, der har gjort Danmark rigere. Det er der simpelt hen ikke belæg for at sige. Det var det, jeg lige skulle af med.

Så vil jeg gerne holde en tale på vegne af vores ordfører, fru Mette Bock, som desværre ikke kunne være her i dag.

Forslaget her vil sikre, at vi ikke indfører lovgivning, der er overdreven restriktiv og hæmmer dansk konkurrenceevne unødigt. Danske virksomheders mulighed for at konkurrere på rimelige vilkår bør have en meget central plads i dansk politik i disse år, da dansk økonomi på mange måder er presset.

Danmark har den lidet flatterende ære at indtage en suveræn førsteplads, hvad angår skatte- og afgiftstryk i EU. Samtidig er danske virksomheder pålagt meget store administrative byrder. Derfor er det helt på sin plads at sætte fokus på de vilkår, vi tilbyder danske virksomheder, for dermed at sikre, at vi ikke falder længere tilbage i konkurrencen om vækst og arbejdspladser.

Det er altid en forbedring, når Folketinget kan tage stilling på et mere oplyst grundlag, og de oplysninger, man ønsker i dette forslag, er helt essentielle. Derfor kan Liberal Alliance støtte forslaget.

Kl. 12:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger.

Nu har vi fået SF's ordfører i salen, så næste taler er fru Pernille Vigsø Bagge. Værsgo.

Kl. 12:27

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Jeg skal beklage, at jeg ikke var her til tiden, og så skal jeg huske at sige, at jeg er her i stedet for SF's erhvervsordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, og skal holde talen på vegne af hende.

Jeg vil gerne sige, at man må kvittere for, at Venstre og Konservative med det her forslag trods alt er begyndt at ville tage bedre vare på Danmarks konkurrenceevne, for som bekendt blev konkurrenceevnen kun dårligere og dårligere under den tidligere regering. Det er en udvikling, som den nuværende regering kæmper for at få vendt, så vi kan få skaffet flere job i den private sektor. Der skal derfor ikke herske tvivl om, at regeringen er meget optaget af at få styrket konkurrenceevnen, så vi kan sikre en ordentlig velfærd også på lang sigt.

Når det er sagt, så er det her ikke et forslag, som er vejen frem. For det første er det vanskeligt at opgøre, hvad en specifik regel betyder for konkurrenceevnen, og for det andet er det meget svært at sammenligne betydningen af specifik regulering direkte på tværs af forskellige lande, som kan have indrettet deres samfund på forskellige måder. Hertil kommer, at det vil være ressourcekrævende at foretage nabotjek på den måde, som der er lagt op til i forslaget.

Derudover tager vi allerede højde for problemstillingen i dag, idet myndighederne som et generelt princip forud for udarbejdelsen af en ny lovgivning eller anden regulering bør undersøge, om der er relevante erfaringer fra andre lande, som man med fordel kan lade sig inspirere af. I stedet er vejen frem en tæt dialog mellem de danske myndigheder og erhvervsdrivende. Det er de danske virksomheder, som ved, hvad der har betydning for konkurrenceevnen og dermed muligheden for at afsætte deres produkter. Det har hverken de svenske eller tyske myndigheder en bedre viden om.

Regeringen har bl.a. nedsat et virksomhedsforum for enklere regler. Vi skal afdække nye områder, der kan afbureaukratiseres for at gøre det enklere at drive virksomhed. Virksomhederne skal bruge deres tid på at drive forretning og ikke på unødvendigt administrativt arbejde. Derfor tager vi bl.a. dialogen med erhvervslivet i Virksomhedsforum, hvor problematikken også har været vendt i forhold til implementeringen af EU-reguleringer.

Omkostningerne ved at gennemføre forslaget står samlet set ikke mål med resultaterne, og SF kan derfor ikke støtte forslaget.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste er ordføreren for forslagsstillerne. Værsgo til hr. Mads Rørvig, Venstre.

Kl. 12:29

Kl. 12:30

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Og da Det Konservative Folkeparti ikke kan være til stede i salen, vil jeg også tale på vegne af dem.

Vi behandler i dag B 45, forslag til folketingsbeslutning om nabotjek af erhvervsrettet lovgivning. Med forslaget pålægger Folketinget regeringen at gennemføre nabotjek af love og regler i andre lande forud for ny erhvervsrettet lovgivning i Danmark. Regeringen skal sikre, at erhvervsrettet lovgivning ikke er mere restriktiv end lovgivning i andre lande, som vi normalt sammenligner os med. Et sådant nabotjek skal altså foretages af hensyn til Danmarks konkurrenceevne.

Flere virksomheder i Danmark oplever, at den erhvervsrettede lovgivning i Danmark er mere restriktiv end i vores nabolande som f.eks. Tyskland og Sverige. Det skader Danmarks konkurrenceevne. Forslaget har altså til formål at dæmpe op for den overimplementering af erhvervsrettet lovgivning og erhvervsrettet EU-lovgivning, som vores virksomheder oplever. Dermed øges chancerne for, at danske virksomheder kan klare sig i den internationale konkurrence.

Naturligvis skal Danmark leve op til europæiske og internationale krav inden for erhvervsrettet lovgivning, men vi skal ikke indføre flere regler end nødvendigt, og vi skal ikke være mere restriktive end nødvendigt. Der er for mange eksempler på konkurrencehæmmende regulering i Danmark. Danske særregler og mangel på EU-harmonisering påvirker produktiviteten negativt. Danske virksomheder står altså ringere, hvis de skal leve op til strengere krav end i de lande, vi normalt sammenligner os med.

Samtidig har vi det højeste skattetryk og en af de højeste marginalsatser for højtlønnede. Det høje omkostningsniveau stiller enorme krav til produktiviteten, og samtidig gør det danske skattesystem det besværligt for danske virksomheder at tiltrække nye investeringer og belønne deres medarbejdere for deres ekstra indsats. I den forbindelse er det heller ikke nogen hemmelighed, at den danske produktivitetsudvikling er gået i stå. Samtidig er andre lande omkring os blevet stadig dygtigere og mere produktive. Konsekvensen er, at vi taber ordrer og job, fordi den ringe udvikling i produktiviteten svækker dansk konkurrenceevne.

Konkurrence er et af de elementer, der har væsentlig betydning for produktivitetsudviklingen. Konkurrence fremmer netop virksomheders virkelyst og incitament til at udvikle nye produkter og services. Derfor bør det for virksomheder, myndigheder og politikere være en klar målsætning at sikre en så fri og lige konkurrence som overhovedet muligt.

Det handler om at skabe de rigtige rammer for konkurrencen. Reguleringen må ikke skabe unødige barrierer for adgangen til brancher og markeder. Adgangen til et velfungerende marked skal være ens for alle, og det samme gælder håndhævelsen af reglerne. Reglerne skal fortolkes og håndhæves ens, hvis det indre marked skal fungere efter hensigten. Og det indre marked aftager altså to tredjedele af dansk eksport. Så det er klart, at vi alle har en interesse i, at det fungerer optimalt, for hvis det indre marked fungerer efter hensigten, øges produktiviteten også.

Derfor foreslår vi fra Venstres og Konservatives side, at det er nødvendigt at foretage et nabotjek, inden vi gennemfører erhvervsrettet lovgivning i Danmark. Det er værd at skruer på den her simple knap, og vi skal gøre det for at sikre de bedste rammer for danske

virksomheder, for det er de danske virksomheder, der fremover skal sikre vækst og velfærd.

Så vil jeg i den forbindelse også takke for debatten, der har været i forbindelse med beslutningsforslaget, og sige, at jeg er lidt skuffet over, at vi ikke kunne komme op på et sådan lidt mere politisk schwung; der var lidt for mange teknokratiske argumenter for, hvorfor det ikke kunne lade sig gøre, men jeg savnede nogle, kan man sige, politiske argumenter for, hvorfor det her ikke er en god idé. Og jeg er da også ked af, at nogle af ordførerne henviste til, at hvis man vil stille spørgsmål, kan man gøre det i udvalgsbehandlingen, for mig bekendt er det kun ministeren, man kan stille spørgsmål til i udvalgsbehandlingen. Så jeg er skuffet over, at vi ikke kunne få en god politisk debat.

Hvis man så kigger på, hvad det er, regeringen foretager sig i den her forbindelse, og hvor det er værd at lave et nabotjek, så kan man jo bare kigge på, at det første, den her regering gjorde, var at hæve skatter og afgifter med 6 mia. kr., herunder en NO_x-afgift. Man gjorde det oven i købet mindre attraktivt at arbejde, og det forholder sig stadig sådan, at hvis et par på kontanthjælp skal have 1.000 kr. mere til sig selv om måneden, skal den ene ud at finde et job til over 30.000 kr., og det er da ikke noget, der fremmer dansk konkurrenceevne eller skaffer flere job i bogen til danske virksomheder.

Kl. 12:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby, værsgo.

Kl. 12:34

Hans Kristian Skibby (DF):

Egentlig ville jeg ikke stille nogen spørgsmål, men så kommer skatteordføreren jo så ind på skatter lige pludselig i den her debat, og så vil jeg da gerne stille nogle spørgsmål alligevel. Det er jo et af de steder, hvor vi har et Venstre, som taler med i hvert fald mindst to tunger. Ordføreren siger selv, at det er en kritik af regeringen, at man har valgt at hæve skatterne ganske betragteligt, da den nye regering trådte til. Det deler Dansk Folkeparti bestemt også ordførerens betragtninger i.

Men vil ordføreren ikke blot bekræfte, at i den skatteaftale, som hr. Mads Rørvigs eget parti, Venstre, er med i, fra den 22. juni 2012 – mig bekendt blev den indgået den dag, før sankthans – står der faktisk, at man er gået med til, at alle vores punktafgifter på sukkervarer, sodavand, øl, slik, chokolade osv. skal indeksreguleres rent afgiftsmæssigt, hvilket faktisk betyder, at man pr. 1. januar 2013 har øget beskatningen for danske forbrugere på de her konsumvarer med over 600 mio. kr.? Og vil ordføreren ikke også bare for en god ordens skyld bekræfte, at det altså også har betydning for, at vi har mindre beskæftigelse i Danmark?

Kl. 12:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:36

Mads Rørvig (V):

Altså, nu har vi jo ikke det privilegie længere, at vi råder over et blåt flertal her i Folketingssalen. Og der var et alternativ i form af en skatteaftale, som der stod regeringen kom med. Men skulle vi så vælge at trække den i den rigtige retning og faktisk sikre reelle skattelettelser for 5 mia. kr., som var i den skatteaftale, eller skulle vi lade det være op til Enhedslisten at forhandle en skatteaftale? Så valgte jeg altså det første. Og der var vi med til at trække en skatteaftale i den rigtige retning. Men vi besidder ikke flertallet herinde, så derfor har vi selvfølgelig ikke mulighed for at bestemme alt ned i detaljen.

Men hr. Hans Kristian Skibbys eksempel giver jo et meget godt billede af, hvad det er, der sker i øjeblikket. Det første regeringen

gjorde var at lave en finanslov sammen med Enhedslisten, hvor man hævede skatter og afgifter med 6 mia. kr. Så skulle vi så ind og hjælpe dem med at rydde op bagefter, og der gik et halvt år, hvor vi så satte den ned med 5 mia. kr. Det var sådan to skridt tilbage og så et frem. Nu vil man så lave en vækstpakke, hvor vi i Venstre siger: Jamen lad os da få et byrdestop, så vi er sikre på, at når regeringen skal forhandle en finanslov til efteråret med Enhedslisten, så har vi en sikkerhed for, at det ikke igen er to skridt frem og et tilbage. Så det er jo et meget godt billede af, hvad det er for en parlamentarisk situation, vi har i øjeblikket, som hr. Hans Kristian Skibby fremlægger.

Kl. 12:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 12:37

Hans Kristian Skibby (DF):

Det var et meget langt ikkesvar. Jeg synes faktisk ikke, jeg hørte ordføreren svare konkret ja eller nej, bekræfte eller ikke bekræfte, at Venstre med skatteaftalen den 22. juni har øget afgifterne via en automatisk indeksregulering af alle grænsehandels følsomme varer – slik, sukker, sodavand, chokolade – med over 600 mio. kr. om året. Det var sådan set bare det, jeg spurgte om. Jeg spurgte ikke om alt muligt andet, om byrdestop og alt det andet, som ordføreren var inde på. Men ordføreren valgte selv som argumentation i sin ordførertale at bruge, at det var et skridt i den forkerte retning, når man øger beskatningen; det gik ud over den konkurrenceevne, og det gjorde, at vi tabte danske arbejdspladser. Det er jo i klingende disharmoni med, at Venstre selv er dem, der er bag den aftale, der er i dag, som har øget punktafgifterne fra den 1. januar 2013 med 600 mio. kr. Jeg beder bare om et ja eller nej – ikke om alt muligt om regelstop osv. Tak.

Kl. 12:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 12:38

Mads Rørvig (V):

Hvis man laver en generel voxpop om, om Venstre går ind for skattelettelser, så håber jeg, de fleste ligesom deler billedet af, at det gør Venstre. Det kommer også til udtryk i den skatteaftale, som vi indgik. Der er mange plusser og minusser. Heldigvis for statsøkonomien er der flere minusser, end der er plusser, så den skatteaftale sikrer reelle skattelettelser, altså et mindre offentligt forbrug, for 5 mia. kr.

Kl. 12:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Der er lige en mere, hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 12:39

Joachim B. Olsen (LA):

Hvad er så forklaringen på, at Venstre var med i energiaftalen, hvor der udelukkende var tale om at hæve afgifter, endda en energiaftale, som jeg kan forstå var mindre streng end den, som Venstre selv havde fremlagt, da man havde magten?

Kl. 12:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:39

Mads Rørvig (V):

Man skal jo se skatteaftalerne over et, og i Venstre har vi et klart princip: Vi mener det, som vi gik til valg på. Det, vi gik til valg på,

var bl.a. en energiaftale, og det var et skattestop, og det mener vi jo stadig i modsætning til det, regeringen mener.

Det, vi ser i øjeblikket, er jo, at regeringen hæver skatter på forskellige områder, og det, vi var med til at sikre i den skatteaftale, som hr. Hans Kristian Skibby også nævnte, var, at vi sænker skatten, og der lykkedes det os faktisk også at være med til at sænke skatten på arbejde, og vi kom op på 5 mia. kr. Det er jeg ikke sikker på var sket, hvis man havde lavet en aftale med Enhedslisten i stedet for med borgerlige partier.

Kl. 12:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Spørgeren for anden korte bemærkning.

Kl. 12:40

Joachim B. Olsen (LA):

Nu var det også mere energiaftalen, jeg spurgte ind til. Man taler på den ene side om, at man vil være med til at sænke skatter, det vil Venstre osv., men på den anden side laver man samtidig en energiaftale, som hæver afgifterne for virksomheder og borgere i det her samfund med mange, mange milliarder kroner, og som jeg kan forstå selv de økonomiske vismænd ikke finder specielt fornuftig, i den forstand at de mener, at den hverken sænker forureningen eller skaber job. Så hvad er forklaringen på, at et liberalt parti kan være med i en sådan aftale?

Der kan man jo ikke sige, at det var en aftale, som regeringen har lagt frem, det gjorde Venstre jo også selv, endda, så vidt jeg husker, i et forslag, som var endnu dyrere end det, som regeringen lagde frem – måske ikke som regeringen lagde frem, men den blev i hvert fald mindre dyr end det, som Venstre havde forslået.

Kl. 12:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 12:40

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mads Rørvig (V):

Man skal jo lige forstå den parlamentariske situation: Der er ikke nogen partier, der udgør et flertal her i Folketingssalen. Regeringen fremlægger et udkast til energiaftalen, vi indgår i konstruktive forhandlinger, og i de forhandlinger lykkedes det os at nedbringe skatterne i regeringens forslag til energiaftalen betragteligt. Det er den måde, man kan sige at man arbejder konstruktivt på: at søge indflydelse der, hvor man kan, og minimere skaderne. Det var også det, der skete med energiaftalen.

Når det er sagt, mener vi jo stadig, der er rum til forbedring inden for energiområdet. Så hvis man deler den holdning i regeringspartierne, at der faktisk godt kunne gøres noget inden for energiaftalen for at skabe flere danske arbejdspladser, er vi klar til at åbne den igen.

Kl. 12:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 12:46

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af et 3-årigt regelstop for små og nystartede virksomheder.

Af Kim Andersen (V) og Brian Mikkelsen (KF) m.fl.
(Fremsættelse 19.12.2012).

Kl. 12:42

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Værsgo til erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 12:42

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak for ordet. Med beslutningsforslag nr. B 46 foreslår Venstre og Konservative at genindføre det 3-årige regelstop for små og nystartede virksomheder. Jeg er også her enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at vi sikrer gode rammevilkår for virksomhederne generelt og for iværksættere. Regeringen har derfor iværksat en ambitiøs indsats for enklere regler, som skal skabe varige lettelser for såvel små som store virksomheder.

Jeg vil gerne fremhæve et par resultater fra vores arbejde, som især gavner små og nystartede virksomheder. For det første har vi indført en ny digital løsning, som reducerer sagsbehandlingstiden for registrering af enkeltmandsvirksomheder. Det tager nu gennemsnitligt 2 dage, hvor det før tog en uge. For det andet har vi indført en digital løsning, så nye virksomheder bliver digitalt køreklare, når de registrerer sig og får et cvr-nr. Her udstyres de med redskaber som NemID, Nemkonto og digital postkasse. For det tredje indfører vi en erklæringsstandard, som erstatter revisionspligten for mindre virksomheder. Endelig har vi nedsat Virksomhedsforum, og her kan små og nystartede virksomheder og alle andre virksomheder i det hele taget komme med forslag til regelforenklinger, der kan gøre det nemmere at drive virksomhed.

Regeringen har også fokus på at skabe rammer, der kan fremme iværksætterlysten i Danmark. Vi har i samarbejde med forslagsstillerne gennemført kreditpakken, som styrker små og mellemstore virksomheders finansieringsmuligheder med over 12 mia. kr. Jeg har fremsat et lovforslag om en ny selskabsform, et iværksætterselskab, som kan stiftes med en kapital på 1 kr., så iværksættere kan starte et selskab uden at skulle præsentere et større økonomisk indskud.

Når jeg læser beslutningsforslaget, finder jeg faktisk tanken om regelstop sympatisk, men jeg mener ikke, det vil lette byrderne for de virksomheder, vi taler om. Et midlertidigt regelstop vil blot udskyde nye regler, og når de 3 år er gået, omfattes virksomhederne fra den ene dag til den anden af alle regler, der er udstedt i perioden, så dér kan man da tale om en byrde. Jeg vil hellere bruge kræfterne på at skabe varige lettelser, så virksomhederne også efter 3 år oplever, at det er blevet enklere at drive virksomhed. Og så mener jeg, at regelstoppet har den svaghed, at det ikke vil kunne omfatte EU-regulering. Forordninger gælder umiddelbart, og direktiver skal implementeres inden for en given frist, og det vil sige – i hvert fald sådan som jeg ser det – at det ville udvande regelstoppet ganske betydeligt. Omkring 50 pct. af de danske virksomheders administrative byrder stammer nemlig fra EU-regulering.

Storbritannien indførte et regelstop i april 2011. Erfaringerne herfra er også, at mange regler er blevet undtaget fra regelstoppet af forskellige årsager, f.eks. som udgangspunkt alle former for EU-regulering. Man kunne sige: Ingen regler uden undtagelse. Men hvis EU-regulering skal lades ude af et regelstop, udvander man regelstoppet, og på den baggrund mener jeg ikke, at et regelstop er den rigtige vej at gå, og derfor kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Jeg ser ikke nogen indtegnet til korte bemærkninger, så jeg fortsætter i ordførerrækken. Den første ordfører er hr. Jan Johansen fra Socialdemokraterne.

Kl. 12:46

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Det andet beslutningsforslag, der er på dagsordenen i dag, handler om at indføre et 3-årigt regelstop for små og nystartede virksomheder. Formålet med beslutningsforslaget er ifølge forslagsstillerne at mindske den administrative byrde, som små og nystartede virksomheder er særdeles sårbare over for.

Socialdemokraterne er helt enige med forslagsstillerne i, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at små og nystartede virksomheder har gode og stabile rammevilkår. Derfor har vi sammen med resten af regeringen iværksat en række tiltag, der tilsammen gør det lettere både at starte og drive virksomhed i Danmark. Der er indført flere konkrete tiltag målrettet små og nystartede virksomheder. Lad mig blot nævne nogle af dem.

Der er indført en erklæringsstandard, som erstatter den mere omfattende revisionspligt for små virksomheder. Der er udarbejdet en digital guide, der giver nye virksomheder overblik over vigtige krav til registrering og indberetning til det offentlige. Der er udviklet en løsning, som sikrer, at alle nye virksomheder, der registrerer sig, udstyres med NemID, NemKonto, digital postkasse m.v. Dertil har regeringen for nylig fremsat et forslag om en ny selskabsform, et såkaldt iværksætterselskab, som gør det muligt for en person, der har en iværksætter i maven, at starte en virksomhed for blot 1 kr. Jeg skal i den forbindelse sige, at Socialdemokraterne ser frem til, at både Venstre og De Konservative støtter op om det fremsatte forslag, når det skal behandles her i salen senere på året.

Socialdemokraterne mener ikke, at et regelstop for små og nystartede virksomheder er en holdbar løsning. Et regelstop vil konstant blive udfordret af en række undtagelser f.eks. i EU-lovgivningen. Erfaringer fra Storbritannien, som indførte et lignende regelstop i april 2011, bekræfter netop dette. Erfaringen herfra er, at man løbende har været nødsaget til at undtage en del regler fra regelstoppet. Socialdemokraterne vurderer, at det samme vil være tilfældet, hvis forslaget indføres her.

Endelig vil et regelstop være meget ustabil og bureaukratisk at administrere. Den regulering, som vil følge et regelstop, kan have både positive og negative konsekvenser for erhvervslivet. For at vurdere, om nye regler samlet set vil være til gavn eller til ulempe for de små og nystartede virksomheder, vil man derfor være nødt til at foretage en vurdering på tværs af samtlige virksomheder og brancher, hvilket vil være en enorm administrativ byrde for myndighederne.

På den baggrund kan Socialdemokraterne ikke støtte op om det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 12:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen indtegnet til korte bemærkninger. Den næste taler er derfor ordfører for Dansk Folkeparti, hr. Hans Kristian Skibby, værsgo.

Kl. 12:50

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Det her beslutningsforslag, som Venstre og Konservative har fremsat, er jo i og for sig et sympatisk forslag, i og med at det har

sigte på, at vi skal kigge på, om vi kan gøre noget ved de regelbyrder, som bliver lagt ned over de danske virksomheder.

Men i Dansk Folkeparti har vi mere fokus på varige løsninger end på at lave en relativt beskeden brandslukning. Et 3-årigt regelstop er jo ikke et usympatisk forslag, men vi mener altså, at det, der skal være fokus på, er faste, vedvarende forbedringer af den måde, som vi indfører byrder og regler på for danske virksomheder. Vi skal simpelt hen se på, hvordan det opleves at etablere en virksomhed i Danmark, hvordan det opleves at have en mindre virksomhed, en større virksomhed osv. Og så skal vi se på, om de regler og byrder og lovkrav, som vi generelt udstikker, kan gøres mindre udviklede, og om de dermed kan være med til at gøre bureaukratiseringen mindre.

Jeg synes, det er fornuftigt, at Venstre og Konservative vælger at sætte fokus på det her med regelstop, og om det kan være en idé set i forhold til vores virksomheder og for at skabe flere iværksættere i Danmark osv., og det tror vi såmænd også at det kan, men vi mener altså, at det, der må være det grundlæggende, er, at vi skaber faste, vedvarende forbedringer. For hvis en iværksætter oplever 3 år med en relativt lille regelbyrde og så, når de 3 år er gået, lige pludselig bliver bombarderet med en masse forskellige lovkrav, som man ikke er klar over eksisterer, så vil det faktisk give en stor forskrækkelse, tror jeg, hos mange af de her selvstændige erhvervsdrivende.

Jeg synes i øvrigt, det er lidt pudsigt, at man vælger at fremsætte det her beslutningsforslag, for det gennemfører jo kun et 3-årigt regelstop for små og nystartede virksomheder. Men hvis man kigger på de udmeldinger, der kom fra Venstres leder, hr. Lars Løkke Rasmussen, så sent som den 18. februar i år, nemlig det her med, hvad der skulle være Venstres bud på en vækstpakke, så kan man se, at det klart stod som punkt nr. 2 i Venstres krav til en vækstpakke, at der skulle indføres et 3-årigt regelstop for erhvervslivet under et. Det betyder altså, at det ikke kun var små og nystartede virksomheder, som skulle have et regelstop. Det var faktisk alle danske virksomheder, alle danske arbejdspladser, som oplever for meget ny lovgivning i Danmark.

Derfor kan man jo godt undre sig over, at Venstre vælger at fremsætte det her beslutningsforslag, når det faktisk ikke engang lever op til det, som er Venstres egen partileders intention i de forhandlingskrav, der har været i forbindelse med vækstpakken, hvor man netop siger, at det skal være et 3-årigt regelstop for erhvervslivet under et.

Dansk Folkeparti vil også gerne kigge på det. Vi er ikke afvisende over for det her beslutningsforslag, men vi vil gerne have, at vi i hvert fald for det første får fokus på de faste, vedvarende forbedringer frem for den her relativt beskudne brandslukning, og vi vil også gerne have fokus på, at det måske ikke kun skal være noget, der skal tilbydes små og nystartede virksomheder, men noget, som også de større og etablerede virksomheder i Danmark kan få glæde og gavn af.

Det skulle være ordene.

Kl. 12:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Jeg ser ikke nogen, der ønsker korte bemærkninger, så den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre.

Kl. 12:53

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Tak. Venstre og Konservative foreslår med det her beslutningsforslag at lave et regelstop i 3 år.

Jeg tror ikke på, at der ikke vil komme en eneste regel i løbet af de 3 år, bl.a. kommer der jo en del regler i forbindelse med opfølgningen på finanskrisen, hvor vi vil lære af erfaringerne og indføre regler, der gerne skulle gøre, at man ikke ender i en krise igen.

Derfor vil et element i sådan et forslag her jo være, at alle de regler, der skal indføres, og som også er fornuftige at indføre, bliver sådan puljet op over 3 år, og lige pludselig kommer der en ordentlig klump regler på en gang.

Det synes jeg ikke vil være en god idé. Storbritannien, som har sådan en regel, har efter de oplysninger, jeg har, måttet bryde den regel igen og igen, fordi der alligevel var nogle regler, som var fornuftige at indføre med det samme, og som man ikke ville vente 3 år med at indføre.

Døgnet har, som vi alle sammen ved, kun 24 timer, og jeg vil hellere, at Erhvervsministeriet bruger sin tid på at finde regler, der kan laves mere enkle eller helt afskaffes til gavn for virksomhederne, end at man skal sidde og putte med nogle regler i 3 år og så sende dem alle sammen af sted på en gang.

Et eksempel fra denne regerings tid er vores nye form for revision for små virksomheder, hvor vi forventer, at det bliver 25 pct. billigere for små virksomheder at få lavet revision. Og det er jo altså en opgave, man skal have lavet. Det vil jeg sådan set hellere at regeringen og Erhvervsministeriet bruger mere tid på, end at vi skal have sådan et regelstop, som bare betyder, at vi udskyder en masse regler til om 3 år.

Med de ord vil vi gerne rose for initiativet til, at man får en debat om færre regler, men vi kan ikke støtte op om at udskyde alle de regler, der skal indføres inden for de næste 3 år.

Kl. 12:55

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge, SF.

Kl. 12:55

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Da SF's erhvervsordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, desværre ikke kunne være her, skal jeg hermed gøre rede for SF's holdning til forslaget på fru Karina Lorentzen Dehnhardts vegne.

Vi er i SF meget optaget af, at små og mellemstore virksomheder har gode vilkår for at drive deres forretning. Det er afgørende for vores økonomi, at vi har mange mindre virksomheder, som kan være med til at drive væksten i samfundet. Derfor har regeringen taget en række initiativer, som vil forbedre de små og mellemstore virksomheders vilkår. Vi har bl.a. indført en erklæringsstandard, som erstatter revisionspligten for mindre virksomheder, samt gennemført en række digitale initiativer, som gør hverdagen lettere for de små og mellemstore virksomheder.

Derudover har vi med kreditpakken styrket små og mellemstore virksomheders finansieringsmuligheder, og vi har fremsat forslag om en ny selskabsform med et iværksætterselskab.

Dertil kommer, at regeringen har nedsat et Virksomhedsforum for enklere regler. Vi skal afdække nye områder, der kan afbureaukratiseres, for at gøre det enklere at drive virksomhed. Virksomhederne skal bruge deres tid på at drive forretning og ikke på unødvendigt administrativt arbejde.

Med Virksomhedsforum kan også de små og mellemstore virksomheder komme med forslag til, hvordan vi ved at gøre reglerne mere enkle kan gøre hverdagen lettere for virksomhederne, så de bedre kan fokusere på at drive deres forretning.

Vi mener til gengæld ikke, at et egentligt regelstop er nogen særlig god idé. Erfaringer fra Storbritannien, som har indført et regelstop, viser, at mange regler alligevel bliver undtaget fra regelstoppet. Det skyldes bl.a., at ikke al ny regulering er dårlig for virksomhederne. Der kan godt være både miljømæssige og sundhedsmæssige fordele ved ny regulering, som også bør komme de små og mellemstore virksomheder til gavn.

Derudover vil et midlertidigt regelstop, som der lægges op til med forslaget, indebære indførelse af uforholdsmæssigt mange nye regler for de mindre virksomheder, når regelstopet udløber. Endelig kan vi godt frygte, at et regelstop vil være mere bureaukratisk at administrere for myndighederne, når det skal vurderes, om en ny regulering er positiv eller negativ for virksomhederne set som helhed.

SF kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 12:57

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen, da Enhedslistens ordfører har forfald.

Kl. 12:58

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

På vegne af Liberal Alliances ordfører, fru Mette Bock, skal jeg holde følgende ordførertale:

Når man snakker med virksomhederne og deres repræsentanter, får man ofte det indtryk, at det, de ønsker sig mere end noget andet, er stabile vilkår. Det er utrolig svært at tilrettelægge en virksomheds drift under stadig skiftende betingelser. Derfor er det en rigtig god idé at forsøge at lave langsigtede politiske rammer for at skabe klarhed hos virksomhederne.

Særlig små virksomheder uden en stor, professionel organisation har problemer med den store mængde nye krav. At give disse virksomheder et pusterum ser vi som en rigtig god idé. Vi kan derfor støtte forslaget.

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet, så jeg siger tak til ordføreren. Da jeg ikke kan se hr. Brian Mikkelsen, vil jeg give ordet til hr. Kim Andersen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 12:59

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kim Andersen (V):

Tak for ordet. Jeg kan godt forstå, formanden ikke kan se hr. Brian Mikkelsen, for jeg har lovet at tale på hans vegne, da han ikke er her i dag.

Venstre og Konservative har fremsat det her beslutningsforslag for at give en synlig håndsrækning til små og nystartede virksomheder i det her land. Vi vil gerne genindføre det 3-årige regelstop for små og nystartede virksomheder, som blev introduceret under VK-regeringen i juli 2011. Vi ved godt, at det her beslutningsforslag ikke løser alle virksomhedernes problemer. Vi understreger også, at det jo er et beslutningsforslag, og at fremsætte dem er nu engang den arbejdsform, oppositionen har at gøre med her i Folketingssalen – det er netop ikke et lovforslag. Når vi alligevel fremsætter det, er det, fordi vi jo har en unik erhvervsstruktur i Danmark. Vi har mange små og mellemstore virksomheder, vi har faktisk også en grundlæggende iværksætterkultur i landet. Det er rigtig godt, det er et godt udgangspunkt, det er positivt, og det skal vi værne om. Vi ønsker med det her forslag at gøre det synligt for de små virksomheder, at vi er bevidste om dem og gerne vil hjælpe dem.

Der er omkring 275.000 virksomheder i Danmark, som kan kategoriseres som små virksomheder med færre end 10 ansatte, og der er omkring 80.000-85.000 nye virksomheder, som starter op hvert år. Der ligger et kæmpemæssigt potentiale i disse virksomheder, der ligger store muligheder for at øge produktion og værdiskabelse, og der ligger mulighed for at udvikle mange nye job. Vi er ikke i en situation, hvor vi kan lade hånt om de realiteter, tværtimod skal vi dyrke dem og bakke op om dem. I de her dage forhandler vi om en over-

ordentlig tiltrængt vækstpakke, og det er altså helt afgørende, at vi i de forhandlinger ikke glemmer de små og nystartede virksomheder.

Det er de små, der har det hårdest i krisetider; de er udfordret, de skal skaffe kapital til at investere, de har svært ved at finde denne kapital. Det er også dem, der er følsomme, når efterspørgslen er vigende, som vi ser nu. Det er også de virksomheder, som ikke har store, fine afdelinger og masser af medarbejdere ansat med specialkompetencer. Det er nogle få virksomheder. Det drejer sig oftest om en igangsætter, som har en idé, som har en virkelyst, som måske har en faglighed, men som ikke har den store administrative indsigt endside uddannelse i regler og love. Det skal vi tage højde for, det skal vi hjælpe dem med på en konstruktiv måde og ikke gøre til et problem. Vi skal i de her år, hvor vi har krise, og hvor det er svært at skabe værdi i vores samfund, og hvor jobbene er truede, fra en bred kant, synes jeg, række vore hænder frem til de små og mellemstore virksomheder, så det bliver klart for dem, at vi vil dem, og at vi vil hjælpe dem.

Jeg erkender, at regeringen har gjort gode ting omkring forenklinger med den digitaliserede guide, med erklæringsstandarden, med Virksomhedsforum. Det er alt sammen godt, vi har bakket op om det, og vi vil bakke op om mere af den slags. Det ene udelukker jo bare ikke det andet. Fordi regeringen tager de initiativer, kan vi jo også godt have som intention at virkeliggøre et regelstop for de små og nystartede.

Vi var i formiddag til en konference ovre i Udenrigsministeriet om fremtidens vækst og eksportmuligheder, og der talte også erhvervs- og vækstministeren, og jeg hørte jo hendes glimrende tale og bed mærke i et citat: Virksomhederne har brug for stabilitet, og virksomhederne har brug for forudsigelighed. Jeg er meget, meget enig, vil jeg sige til ministeren. Det vil i sig selv være fantastisk vigtigt for virksomhederne, hvis de får en fornemmelse af, at det her hus fra højre til venstre har som målsætning at skabe forudsigelighed og stabilitet i en årrække frem. Det vil være med til at give vished, tryghed og dermed optimisme for foretagsomhed og investeringer, og det er det, der er så brændende brug for i det her land for os alle sammen, også for den offentlige sektor, så vi ikke river gulvtæppet væk under den, men sådan at den private kan udvikle sig og skabe de værdier, som er forudsætningen for et velfærdssamfund, og derfor var jeg så glad for, at ministeren sagde det her med stabilitet og forudsigelighed.

Kl. 13:04

Men jeg er selvfølgelig også ked af, at regeringen jo på den anden side har medvirket til det modsatte i en lang række situationer, bl.a. med de meget, meget store afgiftsforhøjelser, vi så på finansloven for 2012 og 2013. Omkring 5-6 mia. kr. lagde regeringen ud med i afgiftsforhøjelser, bl.a. den nok så berømte NOx-afgiftsforhøjelse. Det var jo ikke udtryk for stabilitet og forudsigelighed. Det var udtryk for usikkerhed, det var udtryk for flere omkostninger for borgere i det her land og dermed for virksomheder, og det var med til at forringe vores konkurrenceevne. Det er en anden vej, vi skal gå.

Beslutningsforslag nr. B 46 er udtryk for en intention, som naturligvis vil skulle udmøntes i lovgivning. Det medfører jo ikke, at man ikke kan deregulere på en række andre områder, men det betyder, at man ikke skal komme med nye, bebyrdende administrative pålæg til de små virksomheder. Det er ikke det samme som at sige, at så kan vi over for de store bare tonse derudad med nye byrder, nye love, nye regler. Nej, det er der ikke noget vundet ved. Vi skal alle sammen bestræbe os på at skabe et bedre erhvervsklima og gøre det lettere at være virksomhed – stor som lille. Men her laver vi altså et særligt tiltag over for de små ved at sige: Over for jer lover vi regelstop de kommende 3 år.

Det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke vil kunne lave noget om. Det betyder heller ikke, at vi ikke vil kunne fjerne nogle ting, og jeg

erkender, at der også vil skulle lovgivning til for at fjerne nogle byrder og nogle regler. Det vil vi selvfølgelig godt kunne.

Det her er udtryk for en nettobetragtning. Det er udtryk for en tilgang til en problemstilling, og det er udtryk for nogle gode intentioner, og det ville jeg i og for sig være meget taknemlig for, ikke mindst på virksomhedernes vegne, hvis regeringen ville anerkende og ikke bare sådan fra en kant afvise med nogle talepinde, som jeg godt kan høre hvor kommer fra: De kommer fra et udmærket bureaukrati ovre i ministeriet. Det er lidt for fattigt. Det er lidt for rigtigt, og det er lidt for automatpilotagtigt, synes jeg i og for sig.

Vi burde kunne have en lidt mere åben, fordomsfri diskussion om det her. Vi burde kunne have en fælles intention om at støtte nogle initiativer, som viser virksomhederne, at vi vil dem, at vi tror på dem, at vi vil lægge alle vores kræfter i at gøre livet lettere for dem. Jeg erkender da selvfølgelig, at det her ikke løser de små virksomheders problemer og udfordringer, men det er sammen med andre initiativer, store som små, med til at lette vejen, og det er med til at sende nogle signaler om, at vi ser de små virksomheder som en del af Danmarks fremtid. Det var det, jeg synes vi skulle mødes om. Det var det, jeg synes vi skulle få en nuanceret, konstruktiv debat om, og så i øvrigt være indstillet på at være fælles om at skabe de lettelser og lægge stemmerne til, også når det bliver konkret, og når det bliver alvor.

Jeg erkender, at regeringen har taget nogle udmærkede initiativer. Regeringen kan tage endnu flere, og hvis den kommer til det og besinder sig på det, kan den regne med Venstres opbakning. Jeg havde håbet på, at regeringen og regeringsordførerne havde set vores beslutningsforslag som sådan lidt mere fremkommeligt og operationelt, end talerne indtil nu har været udtryk for. Men jeg vælger nu alligevel at tro, at regeringen og regeringspartierne vil tænke over det, for vi er jo vant til, at den her regering hurtigt kan skifte holdning og indtage nogle andre standpunkter. Det er den faktisk verdensmester i, så det kan jo også være, at det kan lade sig gøre, når det er med modsat fortegn, og det bliver til den gode side.

Derfor tror jeg alligevel på, at den her debat har været med til at tænde nogle ting i regeringens repræsentanter, sådan at vi i de kommende måneder vil se øget deregulering i forhold til erhvervslivet, flere tiltag, som viser de små virksomheder, at vi tror på dem, og at vi satser på dem, og at de er fuldstændig nødvendige for at skabe øget værditilvækst i Danmark og dermed også flere arbejdspladser. Tak.

Kl. 13:08

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, fru formand. Jeg vil egentlig gerne spørge ordføreren lidt om det her beslutningsforslag. Jeg anerkender jo blankt, at det er sund fornuft at fremsætte den her type af beslutningsforslag, for vi har mange nyetablerede virksomheder, som nærmest oplever, at de sidder i en form for kamphandlingssituation over for myndighederne – de skal ind at lære Virk.dk at kende, og de skal også ind at have SKAT og alle mulige andre på banen – men er ordføreren ikke enig i, at det, der bare er det helt konkrete, man burde kigge på, må være det langsigtede perspektiv?

Altså, det her er jo en form for brandslukning, hvor man ikke får slukket hele branden, men hvor man bare lige får den dæmpet lidt med noget skum. Når der er gået 3 år, kommer ilden igen, og så oplever de her nyetablerede virksomheder, at der kommer en masse nye lovkra, som de skal forholde sig til på ét bestemt tidspunkt. Var det ikke bedre at kigge på at få hele området belyst?

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:10

Kim Andersen (V):

Jeg ved ikke rigtig, hvad hr. Hans Kristian Skibby mener med det med at få hele området belyst. Jeg tror i og for sig, det er tilstrækkeligt belyst. Jeg tror, at det, som tiden kalder på, er handling. Vi skal ikke sende mere i udvalg eller mere til udredning eller kulegravning, men jeg tror, vi skal begynde at træffe nogle beslutninger. Det, at vi lavede et regelstop – et regelstop, som naturligvis ville skulle tilpasses og raffineres på en måde, som man ikke kan gøre det på ved hjælp af et beslutningsforslag fra oppositionen, det ved alle herinde – er jo ikke det samme som at sige, at vi ikke kan gøre noget på andre områder. Det, at vi fulgte de her intentioner, er jo ikke det samme som at sige, at så skulle vi endelig også lave en masse ny erhvervsregulering og detailregulering i forhold til de store virksomheder, at så skulle vi indføre en masse nye afgifter, som belastede konkurrenceevnen for de store virksomheder, og at så skulle vi lave en hel masse, som lå klar til de her små virksomheder, så de fik en hel masse nye ekstra byrder om 3 år, når regelstoppet ikke fungerer. Det er jo ikke det, der er tankningen bag ved det, og det tror jeg også godt man er klar over herinde. Og derfor udelukker det ene altså ikke det andet.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det spørgeren, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men ordføreren må jo også selv kunne se fornuften i det: Hvis vi vedtog det her forslag, ville vi om 3 år, når den 3-årige periode var gået, have en lang række nyetablerede danske virksomheder, flere tusinde, som var kommet til inden for den periode, og som på det tidspunkt ville være kommet til en skillelinje, hvor de ville have fået en masse byrder og lovkrav osv. Det er jo lidt ligesom at tisse i bukserne; det er det, jeg prøver på at sige til hr. Kim Andersen. Altså, er det ikke bedre at kigge på det langsigtede perspektiv og have fokus på de varige løsninger – hvordan får vi gjort regelbebyrdelserne mindre, hvordan får vi gjort hele bureaukratiseringsproblematikken mindre, hvordan får vi givet flere frihedsrettigheder til dem, der driver en virksomhed i Danmark? – frem for bare at sige, at vi skubber det hele i 3 år, og at vi, når de 3 år er gået, så kommer med alle de her regler, som der er kommet i løbet af de sidste 36 måneder?

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Kim Andersen (V):

Jamen det er heller ikke det, vi siger. Vi siger jo ikke, at verden skal stå stille i de 3 år, og så kommer det hele – bum! – til virksomhederne med forøget styrke, når de 3 år er gået. Tværtimod skulle vi bruge de 3 år til yderligere at regelforenkle og afbureaukratisere og skabe gode rammevilkår for virksomhederne – ingenting står jo stille. Det skulle jo være en løbende proces, som vi gerne skulle kunne samles om bredt herinde, fordi det simpelt hen er nødvendigt. Jeg tror faktisk, at der ude hos befolkningen er den erkendelse, og jeg tror et eller andet sted også, at den, når vi fjerner retorikken herinde i salen, så også er blandt partierne, i hvert fald i overvejende grad.

Det her er alene et udtryk for at sige til de helt små virksomheder: Koncentrer jer nu om det, I er gode til, udvikl den forretningsidé, som I har skabt jeres virksomhed på baggrund af, bliv gode til at sælge nogle varer, og koncentrer jer om det, som er kerneopgaven; så afbureaukratiserer vi, og så får I en langsom indfasning i regeljunglen.

Det var ment som en håndsrekning.

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Tak.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning.

Af Kim Andersen (V) og Brian Mikkelsen (KF) m.fl.

(Fremsættelse 19.12.2012).

Kl. 13:13

Forhandling

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Erhvervsministeren.

Kl. 13:13

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak for ordet. Jeg vil lige for en god ordens skyld også benytte muligheden her til at sige tak for debatten.

Jeg anerkender fuldt ud forslagsstillernes behov for også at sige, at vi skal have en debat om det her. Jeg håber heller ikke, at det er gjort med den debat, der har været i dag. Jeg tror, at det er noget, vi fremadrettet skal love hinanden at vi holder fast i, fordi vi, som det også er nævnt af hr. Kim Andersen, har et fuldstændig fælles mål, og det er, at det skal være muligt at drive små og mellemstore virksomheder og i det hele taget have så få – hvad skal man sige? – barrierer og så lidt bureaukrati som overhovedet muligt. Så tak for ordet og for muligheden for også lige at motivere indstillingen til B 47.

Beslutningsforslag nr. B 47 fremsat af Venstre og Konservative drejer sig om at indføre to årlige faste ikrafttrædelsesdatoer for ny erhvervsrettet lovgivning. Formålet med de her faste ikrafttrædelsesdatoer er, at virksomhederne kun to gange årligt skal forholde sig til ny lovgivning og omstille administrationen, produktionen m.m.

På papiret lyder det jo, som forslaget ligger her, ganske fornuftigt. Der er dog nogle væsentlige udfordringer, som gør, at jeg ikke mener, at man kan opnå det, som forslagsstillerne ønsker.

For det første er det vigtigt at være opmærksom på erfaringerne fra Storbritannien, som forslagsstillerne også omtaler. I Storbritannien er det sådan, at relativt meget lovgivning af forskellige årsager faktisk undtages fra de to årlige ikrafttrædelsesdatoer. I den seneste opgørelse fra Storbritannien, som viser erhvervsrelevant lovgivning, der træder i kraft i første halvår 2013, fremgår det, at næsten halvdelen af de 167 erhvervsrettede regler, der udstedes i perioden, undta-

ges fra den faste ikrafttrædelsesdato. Så er det, jeg spørger mig selv, om det er et eksempel til efterlevelse.

Undtagelserne gælder primært regler, der implementerer EU-direktiver. Men der er også 34 nationalt fastsatte regler, der træder i kraft på andre tidspunkter end på den faste ikrafttrædelsesdato. Og jeg mener, som i tilfældet med regelstopet, at forudsætningen for, at faste ikrafttrædelsesdatoer kan virke og give erhvervslivet arbejdsro og bedre overblik over nye regler, er, at stort set al regulering kan omfattes. På baggrund af erfaringerne fra Storbritannien er jeg bekymret for, at effekten af faste ikrafttrædelsesdatoer udvandes af mange undtagelser.

For det andet vil jeg gerne nævne en anden udfordring ved de faste ikrafttrædelsesdatoer. Hvis man indfører faste ikrafttrædelsesdatoer, bliver såvel lovgivnings- som høringsprocessen koncentreret omkring et par måneder to gange årligt. Det skyldes, at en forudsætning for, at tiltaget faktisk vil give virksomhederne overblik over ny regulering, er, at lovgivningen er vedtaget og kommunikeret til virksomhederne i god tid, f.eks. senest 2 måneder før den træder i kraft. Og det kan få konsekvenser for lov kvaliteten.

Igen vil jeg henvise til Storbritannien, hvor udgangspunktet er, at ny lovgivning skal offentliggøres mindst 12 uger før ikrafttrædelsesdatoen på de respektive ministeriers hjemmesider. Det har i praksis vist sig at være svært for de britiske myndigheder at efterleve dette. Derved begrænses effekten af de faste ikrafttrædelsesdatoer yderligere.

På baggrund af de her udfordringer og vigtigst af alt på baggrund af de undtagelser, som er svære at undgå, og som vil betyde, at forslaget udvandes, er det min vurdering, at faste ikrafttrædelsesdatoer ikke imødekommer udfordringerne for virksomhederne ved ny regulering.

Regeringen ønsker i stedet at skabe varige administrative lettelser med udgangspunkt i virksomhedernes behov. Af de grunde, jeg har nævnt, kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 13:18

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Mads Rørvig.

Kl. 13:18

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Det undrer mig egentlig lidt, at regeringen ikke kan støtte forslaget, for hvis man ser på, hvad Socialdemokraterne og SF gik til valg på i det fælles oplæg »Fair Løsning 2020«, kan man på side 22 læse, at der bør indføres faste ændringsintervaller i al lovregulering:

»[...] der bør [...] indføres faste lovgivningsmæssige implementeringsdatoer i Danmark på erhvervsrelevant lovgivning – fx d. 1. januar og d. 1. juli. Lovgivning bør evalueres løbende [...]«

Hvad er grunden til, at man lovede noget før valget og så nu efterfølgende ikke kan støtte det, man gik til valg på?

Kl. 13:18

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 13:19

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

I forbindelse med den erfaring, man har fra Storbritannien, har vi kigget på, hvad deres erfaringer med det er. Og uanset hvad der er sagt, synes jeg også, man skal lytte de steder, hvor man har nogle erfaringer, og det har man i Storbritannien. Og som jeg også har redegjort for i min tale her, er der ikke nogen grund til at indføre noget, som bliver påført en masse undtagelser, og derfor kan vi ikke støtte det forslag, som det foreligger her.

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Hr. Mads Rørvig.

Kl. 13:19

Løsning 2020« er forfattet af SF og Socialdemokraterne. Venstre er enig. Nu står ministeren så hernede og siger, at der skal være plads til uenighed. Ja, det skal der, men ministeren er uenig i sit eget partis politik, når der står på side 22 i »Fair Løsning 2020«, at man på baggrund af Storbritanniens erfaringer anbefaler at indføre de her to årlige implementeringsdatoer for lovgivning osv. Det er noget, man har valgt at gå aktivt ind og støtte hos SF og Socialdemokraterne, og man har sagt: Det er det, vi vil gennemføre, hvis vi får flertal i Folketinget. Nu siger ministeren så, at det er godt, at der er forskel på Venstre og ministerens eget parti. Bevares, det er det, men det er da hyklerisk og morsomt – på samme tid oven i købet – at det er Venstre, der er enig i SF's politik og ikke ministeren selv.

Kl. 13:23

Mads Rørvig (V):

Jeg synes igen, at det er lidt af et fattigt argument. Det er jo ikke noget nyt, at Storbritannien har indført det her. Allerede dengang, man gik til valg på det, kendte man til det: Faste ændringsintervaller er bl.a. indført i Storbritannien, og det bør derfor efter britisk forbillede også indføres i Danmark, står der i det oplæg, man selv kom med. Så det er jo ikke noget nyt.

Alle de undtagelser, man nævner, alle de bekymringer kan man jo sagtens komme til livs i en dansk kontekst af en udformning af det her. Man behøver jo ikke at holde høring og alt muligt andet samtidig, selv om det tidspunkt, hvor loven træder i kraft, er et andet. Så jeg mener ikke, at ministeren er kommet med nogen gode argumenter for, hvorfor det ikke kan lade sig gøre. Så jeg synes, ministeren skal gå hjem og læse det, som S og SF gik til valg på, og så synes jeg, man skulle se på, om man ikke kunne få ét valgløfte gennemført. Så kunne vi da med glæde lægge stemme til det i Venstre.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ministeren.

Kl. 13:20

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Ja, jeg kan i hvert fald konstatere, at hr. Mads Rørvig og jeg er uenige på nogle områder, og det er måske heller ikke så mærkeligt ved det, at vi også tilhører hver vores parti. Jeg anerkender, at hr. Mads Rørvig står et andet sted, og så kunne jeg måske også lidt polemisk sige, at ved det, at Venstre nu har siddet i den tidligere regering i 10 år, var der vel også der god tid til at få gennemført nogle af alle de her lettelser for erhvervslivet.

Jeg vil gøre opmærksom på, at vi i det halvandet år, vi har siddet der, faktisk allerede har arbejdet med en ret målrettet indsats i forhold til enklere regler.

For det første har vi arbejdet med og gennemført de mange forslag fra Virksomhedsforum, som jo lige præcis er et meget konkret eksempel på, hvordan vi som regering samarbejder med erhvervslivet for at finde de barrierer og forhindringer, som de synes der er for at drive virksomhed – det gælder også de små og mellemstore virksomheder.

For det andet har vi iværksat en række forenklingsprojekter på helt centrale områder, bl.a. i forhold til den offentlige sagsbehandling, og det er også den offentlige sagsbehandling, som retter sig mod en række erhvervsrettede områder.

For det tredje arbejder vi faktisk ret hårdt på at sikre effektive og brugervenlige digitale løsninger, som også skal gøre det enklere for virksomhederne at indberette til og kommunikere med det offentlige og på den måde også reducere virksomhedernes tidsforbrug.

Men jeg vil da se frem til, at vi holder fokus på at gøre det enklere og nemmere også for de små og mellemstore virksomheder. Det er det, vi har brug for.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Så er det Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:22

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, det her er morsomt. Det er simpelt hen skide morsomt. Venstre er enig i betragtningerne i »Fair Løsning 2020« på side 22. »Fair

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg må bede ordføreren om næste gang at tale lidt pænere end det, som det lykkedes ordføreren at gøre nu. Ministeren.

Kl. 13:23

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg vil i hvert fald konstatere, at den her debat viser, at vi meget bredt i Folketinget er optaget af at sikre bedre vilkår også for de små og mellemstore virksomheder – så langt så godt. Det, som jeg lægger vægt på her, er, at vi bl.a. har indhentet de erfaringer, som man har gjort sig i Storbritannien, og på baggrund af det ser vi ikke her nogen grund til at have de her faste ikrafttrædelsesdatoer. Bl.a. er noget af det, der er meget væsentligt, hvor vanskeligt det bliver i forhold til implementering af EU's regler og direktiver.

Så hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt det er morsomt eller ej, eller om, hvem der er enig med hvem, konstaterer jeg, at vi bredt i Folketinget er optaget af de små og mellemstore og større virksomheders mulighed for at drive sund erhvervsvirksomhed i Danmark. Det er det, jeg synes vi skal samles om. Det er også det, jeg håber snart bliver en realitet i forbindelse med »Vækstplan DK«, sådan at vi faktisk kan stå sammen om at få skabt de arbejdspladser, der er brug for, og få sat gang i væksten herhjemme, for det er der meget brug for.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:24

Hans Kristian Skibby (DF):

Det ændrer jo altså ikke på, at vi i dag oplever, at det er Venstre, som har fremsat et beslutningsforslag, som tager udgangspunkt i »Fair Løsning 2020«, ja, som simpelt hen ordret citerer fra side 22 i »Fair Løsning 2020«, og så står erhvervsministeren og tager afstand fra »Fair Løsning 2020«s anbefalinger. Ministeren står og tager afstand fra sit eget partis anbefalinger, et politisk oplæg, som man har lavet sammen med Socialdemokraterne. Det er det, vi i Dansk Folkeparti synes er meget morsomt. Jeg synes jo, at det virker underligt, at regeringen ikke i det mindste kunne have interesse i at få nogle af sine egne valgløfter indfriet. Det er et ret lille, et ret minimalt ønske, som der fremsættes i det her beslutningsforslag, men alligevel vælger regeringen også på det her punkt at gå væk fra sin egen politik.

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ministeren.

Kl. 13:25

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg skal ikke gøre mig til dommer over, hvad det er, der har gjort dagen morsom for hr. Hans Kristian Skibby. Jeg konstaterer, at det

beslutningsforslag, som er fremsat her, støtter vi ikke. Det gør vi bl.a. ikke på grund af de erfaringer, man har fra Storbritannien. Så har jeg bl.a. nævnt en række af de initiativer, regeringen har taget, og så vil jeg igen henvise til Virksomhedsforum, som jo er et rigtig godt eksempel på, hvordan vi i samarbejde med erhvervslivet går ind og får sat fokus på, hvor der opleves barrierer og byrder i erhvervslivet, og på, hvordan vi, når vi så tager det ind og arbejder med det, kan forsøge at tilgodese erhvervslivet og lette nogle af de her byrder. Jeg kan bare sige, at de initiativer, der er taget fra regeringens side, medfører en lettelse for virksomhederne, der svarer til omkring 73 mio. kr., og det synes jeg da sådan set også er ganske pænt.

Så hvad enten det er morsomt eller ej, har vi en interesse i at stabilisere det danske erhvervsliv, og det er også det, vi forsøger at gøre, bl.a. med initiativer som Virksomhedsforum, »Vækstplan DK« osv. Jeg synes, at vi har en meget offensiv erhvervspolitik.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det hr. Kim Andersen.

Kl. 13:26

Kim Andersen (V):

Vi vil jo fra Venstres side gerne være hjælpsomme over for regeringen i forhold til at forbedre konkurrenceevnen og skabe bedre rammevilkår for virksomhederne og vil også være med til at afbureaukratisere; det vil vi oprigtigt gerne. Men det bliver jo lidt svært for os, når vi fremsætter et forslag, hvor vi prøver at bakke op om regeringens politik og få den til at forfølge nogle af sine egne mål, og den så ikke – tilsyneladende ikke – står ved det. Det kunne i virkeligheden også være, at det hele gik lidt bedre rent politisk for os alle sammen, hvis man mente det, man sagde, og man mente det, man publicerede og gik til valg på, og man ville forfølge det. For ellers bliver det jo sådan et mærkeligt mismask, hvor man bokser i blinde, og hvor man i virkeligheden ender med at bokse på tværs af partierne, imod et teknokrati, som leverer ens talepinde.

Hvad er det, som ministeren er uenig i? Og hvad er det, der er kommet til af dårlige erfaringer fra Storbritannien, siden man gik til valg på »Fair Løsning 2020«, i forhold til det her spørgsmål, gengivet på side 22 i »Fair Løsning 2020«?

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Jeg må bede ordføreren om at overholde tiderne.

Det er ministeren nu.

Kl. 13:27

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Vi har fra regeringens side et stort fokus på at lette de administrative byrder; det gør vi bl.a. ved hjælp af Virksomhedsforum, og vi gør det også i tæt dialog med erhvervslivet. Så vil jeg også her, når jeg nu har muligheden for det, nævne vores vækstteam, som er et meget bredt samarbejde, hvor vi også i tæt dialog med brancherne netop kan få lyttet og være i dialog om, hvad det er for byrder, der er. Så uanset hvad er det regeringens intention at styrke de danske virksomheder, også de små og mellemstore virksomheder, og det gør vi bl.a. ved at lytte til, hvilke barrierer der er.

Med hensyn til hvad der står i forslaget fra »Fair Løsning 2020«, er jeg udmærket klar over, hvad det er, der står. Men jeg gør opmærksom på, hvad regeringens initiativer er.

Det her beslutningsforslag handler om to faste ikrafttrædelsesdatoer. Her har vi lyttet til erfaringerne fra Storbritannien, men de er ikke af en overbevisende karakter, i forhold til hvad vi vil gøre. Der tror jeg at vi i den nuværende situation hjælper erhvervslivet bedre.

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det spørgeren.

Kl. 13:28

Kim Andersen (V):

Jo, men altså, jeg ville gerne have, om jeg kunne få et svar på det, som jeg spørger om. Nu er regeringen igen på vild flugt fra et af sine egne tilsagn fra før valget, og så spørger jeg: Hvad er det for nogle erfaringer fra Storbritannien, som er kommet til siden valget, hvor man gik til valg på »Fair Løsning 2020«, som bl.a. indeholdt forslaget om faste implementeringsdatoer på en erhvervsrettet lovgivning? Hvad er det for nogle nye, dårlige erfaringer, der er kommet til, som man ikke kendte, da S og SF gik til valg på det her forslag for godt halvandet siden?

Kl. 13:29

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 13:29

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Det, vi har lyttet til og har set på, har været: Hvad er det for erfaringer, man har fra Storbritannien? Særlig interessant er det jo, at man dér har rigtig mange undtagelser. Det er jo sådan, at hvis man skal have de to datoer, der er faste, og det så alligevel viser sig, at en væsentlig del af forslagene ikke kan falde inden for de to datoer, så vurderer vi ikke, at det vil være relevant i forhold til at understøtte dansk erhvervsliv. Jeg ved ikke, om hr. Kim Andersen hørte mit svar? Ja? Godt.

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 13:30

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil blot spørge, om de erfaringer fra det britiske forsøg, som har gjort, at regeringen har valgt at se bort fra det forslag, de selv kom med i »Fair Løsning 2020«, er nogle, der er kommet til, efter regeringer er trådt til.

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 13:30

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg vil sige, at vi har meget brede erfaringer med det her. Men jeg vil da også anbefale, at det spørgsmål bliver sendt over, og så vil der komme helt konkrete opgørelser over det, de har gjort op i Storbritannien, og så kan man prøve at sammenligne det med de overvejelser, der gøres fra dansk side.

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 13:31

Joachim B. Olsen (LA):

Men hvis ministeren siger, at grunden til, at man ikke har indført det, som man selv foreslår i »Fair Løsning 2020«, er de erfaringer, som de har gjort sig i England, må det jo betyde, at de har gjort sig nogle erfaringer i England, som er kommet til efter valget. Det må da være nemt at svare på. Eller rettere sagt, når man ikke indførte det for

halvandet år siden, må det betyde, at der allerede var nogle erfaringer i England, som gjorde, at regeringen valgte ikke at indføre det. Det er så sket, mellem man præsenterede »Fair Løsning 2020«, hvori der står, at det skal indføres, og til man er kommet i regering og vælger ikke at gøre det. Det er et ret kort tidsinterval, vi her taler om, hvor man altså bliver opmærksom på, at der er nogle erfaringer fra England, der gør, at man ikke kan indføre det her i Danmark.

Kl. 13:31

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Jeg vil forholde mig til det halvandet år, vi har siddet i regering. Og så kan man jo bare tænke over, at man i de 10 foregående år ikke har ønsket at gennemføre det, man sådan set er meget enig i nu.

Når jeg henviser til, at man kunne fremsende spørgsmålet skriftligt, er det simpelt hen for at få et så konkret svar som muligt om de opgørelser, der er, over, hvilke sager der har kunnet gennemføres, og hvilke sager der ikke har kunnet gennemføres.

Det, jeg kan sige om de britiske erfaringer, er, at hovedparten af de regler, der træder i kraft på andre tidspunkter end de to årlige datoer, bl.a. er nogle af de regler, der kommer fra EU-implementering. I nogle tilfælde vil det være muligt at lade regler, der implementerer en EU-regulering, omfatte af de to årlige ikrafttrædelsesdatoer, men det afhænger jo meget af implementeringstidspunkterne, der kommer fra EU.

Så jeg vil egentlig bare konstatere, at der bredt er stor opbakning fra partierne til at gøre det bedre for dansk erhvervsliv. Det ønsker vi faktisk også fra regeringens side, og det er derfor, at vi bl.a. har arbejdet med Virksomhedsforum, og vi vil se meget positivt på de initiativer.

Kl. 13:33

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ministeren. Den næste ordfører er hr. Jan Johansen.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

Tak for det. Jeg skal sige, at jeg fremfører hr. Benny Engelbrechts tale som ordfører på området for det sidste beslutningsforslag i dag, da han desværre ikke kunne være til stede.

Beslutningsforslag nr. B 47 handler om indførelse af faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning. Det foreslås konkret, at der indføres to faste implementeringsdatoer, og at der endvidere i forbindelse med de to datoer skal sendes en tværministeriel orientering til erhvervslivet om den nye lovgivning, der er på tegnebrættet. Forslagsstillernes vurdering er, at indførelse af faste implementeringsdatoer vil gøre det enklere for erhvervslivet at følge med i implementeringen af ny lovgivning, og samtidig vil det blive lettere for de offentlige myndigheder med hensyn til informationsopgaven.

Erfaringen fra Storbritannien viser dog, at det er et noget anderledes og mere broget billede. I praksis har det vist sig at være særdeles vanskeligt for myndighederne at opretholde de faste implementeringsdatoer, og erfaringen fra Storbritannien viser også, at der ikke bare dispenseres ved implementering af direktiver fra EU, men at der også dispenseres fra nationalt fastsatte regler og lovgivning. I en evaluering af en tilsvarende ordning i Storbritannien viser det sig, at en stor del af den indførte regulering er blevet undtaget fra de to faste implementeringsdatoer. I forlængelse heraf viser evalueringen, at det har været vanskeligt for myndighederne at leve op til de krav om en tidlig offentliggørelse af lovgivningen og bedre vejledningsmateriale.

Sluttelig vil konsekvenserne af faste implementeringsdatoer alt andet lige være, at både lovgivnings- og høringsprocessen vil være koncentreret på nogle få af årets måneder. Det er en udvikling, som Socialdemokraterne ikke finder hensigtsmæssig. Samlet set vurderer

Socialdemokraterne, at det derfor er tvivlsomt, at virksomhederne og myndighederne vil opleve tiltaget som administrativt lettere, sådan som forslagsstilleren påstår det vil være. I stedet bør vi koncentrere os om den gode lovgivningstradition, vi har i Danmark, og til stadighed minde os selv om at bruge den sunde fornuft. På den baggrund kan Socialdemokraterne ikke støtte op om det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 13:35

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Jeg siger tak til ordføreren, og den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Skulle der sidde nogle enkelte seere hjemme foran fjernsynet og overvære den her folketingsdebat med relativt få parlamentarikere i salen, så er der måske nogle af dem, der vil føle sig en lille smule forvirrede i dag. For det er jo ret besynderligt, at vi nu tager stilling til et beslutningsforslag, som er taget direkte fra »Fair Løsning 2020«s anbefalinger – de ting, som Socialdemokraterne og SF gik til valg på ved det valg til Folketinget, som vi havde i 2011.

På side 22 i »Fair Løsning 2020« står der konkret, at man anbefaler fra Socialdemokraterne og SF's side, at der indføres faste datoer for implementeringen af de her love på erhvervsområdet efter Storbritanniens glimrende forbillede, hvor man har gode erfaringer med det. Så kommer valget, og vi får en ny regering, og så bliver forslaget fremsat i Folketinget af oppositionen – for at glæde regeringen har man valgt at bruge sin tid på at fremsætte regeringspartierne egne forslag, fordi ministrene har travlt med alt muligt andet – og så sidder regeringspartierne og tager afstand fra deres egen politik. Det er ganske underholdende.

Men jeg synes, det er lidt trist, at vi skal bruge det som underholdning, for det er jo vigtige ting, der opleves i den danske erhvervssektor. Vi har rigtig mange små og mellemstore erhvervsdrivende og rigtig mange, som også har mindre virksomheder, nyetablerede virksomheder, iværksættere osv. Der er mange, der oplever en stor byrde i forhold til regler, lovkrav og diktater, bl.a. på grund af arbejdsmiljø- og EU-lovgivning og lovgivning af skatteteknisk karakter osv. osv.

Derfor ville der være sund fornuft i, at vi havde nogle faste implementeringsdatoer for den store del af lovgivningen, som sagtens kunne passes ind med, at det eksempelvis er den 1. juli eller den 1. januar. Det er noget, som vi i hvert fald i Dansk Folkeparti har stor forståelse for, altså at det kunne være noget, som vi skulle praktisere.

Vi synes jo også, at man skulle lytte til de erfaringer, der er kommet fra Storbritannien. Der må jeg sige til erhvervsministeren, at der vel må være en årsag til, at S og SF har valgt simpelt hen at indskrive det her beslutningsforslag i deres egen politiske plan »Fair Løsning 2020«. Hvorfor mener regeringen lige pludselig nu noget andet? Nu bruger man simpelt hen de erfaringer, der er fra Storbritannien, imod beslutningsforslaget, selv om man i »Fair Løsning 2020« bruger det argument, at det netop er erfaringerne fra Storbritannien, som gør, at man har valgt at skrive det ind i Socialdemokraterne og SF's valgoplæg »Fair Løsning 2020«. Det er noget, som vi i Dansk Folkeparti har meget svært ved at forstå den dybere mening med, men det må regeringspartierne naturligvis selv om.

Men vi støtter altså det her beslutningsforslag. Vi synes, det vil være helt på sin plads at få de her ting sat i gang. Selvfølgelig skal vi have undersøgt, hvilke datoer der vil være mest hensigtsmæssige at gøre det, altså om det er den 1. juli og den 1. januar. Og så synes vi også i Dansk Folkeparti, at det er vigtigt, at vi får tænkt hele skattelovgivningen ind i det samme forslag, fordi der også på det her om-

råde er rigtig mange love, bekendtgørelser osv., som har betydning for de danske erhvervsdrivendes virke i Danmark.

Så vil jeg gerne sige, at det da er rigtigt, at der vil komme en række undtagelser, hvor lovgivningen ikke kan vente, og hvor man selvfølgelig også er nødt til at lave nogle initiativer her og nu. Det kan man aldrig afvise, og selvfølgelig vil man også kunne forestille sig det her i det danske parlament.

Men når Venstre så i beslutningsforslaget nævner, at man skal tage højde for hastesager fra EU – det er det, der står i bemærkningerne til forslaget – så vil jeg i hvert fald gerne sige, at det nok er et af de steder, hvor vi ikke bliver enige med forslagsstillerne. For i Danmark er vi faktisk i forvejen relativt dygtige til at implementere lovgivning fra EU, og det med en hastesag vil sådan set bare betyde, at hver gang der kom noget fra EU, ville mange jo mene, at det er en hastesag, og at den skal ind i den danske lovgivning – jo før, jo bedre. Der mener vi i Dansk Folkeparti, at man har rigelig tid til at indføre det, også i de tidsbestemte aftaler. For vi kan jo se, at Danmark absolut ikke ligger i den dårlige ende blandt EU-landene med hensyn til at gennemføre fælles bekendtgørelser, love og regler.

Med de ord kan vi støtte beslutningsforslaget fra Venstre. Vi synes, det er et glimrende forslag. Men det er til stor frustration for os i oppositionen, at regeringen ikke kan stemme for sine egne planer, når nu vi har valgt at fremsætte forslag om dem. Men med de ord støtter vi forslaget.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Jeg har siddet på mit kontor lige her ved siden af og hørt på debatten, og jeg kunne forstå, at hr. Kim Andersen fra Venstre var utilfreds med, at man fra regeringspartiernes side ikke roste, at vi fik en debat om regulering og regler. Det vil jeg så sørge for at gøre nu, for der er ingen tvivl om, at det er en meget vigtig del af den her regerings og det her Folketings indsats for at øge konkurrenceevnen.

Vi hørte hele tiden, at virksomhederne bruger tid og penge på alt muligt, som ikke gavner det, der er deres arbejde, nemlig at få solgt nogle varer til udlandet med fortjeneste, som så kan gøre, at vi bliver rigere alle sammen. Så jeg synes, det er rigtig godt, at vi også her får mulighed for at fortælle, at regeringen sådan set er rigtig godt på vej med at lette nogle af byrderne – i øvrigt vil jeg sige, hvis vi tager det her med revisionsloven, så er det sket i samarbejde med Venstre og andre borgerlige partier – for den seneste redegørelse viste jo, at byrderne var lettet med, så vidt jeg husker, godt 400 mio. kr. målt ved AMVAB-metoden, så det går jo den rigtige vej.

Regeringen har også nedsat et Virksomhedsforum, hvor virksomhederne kan komme med forslag til forenklinger, og der har vi ad to omgange modtaget forslag og taget et meget stort flertal af de forslag med og har i sinde at indføre dem. Det er altså forslag direkte ude fra virksomhederne, og det tror jeg er en rigtig god måde at få lettet de administrative byrder på, for det er jo dem, som virksomhederne oplever som særlig irriterende, som det er interessant at få afskaffet.

Det forslag, som vi behandler konkret her, handler om, hvorvidt vi skal sige, at erhvervsrettet lovgivning kun må føres ud i livet to gange om året. Det synes jeg ikke er specielt hensigtsmæssigt, for hvis der er et lovforslag, der er færdigt i maj, synes jeg ikke, der er nogen grund til at vente til oktober med at føre det ud i livet. For virksomhederne ved jo, det kommer, og det kan i øvrigt også være, at der er nogle godbidder i sådan en lov over for virksomhederne, så det kan man jo lige så godt få af sted, når man ved, det kommer.

Vi kan også se, at i Storbritannien bliver den regel, de har, og som minder om det her, brudt, fordi der eksempelvis er en eller anden fødevarerdiskussion, og at man der gerne vil have reglerne til at gælde med det samme. Det kunne f.eks. være noget med hestekød, for nu at nævne en debat, vi har haft her for nylig, og så er der ingen grund til at vente, hvis alle er enige om, at det bare skal af sted og ud at virke i samfundet.

Det er også sådan, at jeg frygter, at meget lovgivning så vil klumpe sig sammen om de to datoer, og det synes jeg ikke er hensigtsmæssigt, for så kommer vi herinde til at skulle skynde os. Det kommer også til at betyde, at især små interesseorganisationer vil opleve en meget stor byrde, fordi de måske skal forholde sig til rigtig mange love, der kommer på en gang i stedet for at komme hen over året, og derfor kan det jo blive svært at nå at give nogle ordentlige høringssvar, og det kan også blive svært for ministerierne at nå at inddrage virksomheder, borgere og organisationer i arbejdet med at lave lovforslagene, hvis det klumper sig sammen i to bestemte måneder om året.

Derfor synes jeg ikke, at man skal have sådan en regel om, at erhvervsrettet lovgivning kun må komme på to datoer, og vi i Radikale Venstre kan derfor heller ikke støtte dette beslutningsforslag, selv om jeg gerne vil rose Venstre og andre borgerlige partier for at have fokus på at få antallet af de administrative byrder nedbragt.

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er lige nogle korte bemærkninger. Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:44

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu er ordføreren jo ordfører for det tredje ben i regeringen, og det er så Det Radikale Venstre. Det Radikale Venstre var mig bekendt ikke den store medforfatter på »Fair Løsning 2020«, men jeg vil da gerne høre nu, hvor vi kan se, at Socialdemokraterne og SF ikke længere mener det, der står på side 22 i »Fair Løsning 2020«, om det skifte skyldes, at Det Radikale Venstre har sagt nej til den del af »Fair Løsning 2020«. Er det simpelt hen, fordi Det Radikale Venstre er modstander af det, der står i »Fair Løsning 2020«, og har nedlagt veto? Eller er det noget, som Det Radikale Venstre overhovedet ikke har blandet sig i?

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Andreas Steenberg (RV):

Jeg skal være fuldstændig ærlig og indrømme, at det først er ved at høre på den her debat, at det er gået op for mig, at der har stået noget om det i »Fair Løsning 2020«. Så jeg kan sige blankt nej til hr. Hans Kristian Skibbys spørgsmål. Det her er regeringens svar på det beslutningsforslag, der er fremsat.

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Spørgeren.

Kl. 13:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det var det, man kalder et rigtig godt svar, så jeg har ikke yderligere. Jeg synes bare, at det er meget interessant at få den vinkel med, for så er der jo kun de to partier tilbage, og de har valgt at gå væk fra deres egen politik. Tak for svaret.

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Da SF's erhvervsordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, desværre ikke kan være til stede, skal jeg hermed redegøre for SF's holdning til forslaget.

Vi må ærligt talt tilstå, at vi finder forslaget meget bureaukratisk. Vi kan ikke se, hvordan det i særlig grad skulle kunne gøre hverdagen lettere for virksomhederne.

I Storbritannien har man indført faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning, og i Storbritannien har der været en række udfordringer, som viser, hvor svært det er at gennemføre forslaget i praksis. Meget lovgivning er alligevel blevet undtaget fra de faste datoer, og det har vist sig besværligt at tilpasse lovgivningsprocessen, herunder ikke mindst høringsfasen, til meget rigide datoer for implementering af ny lovgivning. Endelig udestår en stor myndighedsopgave med at gøre vejledninger osv. klar de to gange om året, hvor lovgivningen i givet fald skulle implementeres ifølge forslaget.

I stedet for at lave nye bureaukratiske regler for både myndighederne og virksomhederne burde vi koncentrere vores kræfter om at sikre en regulering, som virker i forhold til at styrke virksomhedernes konkurrenceevne. SF kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 13:47

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

På vegne af fru Mette Bock skal jeg holde følgende lille ordførertale:

At indføre faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning vil gøre det lettere for virksomhederne at orientere sig om ny lovgivning. Dansk erhvervslovgivning er ofte en regeljungle, og derfor bør man forsøge at gøre det så overskueligt som muligt at orientere sig om ny lovgivning, og vi ser helt klart forslaget som et skridt i den rigtige retning. Vi kan derfor støtte forslaget.

Kl. 13:47

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Og da hr. Brian Mikkelsen ikke er til stede, vil jeg give ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kim Andersen fra Venstre.

Kl. 13:48

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kim Andersen (V):

Også i forbindelse med behandlingen af det her beslutningsforslag taler jeg på vegne af den konservative ordfører, hr. Brian Mikkelsen, som ikke kan være her.

Se, jeg tror ikke, at jeg lader nogen bombe sprænge herinde i salen fredag eftermiddag, når jeg nu afslører, at det jo ikke var Venstre, der syntes, at der var ret mange guldgruber i »Fair Løsning 2020«. Det var det altså ikke. Tværtimod syntes vi, at det var en gang varm luft. Det var, som vi jo nok husker, historien om det her med de 12 minutter, og så var stort set alle problemer løst. Det troede vi aldrig på, men vi læste naturligvis oplægget »Fair Løsning 2020«, og der er jo aldrig noget, der er så skidt, at der ikke er et lille

gryn, der kan bruges, eller en lille ting, der er god. Og vi synes faktisk, at det lille afsnit om faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning lød spændende og var interessant, og derfor undersøgte vi selv de overvejelser lidt nærmere.

Det står jo i »Fair Løsning 2020« på side 22, at faste implementeringer skal søges gennemført med inspiration fra Storbritannien, efter britisk forbillede, og man skriver i »Fair Løsning 2020«, at det i Danmark kunne være med datoer som 1. januar og 1. juli, og det er sådan set det, der har været grundlaget for det beslutningsforslag, vi her har til behandling.

Altså, kære venner, en gang imellem må vi jo også godt prøve lidt nyt. En gang imellem skal vi jo også vove en lille smule og ikke bare køre på autopiloten og tage fuldstændig til takke med det, vi får fra bureaukratiet, som synes, at enhver forandring er forfærdelig og vanskelige.

Der er da noget interessant i det her. Der er da noget konstruktivt i det. Ved I hvad, det er jo stort set al lovgivning og også cirkulærestof, som er mange måneder undervejs i centraladministrationen og her i Folketinget. Ja, det meste af det er sikkert, hvis vi fik det gået efter, år om at komme igennem møllen. Så det der med, at det vil blive en bureaukratisk belastning, hvad fru Pernille Vigsø Bagge var inde på, tror jeg ikke man behøver at gøre det til.

Jeg vil gerne komplimentere den radikale ordfører, hr. Andreas Steenberg, for han gik ind i substansen og gjorde sig nogle overvejelser bl.a. omkring det praktiske. Men jeg tror altså ikke, at man behøver at lade det være forhindringen, for erhvervsorganisationerne skal nok finde ud af at få sig indrettet, så de kan komme med høringssvar, og så de kan udfolde deres interessevaretagelse. Det, det drejer sig om her, er altså ikke erhvervsorganisationernes interesse eller centraladministrationens forgodtbefindende, men det er, hvad der er væsentligt for virksomhederne og for jobskabelsen. Jeg tror, det kunne være rigtig sundt for særlig de små og mellemstore virksomheder, som jo er dem, vi snakker meget om i dag, også fordi det er dem, der i høj grad er trængt, og fordi det er dem, der ikke sådan har store forkromede afdelinger, juridiske afdelinger, kommunikations- og informationsafdelinger, PR-afdelinger osv. De store er vant til at forholde sig til lovstof og til at kommunikere med medier og myndigheder. Men der er små virksomheder, som brænder for en idé, og som skal ud at sælge deres varer, og som skal produktudvikle osv. Det siger sig selv, at de ikke kan bruge deres ressourcer på at følge med i lovmøllen og med i, hvad der kommer af nye cirkulærer hele tiden i løbet af et år. Derfor var der i og for sig noget sundt og fornuftigt i at sige: Men ved I hvad, det er to datoer, og lad os så snakke om, hvilke der er de rigtige datoer.

Det er ikke noget must for os. Op til de datoer gør ministerierne og de offentlige myndigheder en målrettet indsats for at informere generelt, men også målrettet i forhold til de forskellige virksomheder og brancher, som det er relevant at gøre det for, om nye tiltag på lovområdet og om cirkulærer. Man kan holde konferencer, man kan lave særlige informationskampagner, og det samme vil branchernes foreninger og organisationer kunne tilrettelægge årets gang efter, nemlig at de gør nogle særlige målrettede informationsindsatser og uddannelsesforløb i forhold til lov- og cirkulærestof. Det kunne så gøre, at virksomheden ikke skulle gå og være bange for, at der nu var noget, man ikke fik registreret; at der var noget, man ikke fik levet op til; at der var noget, man glemte, og at man måske risikerede at få et påbud eller en bøde, hvad ved jeg. Man var ligesom på sikker grund. Der var de to datoer om året, og så var det offentlige og ens brancheforeninger i øvrigt med til at informere og undervise om, hvad det var for noget nyt lovstof, man som virksomhed skulle forholde sig til.

Det var da sikkert, det var da effektivt og rationelt, både for det offentlige og for det private, og det kunne være med til, at virksomhedernes folk ikke skulle gå og blive frustrerede i deres hoveder og

have tankerne alle mulige andre steder end på det, der var deres kerneopgave, nemlig at udvikle deres forretning, at skabe nye varer, få dem solgt og få sig konsolideret på bundlinjen. Det er jo faktisk det, vi har brug for. Det er det, der er interessant i en samfundsøkonomisk sammenhæng og i forhold til jobskabelse.

Derfor synes jeg faktisk, at jeg sådan lige her til sidst, hvor jeg gerne vil kvittere for de venlige ord, der er kommet fra flere herinde, også fra Dansk Folkeparti, som tilslutter sig vores beslutningsforslag, og ligesådan fra Liberal Alliance, godt vil appellere til, at vi nu prøver sådan lige at risikere en lille smule af os selv, også på trods af, hvad der måtte være kommet af gode informationer og talepinde fra embedsværket.

Jeg tror ikke, at vi risikerer så meget ved at lave et eksperiment omkring det her. Og lad os så kalde det en forsøgsordning. Lad os sige, at vi giver det 3 år eller 4 år, og så evaluerer vi det. Jeg synes i hvert fald, at det fortjener en grundig diskussion også med erhvervslivets egne aktører og organisationer. Så synes jeg i og for sig også, at det ville klæde regeringen, hvis man levede op til sin egen politik, som man gik til valg på, og som man fik mandat fra vælgerne til. Og her står det jo fuldstændig entydigt på side 22, at man vil indføre faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning efter britisk forbillede. Altså, jeg må indrømme, at jeg synes, at det, vi så hører fra regeringen her i dag, er lidt fattigt. Men jeg er trods alt optimistisk og takker for de pæne ord, der er kommet fra nogle af ordførerne. Og så håber jeg, at ministeren vil gå hjem og spørge, om der alligevel ikke var et eller andet, det kunne være fornuftigt at genopfinde i sin egen gamle politik, som man fik mandat fra vælgerne til.

Kl. 13:56

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at beslutningsforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:56

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 23. april 2013, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til den ugeplan, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:56).
